VĮ KAZLŲ RŪDOS MOKOMOJI MIŠKŲ URĖDIJA

GAMTOSAUGINIŲ PRIEMONIŲ PLANAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Direktorius Alfredas Galaunė

Kraštotvarkos skyriaus vedėja Viliūnė Naureckaitė

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas,
2014

Turinys

Aiškinamasis raštas	Psl.
1. Darbo teisinis pagrindas, tikslai ir metodika	7
2. Darbo sudėtis	9
3. Ekologinio kraštovaizdžio potencialas	10
3.1. Gamtinis karkasas	10
3.2 Europinio ekologinio tinklo NATURA 2000 teritorijos	13
3.2.1 Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)	14
3.2.2 Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)	15
4. Valstybės saugomos teritorijos ir objektai	16
4.1. Saugomų teritorijų bendra apžvalga	16
4.1.1 Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos	18
4.2. Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radvietės	21
5. Miškų urėdijos įsipareigojimu saugomi plotai pagal FSC reikalavimus	23
5.1 Kertinės miško buveinės	24
5.2 Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus	25
6. Naujai inventorizuoti ekologiškai vertingi miško plotai	27
6.1 Ekologiškai vertingi miško sklypai	27
6.1.1 Pelkiniai miškai augantys Pa ir Pb augavietėse	28
6.1.2 Neapaugusios medynais miško pelkės	29
6.1.3 Miško sklypai su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis	30
6.1.4 Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais	31
6.1.5 Šlaitų medynai	32
6.2 Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais senmedžiais	32
7. Miškų ūkinis režimas	34
8. Gamtosauginės priemonės ūkiniuose miškuose	36
8.1 Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių	36
8.2 Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės	37

8.3 Pelkinių miškų, augančių Pa ir Pb augavietėse išsaugojimas	37
8.4 Natūralių miško pelkių, mažų aikštelių ir laukymių palikimas savaiminei raidai	38
8.5 Miško laukymių valymas nuo apaugimo	38
8.6 Šlaitų medynų specifika ir reikšmė	39
8.7 Pavienių paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas	40
8.8 Senmedžių išsaugojimas	41
8.9 Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga	42
8.10 Kitos priemonės	43
Literatūros sąrašas	46
Priedai	47
1 priedas. Saugomų teritorijų žiniaraščiai	48
2 priedas. NATURA 2000 teritorijų žiniaraščiai	53
3 priedas. Saugomų teritorijų priskyrimas valstybinių parkų direkcijoms	56
4 priedas. LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių žiniaraštis	58
5 priedas. Kertinių miško buveinių sąrašas	61
6 priedas Miško sklypų, kuriuose nevykdoma ūkinė veikla pagal FSC reikalavimus, sąrašas	65
7 priedas Pelkinių miškų žiniaraščiai	70
8 priedas Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraščiai	79
9 priedas Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraščiai	86
10 priedas Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis	105
11 priedas Miško laukymių saugotinų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraščiai	109
12 priedas Šlaitų medynų žiniaraščiai	116
13 priedas Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai	119

Atsakingas vykdytojas:
Kraštotvarkos skyriaus
vyresnysis specialistas
Giedrius Pleskevičius

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Darbo teisinis pagrindas, tikslas ir metodika

Teisinis pagrindas. Darbas atliktas pagal VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos užsakymą. Gamtosauginių priemonių plano tikslingumą sąlygojo naujo VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto rengimas. Šiame plane suprojektuota gamtosauginių ir specialių miško biologinę įvairovę praturtinančių priemonių visuma, remiantis nauja 2011m. miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija ir išaugusiais aplinkosauginiais reikalavimais šalies valstybiniams miškams.

Gamtosauginių priemonių planas yra sudėtinė VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis. Rengiant planą, miškų urėdijos administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose suprojektuotos gamtosauginės priemonės, kurių laikymasis padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę. Suprojektuotos priemonės suderintos su miškų urėdija, atsižvelgiant ne tik į gamtosauginius, bet ir į socialinius bei ekonominius visuomenės ir miškų urėdijos interesus šioje teritorijoje. Informacija apie suderintas su miškų urėdija gamtosaugines priemones pateikiama atskiruose žiniaraščiuose pagal girininkijas.

Darbo tikslas. Darbo tikslas - pagaminti specialų VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos gamtosauginių priemonių žemėlapį, kuriame būtų pažymėtos visos miškų urėdijos teritorijoje esančios valstybės saugomos teritorijos, Europos Sąjungos svarbos teritorijos (Natura 2000), Lietuvos raudonosios knygos objektų radvietės, miškų urėdijos įsipareigotos saugoti kertinės miško buveinės bei išaiškintos ir lokalizuotos kitos ekologiškai vertingos teritorijos (1 pav.). Visoms šioms išvardintoms ir plane pažymėtoms teritorijoms bei objektams sudaromi žiniaraščiai, nurodant išsaugojimo bei atkūrimo priemones. Tokiu būdu sukuriamas vieningas dokumentas, kuriame sukoncentruotos visos saugomos ir apribotos veiklos teritorijos su ūkinio režimo ypatybėmis bei gamtosauginėmis priemonėmis. Ši medžiaga iki šiol buvo išskaidyta atskiruose teisės aktuose bei teritorinio planavimo dokumentuose ir tai apsunkino miškų urėdijos specialistų praktinį darbą ir ūkinės veiklos miškuose kontrolę. VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos

darbuotojai ateityje galės aktualizuoti visus mūsų pateikiamus duomenis, juos tobulindami ir įtraukdami naujus rodiklius.

Plane pateikiami žemėlapiai ir žiniaraščiai gali būti naudojami ne vien tik praktiniam suprojektuotų priemonių įgyvendinimui, bet ir miškų sertifikavimo procese bei gamtosauginių pasiekimų propagavimo ir visuomenės švietimo veiklose.

Darbo metodika. Darbas atliktas naudojant 2012 m. miškotvarkos lauko darbų inventorizacinę medžiagą, Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje atliktų bioįvairovės tyrimų bei vykdytų projektų medžiagą, saugomų teritorijų planavimo dokumentus. Darbe remtasi miškų urėdijos darbuotojų pateikta medžiaga bei informacija. Surinkti iš visų galimų šaltinių duomenys buvo susisteminti ir pateikti aiškinamajame rašte. Žiniaraščiai sudaryti naudojant VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto naujausios sklypinės duomenų bazės duomenis. Visa surinkta ir apibendrinta medžiaga suvesta į grafinę duomenų bazę ir parengti atskiri GIS sluoksniai. Grafinė informacija lokalizuota planinėje medžiagoje M 1:50000. Projektiniai sprendiniai priimti vadovaujantis galiojančiais saugomų teritorijų reglamentais, miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos reikalavimais bei tvaraus, gamtai artimo ir subalansuoto miškų ūkio principais.

2. Darbo sudėtis

Darbas susideda iš gamtosauginių priemonių planų aiškinamųjų raštų ir žiniaraščių bei žemėlapių, kurie pagaminti atskirai visoms girininkijoms, o jų pagrindu visai miškų urėdijos teritorijai parengtas bendras sąvadas, įskaitant ir saugomas teritorijas. Bendras visos VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos Gamtosauginių priemonių planas (žemėlapis) pagamintas valstybinės reikšmės miškų išdėstymo plano pagrindu M 1:50 000, o atskirų girininkijų gamtosauginių priemonių planai pagaminti valstybinės reikšmės miškų išdėstymo planų pagrindu M 1:20 000. Gamtosauginių priemonių aprašymai pateikiami atskiruose žiniaraščiuose, suskirstytuose pagal girininkijas.

Iš viso pagaminta 9 komplektai Gamtosauginių priemonių planų: po 1 komplektą aiškinamųjų raštų ir žemėlapių, skirtų kiekvienai girininkijai ir 1 aiškinamojo rašto bei žemėlapio komplektas skirtas VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos administracijai.
Plano projekto rengimo stadijoje vyko darbiniai susitikimai su Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos atsakingais darbuotojais.

1 pav. Gamtosauginių priemonių žemėlapio fragmentas.

3. Ekologinio kraštovaizdžio potencialas

Ekologinis kraštovaizdžio potencialas – sugebėjimas užtikrinti ekosistemų gyvybingumą palaikant jų atsparumą ir stabilumą. Kraštovaizdis nuolat kinta, todėl labai svarbi jo savybė yra gebėjimas atsistatyti į pusiausvyros būseną po išorinio poveikio (stabilumas). Kraštovaizdžio ir ekosistemų atsparumas pasireiškia jų gebėjimu išsaugoti struktūrą ir funkcijas patiriant išorinį poveikį, kurį gali sukelti ir žmogaus veikla, ir natūralūs procesai. Ekologinių funkcijų užtikrinimui turi būti išlaikomas tam tikras vietovių natūralumas, formuojamos vientisos natūralios ar pusiau natūralios struktūros iš pakankamo dydžio ir kokybės elementų.

Siekiant išsaugoti ekologinį kraštovaizdžio stabilumą, nuo 198 m. Lietuvoje plėtojama gamtinio karkaso sistema.

3.1. Gamtinis karkasas

„Gamtinis karkasas – tai vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, jungiantis gamtinio pobūdžio:

- Saugomas teritorijas – rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologines apsaugos zonas;
- Kitas ekologiškai svarbias vandenų, miškų, žemės ūkio, kitos paskirties teritorijas.

Gamtinio karkaso teritorijų apsaugą, tvarkymą, naudojimą ir planavimą reglamentuoja Saugomų teritorijų, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos, Miškų, Teritorijų planavimo, Statybos, Poveikio aplinkai vertinimo, Pajūrio juostos bei kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, atskirų saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų, jų zonų, teritorijos dalių ar paveldo objektų tipiniai ir (ar) individualūs apsaugos, taip pat saugomų teritorijų regioniniai architektūriniai reglamentai, įskaitant laikinus reglamentus, apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų saugomose teritorijose, konkrečių žemės, miško bei vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo ir gamtinio karkaso nuostatai.

Gamtinio karkaso paskirtis:

- Sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;

- Sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;

- Saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;

- Didinti šalies miškingumą;

- Optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinį karkasą sudaro:

- **Geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietoves: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines geosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

- **Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys** – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

- **Migraciniai koridoriai** – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos žemesnėse reljefo vietose esančios teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Visos šios geoekologiškai aktyvios teritorijos yra sujungtos į vientisą sistemą – *gamtinį karkasą*, skirtą valdyti kompensacines kraštovaizdžio funkcijas bei garantuoti jo struktūros stabilumą.

Pagal geosistemų, kurios atlieka ekokompensacines funkcijas, dydį ir svarbą *gamtinio karkaso* struktūrinės dalys skirstomos į europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės.

Pagal natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas, teritorijų planavimo dokumentuose išskiriamos *patikimo, riboto ir silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos*.

Biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijose išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išskiriamas *Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“*, apimantis buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas.

Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose yra draudžiama arba ribojama veikla, galinti turėti neigiamą poveikį saugomoms natūralioms buveinėms, rūšių buveinėms ir saugomoms augalų bei gyvūnų rūšims. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina tinkamą buveinių ir rūšių būklę. Veikla šiose teritorijose turi būti vykdoma atsižvelgiant į konkrečius buveinių tipus ar rūšis ir remiantis teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) gamtotvarkos planais.

Didžioji dalis saugomų teritorijų plotų patenka į *gamtinį karkasą*.

Gamtinio karkaso teritorijose saugoma kraštovaizdžio erdvinė teritorinė struktūra ir gamtinis pobūdis, ekologinis stabilumas, kraštovaizdžio estetinė vertė.

Visose gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, vykdoma renatūralizacija ir ekosistemų atkūrimas, bei ekstensyvi rekreacija, palaikoma ir didinama biologinė įvairovė bei bendras teritorijos miškingumas, saugomi bei plečiami želdynai ir želdiniai agrarinėse bei urbanizuotose teritorijose, vykdomi teritorijų ir akvatorijų rekultivacijos bei išvalymo nuo užteršimo darbai, neutralizuojamos, kitaip nukenksminamos arba iškeliamos pramonės įmonės ir mažinamas vizualiai agresyvių objektų poveikis.

Siekiant stiprinti teritorijų ekokompensacines funkcijas, turi būti vykdomos aktyvios riboto ir silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso struktūrų plėtojimo priemonės, teikiamas prioritetas šių teritorijų apželdinimui mišku, miško parkų ir kitų rekreacinės bei ekologinės paskirties želdynų įveisimui ir darniam tvarkymui, ekologinei žemdirbystei.

Ūkinė veikla gamtinio karkaso teritorijose gali būti vykdoma tik įvertinus šios veiklos poveikį, atlikus teritorijų planavimo dokumentų, planų ir programų strateginį pasekmių vertinimą

vadovaujantis Aplinkos apsaugos bei Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, numatant ir įgyvendinant įvairiapuses priemones antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti.

Gamtinio karkaso teritorijose draudžiama naujų pramonės įmonių, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, statyba bei naujų gyvenamųjų pastatų ir gyvenamųjų kvartalų statyba konservacinės, miškų, kitos – rekreacinės, taip pat žemės ūkio paskirties teritorijose.

Gamtinio karkaso teritorijos turi būti tvarkomos vadovaujantis darnios plėtros principais. Teritorijose, turinčiose istorinę, kultūrinę vertę, svarbiose estetiniu atžvilgiu, gamtinio karkso teritorijos tvarkomos atsižvelgiant ir derinant tarpusavyje ekologinius, kultūrinius bei estetinius kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.“ *(Tekstas iš Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos tinklapio).*

3.2 Europos ekologinio tinklo NATURA 2000 teritorijos

Tiek Lietuvoje tiek ir Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje steigiamos Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos, kurias šiuo metu sudaro paukščių apsaugai svarbios teritorijos (sutrumpintai - PAST) ir vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (sutrumpintai - BAST). Pirmos iš jų - paukščių apsaugai svarbios teritorijos jau yra Lietuvoje įsteigtos ir patvirtintos Europos Komisijos, o vietovės, atitinkančios buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus bus įsteigtos artimiausiu metu. Tokių teritorijų preliminarus sąrašas jau yra pateiktas Europos Komisijai. Ateityje, šios teritorijos taip pat įgys nacionalinių saugomų teritorijų statusą.

Vadovaujantis LR saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsniu, LR saugomoms teritorijoms arba jų dalims, kuriose yra tarptautinės svarbos buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių ar jų bendrijų bei populiacijų, gali būti suteiktas tarptautinės svarbos saugomos teritorijos statusas. Jei teritorijos nėra saugomos, pirmiausia įsteigiama atitinkama nacionalinė saugoma teritorija, kuriai vėliau suteikiamas Europos Bendrijos svarbos saugomos teritorijos statusas.

Saugomų teritorijų ar jų dalių, atitinkančių nustatytus Europos Bendrijos buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir sudarančių Lietuvos Respublikoje dalį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“, apsaugos ir tvarkymo ypatumus, veiklos organizavimo

principus reglamentuoja LRV 2004-03-15 nutarimas Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606) .

Kriterijai, pagal kuriuos vietovės parenkamos buveinių ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms steigti, patvirtinti šiais aplinkos ministro įsakymais: 2001 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. 22 ,,Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų kriterijų patvirtinimo“ ir 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 ,,Dėl gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijų patvirtinimo“.

Nacionalinių saugomų teritorijų ir "Natura 2000" teritorijų tinklas paskirstytas valstybinių parkų direkcijoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio16 d. įsakymu Nr.103V (2013 m. rugpjūčio14 d. įsakymo Nr.V-228 redakcija) Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje esančios teritorijos priskirtos Nemuno kilpų ir Panemunių regioninių parkų direkcijoms ir Žuvinto biosferos rezervato direkcijai (3 Priedas).

Duomenys apie miškus esančius "Natura 2000" teritorijose pateikti 2 Priede.

3.2.1 Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)

Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos teritorijoje yra viena paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST):

- ***Novaraistis***

Ribos sutampa su Novaraisčio ornitologinio draustinio ribomis, įsteigtas LRV 2004-03-15 nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (Žin, 2004, Nr. 41-1335; 2006, Nr. 44-1606), migruojančių gervių (Grus grus), upinių žuvėdrų (Sterna hirundo) sankaupų vietos apsaugai. Teritorija yra Šakių raj., Kauno raj., Kazlų Rūdos savivaldybių teritorijoje. Bendras plotas – 826,8 ha. Kazlų Rūdos mokomosios urėdijos teritorijoje yra tik nedidelė dalis šios teritorijos, kuri yra Novos girininkijoje, bendras miškų plotas yra 26,1 ha, visi jie – valstybinės reikšmės.

3.2.2 Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimu Nr. 192 patvirtintas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašąs. Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje pagal jį išskirta BAST:

- ***Ąžuolų Būdos miškas***

Ribos sutampa su Kazlų Rūdos valstybinio kraštovaizdžio draustinio ribomis. Teritorija įsteigta siekiant išsaugoti šias Europos Bendrijos mastu svarbias miškų buveines: 9010 Vakarų taiga; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai. Visa BAST teritorija yra Kazlų Rūdos girininkijos teritorijoje, bendras teritorijos plotas – 859,7 ha. Miškų bendras plotas BAST teritorijoje – 822,5 ha, iš jų – 800,5 ha valstybinės reikšmės miškai.

LR aplinkos ministras 2009-11-03 įsakymu Nr. D1-654 patvirtino vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai. Į šį sąrašą įtraukta BAST :

- ***Višakio upės slėnis***

BAST teritorija patenka į Marijampolės savivaldybės Višakio slėnio botaninį draustinį (dalis draustinio). Teritorija įsteigta siekiant išsaugoti šias Europos Bendrijos mastu svarbias miškų buveines 6230 Rūšių turtingi briedgaurynai; 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 9080 Pelkėti lapuočių miškai. Teritorijos bendras plotas - 111,9 ha. BAST patenka į trijų girininkijų teritoriją (Agurkiškės, Braziūkų ir Višakio Rūdos), tačiau miškų yra tik Višakio Rūdos girininkijos teritorijoje, kurių bendras plotas – 40,3 ha, iš jų 15,6 ha – valstybinės reikšmės miškai.

PAST ir BAST esančiuose miškuose **rekomenduojama** vykdant ūkinė veiklą vadovautis Bendrųjų buveinių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų aprašu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 614 redakcija).

Duomenys apie PAST ir BAST esančius miškus pateikiami 2 Priede.

BAST bendras miškų teritorijos plotas Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijoje teritorijoje yra **862,8 ha ha.** Iš jų **valstybinės reikšmės miškai** valdomi miškų urėdijos užima **816,1 ha.**

4. Valstybės saugomos teritorijos ir objektai

4.1. Saugomų teritorijų bendra apžvalga

Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškų teritorijos bendras plotas yra ***37059 ha***, o valstybinės reikšmės miškų valdomų miškų urėdijos patikėjimo teise plotas yra **29292,3 ha** iš jų miško žemė – *28987,3 ha*. Miškų urėdijos teritorijos bendras plotas yra *66011 ha*. ***Miškingumas*** šiuo metu sudaro apie ***54,7 %.***

Bendrąją Lietuvos Respublikos **saugomų teritorijų sistemą** sudaro:

- Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio bei kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai ir objektai. Joms priskiriami rezervatai (gamtiniai ir kultūriniai), draustiniai bei gamtos ir kultūros paveldo objektai (paminklai).

- Ekologinės apsaugos prioriteto saugomos teritorijos, išskiriamos norint išvengti neigiamo poveikio saugomiems gamtos ir kultūros paveldo kompleksams bei objektams arba neigiamo antropogeninių objektų poveikio aplinkai. Šiai kategorijai priskiriamos ekologinės apsaugos zonos.

- Atkuriamosios apsaugos saugomos teritorijos, skiriamos gamtos išteklių atsistatymui, pagausinimui bei apsaugai. Joms priskiriami atkuriamieji ir genetiniai sklypai.

- Kompleksinės saugomos teritorijos, kuriose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą. Joms priskiriami valstybiniai (nacionaliniai ir regioniniai) parkai bei biosferos monitoringo teritorijos (biosferos rezervatai ir biosferos poligonai).

Dėl savo svarbos konservacinio prioriteto ir kompleksinės saugomos teritorijos vadinamos ypač saugomomis teritorijomis.

Lietuvoje saugomos teritorijos steigiamos norint išsaugoti gamtos ir paveldo teritorinius kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę. Saugomose teritorijose palaikoma kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, gamtos išteklių subalansuotas naudojimas ir atkūrimas, sudaromo sąlygos pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams. Šalies saugomų gamtinių teritorijų apskaitą, apsaugą bei tvarkymą reglamentuoja Saugomų teritorijų įstatymas. Saugomos gamtinės teritorijos registruojamos, įtraukiant jas į LR Saugomų teritorijų registrą, kurį kuruoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Saugomų teritorijų naudojimą ir apsaugą reglamentuoja bendrieji nuostatai. Individualius nuostatus turi valstybiniai parkai, valstybiniai draustiniai, biosferos poligonai. Pagal saugomų vertybių pobūdį miškų urėdijos teritorijoje įsteigti draustiniai skirstomi į gamtinius (botaniniai-zoologiniai, botaniniai, ornitologiniai, geomorfologiniai ir genetiniai) bei kompleksinius (kraštovaizdžio).

Visos Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijoje esančios saugomos teritorijos yra Lietuvos gamtinio karkaso dalis.

Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos administruojamoje miškų teritorijoje valstybės **saugomos teritorijos iš viso užima 2011,3 ha** arba **5,4 %** viso miškų ploto. Valstybinės reikšmės miškuose visos saugomos teritorijos užima **6,4 %** arba **1881,3 ha** ploto (1 lentelė).

1 lentelė

Valstybės saugomų teritorijų pasiskirstymas girininkijų miškuose

Girininkija	Visi miškai			Valstybinės reikšmės miškai		
	Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas, ha	% nuo girininkijos ploto	Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas, ha	% nuo girininkijos ploto
Novos	3177,1	26,8	0,8	2621,0	26,8	1,0
Braziūkų	2648,6	89,6	3,4	2338,1	78,2	3,3
Agurkiškės	4659,9	430,7	9,2	4032,8	425,6	10,6
Šališkių	5039,6	0	0	3782,7	0	0
Višakio Rūdos	4710,8	76,7	1,6	3643,1	65,3	1,8
Jūrės	4262	40	0,9	3943,0	0	0
Kazlų Rūdos	6482,5	814,7	12,6	5129,8	790,2	15,4
Bagotosios	6033,3	529,8	8,8	3801,8	492,2	12,9
Iš viso:	**37013,8**	**2011,3**	**5,4**	**29292,3**	**1881,3**	**6,4**

BAST ir PAST plotai į bendrą valstybės saugomų teritorijų plotą nesumuojami, kadangi didžiąja ploto dalimi jie jau patenka į valstybės saugomas teritorijas. kurių plotai yra pateikiami 1 lentelėje ir 1 priedo žiniaraščiuose.

Valstybės saugomų teritorijų užimamo ploto pasiskirstymas Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos girininkijų administruojamoje miškų teritorijoje pateikiamas 1 priede. Augalų (miško) genetinių draustinių plotai į 1 lentelę įtraukti, duomenys apie šiuos draustinius pateikti 2 lentelėje.

4.1.1 Konservacinio prioriteto saugomos teritorijos

Draustiniai

Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nuostatas draustinių steigimo tikslai yra:

1) išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves;

2) užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei ekologinę pusiausvyrą;

3) išsaugoti laukinių augalų, gyvūnų bei grybų buveines ir rūšis, genetiniu požiūriu vertingas jų populiacijas;

4) sudaryti sąlygas moksliniams tyrimams;

5) sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

6) propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves.

Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos teritorijoje yra šie ***valstybiniai draustiniai:***

- ***Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis;***
- ***Skriaudžių geomorfologinis draustinis;***
- ***Novaraisčio ornitologinis draustinis.***

Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje yra įsteigti ir ***3 savivaldybių draustiniai***. Juos įsteigė Marijampolės rajono taryba (1996-08-15 sprendimu Nr. 14-6):

- ***Raudonplynio kraštovaizdžio draustinis;***
- ***Višakio slėnio botaninis draustinis;***
- ***Kazlų Rūdos botaninis – zoologinis draustinis.***

Duomenys apie draustinius pateikiami 3 lentelėje ir 1 priede.

2 lentelė

Genetinių draustinių santrauka

Girininkija	Genetinių draustinių rūšis	Plotas, ha
Braziūkų	Paprastoji pušis (Pinus sylvestris L.)	81,0
	Iš viso:	81,0

3 lentelė

Draustiniai

Draustinio pavadinimas	Bendras plotas, ha	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Valstybinės reikšmės miškų plotas, ha		Adresas	Kada ir kieno įsteigtas	Steigimo tikslas
				Bendras	Tame tarpe miško žemė			
Kazlų Rūdos kraštovaizdžio	859,7	Kazlų Rūdos	814,7	790,2	787,7	Kazlų Rūdos savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1988-02-29 nutarimas Nr. 57	Išsaugoti senovinės aliuvinės lygumos, suraižytos upelių slėnių, kraštovaizdį
Skriaudžių geomorfologinis	197,5	Jūrės	40	0	0	Prienų raj. savivaldybė	LR AT 1992-09-24 nutarimas Nr. I-2913	Išsaugoti Veiverių moreninio gūbrio fragmentą
Novaraisčio ornitologinis	826,8	Novos	26,8	26,8	26,8	Kauno raj. ir Šakių raj. savivaldybės	LTSR Ministrų Tarybos 1988-02-29 nutarimas Nr. 57	Išsaugoti paukščių perėjimo ir poilsio migracijų metu vietą Pietvakarių Lietuvoje
Raudonplynio kraštovaizdžio	654,1	Agurkiškės, Višakio Rūdos, Bagotosios	647,2	617,2	611,2	Kazlų Rūdos savivaldybė	Marijampolės rajono tarybos 1996-08-15 sprendimas Nr. 14-6	Išsaugoti tipišką Kazlų Rūdos teritorijos kraštovaizdžio kompleksą – žemyninius kopagūbrius, ypač ryškų žemyninių kopų fragmentą
Višakio slėnio botaninis	118,5	Agurkiškės, Višakio Rūdos, Braziūkų	43,3	15,8	6	Kazlų Rūdos savivaldybė	Marijampolės rajono tarybos 1996-08-15 sprendimas Nr. 14-6	Išsaugoti etaloninę, šiam slėniui būdingą, vandens, pelkių, pievų ir šlapių miškų augaliją, Lietuvos raudonosios knygos augalų rūšių (baltijinės gegūnės, dėmėtosios gegūnės ir vienalapio gedučio) augimvietes.
Kazlų Rūdos botaninis - zoologinis	359,2	Bagotosios	358,3	350,3	349,1	Kazlų Rūdos savivaldybė	Marijampolės rajono tarybos 1996-08-15 sprendimas Nr. 14-6	Išsaugoti etalonines Pietvakarių Lietuvos regiono pušynų ir juodalksnynų bendrijas.
		Iš viso	**1930,3**	**1800,3**	**1780,8**			

Gamtos paveldo objektai

Valstybės saugomų gamtos paveldo objektai miškų urėdijos teritorijoje nėra.

Tačiau Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje yra įspūdingo dydžio senmedžių, kuriuos siūlome įtraukti į gamtos paveldo objektų sąrašą. Duomenys apie šiuos medžius pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė

Gamtiniai objektai siūlomi įtraukti į saugomų gamtos paveldo objektų sąrašą

Girininkija	Medžio rūšis	Radimosi vieta (kvartalas, sklypas, koordinatės)	Aprašymas
Agurkiškės	Paprastoji pušis (*Pinus sylvestris L.*)	33 kv., (468568; 6081515)	Apimtis – 310 cm; Skersmuo – 98 cm.
Agurkiškės	Juodalksnis (*Alnus glutinosa L.*)	75 kv., 12 skl., (466763; 6079200)	Apimtis – 345 cm.
Šališkių	Paprastasis ąžuolas (*Quercus robur L.*)	138 kv., 24 skl.	Apimtis – 476 cm.
Jūrės	Paprastasis ąžuolas (*Quercus robur L.*)	272 kv, šalia 9 skl., (470963;6067333)	(Juronynės ąžuolas) Apimtis – 505 cm.

4.2. Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radvietės

LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas (2009 m. gruodžio 17 d. Nr. XI-578 nustato su natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių, migracijos ar kitu metu pastebimų ar aptinkamų saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių apsaugą ir apsaugos reglamentavimu susijusius visuomeninius santykius Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Lietuvos Respublikos saugomomis gyvūnų, augalų ir grybų rūšimis skelbiamos nykstančios, pažeidžiamos, retos arba endeminės rūšys, kurios tokiomis pripažįstamos vadovaujantis mokslinių tyrimų duomenimis apie jų natūralius arealus, rūšių buveines, populiacijų dydžius ir jų kaitos tendencijas.

Iš Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo yra išskiriamos griežtai saugomos rūšys, kurių nykimo tendencijos yra nepalankiausios ir šių rūšių radaviečių ar augaviečių išsaugojimo poreikis yra didžiausias. Lietuvos raudonosios knygos komisijos siūlymu yra sudaromas Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašas. Šį sąrašą tvirtina Aplinkos ministerija.

Aplinkos ministerija ne rečiau kaip kas 10 metų leidžia informacinį leidinį – Lietuvos raudonąją knygą. Juo visuomenė supažindinama su Lietuvos Respublikos teritorijoje saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšimis, jų statusu, paplitimu, jų ekologija ir biologija, populiacijų gausumu, joms gresiančiu pavojumi, rūšių apsaugos būkle.

Lietuvos raudonoji knyga rengiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą.

Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus tvirtina Aplinkos ministerija.

Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių pasiskirstymas Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos girininkijų valstybinės reikšmės miškų teritorijoje pateikiamas 5 lentelėje, o žiniaraščiai 4 priede. Šioje lentelėje pateikiamas sąvadas apie **37 saugomų rūšių radvietes**. Detalesnė šių objektų charakteristika ir išsidėstymas kiekvienoje girininkijoje pateikiami gamtosauginių priemonių plano priedų žiniaraščiuose, girininkijų aiškinamuose raštuose ir žemėlapiuose. Informacija apie Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių pasiskirstymą daugiau atspindi jų ištirtumo lygį, o ne faktinę objektų padėtį.

5 *lentelė*

LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąvadas

Girininkija	Saugomų objektų kategorija			**Iš viso:**
	Paukščių lizdavietės	Paukščių perimvietės	Augalų radvietės	
Novos	5	0	0	**5**
Braziūkų	0	0	0	**0**
Agurkiškės	2	0	0	**2**
Šališkių	3	0	0	**3**
Višakio Rūdos	3	0	0	**3**
Jūrės	5	1	0	**6**
Kazlų Rūdos	7	1	1	**9**
Bagotosios	9	0	0	**9**
Iš viso:	**34**	**2**	**1**	**37**

Detalūs tyrimai atlikti ne visoje girininkijų teritorijoje, o ir labiau tirtose miškų urėdijos girininkijose tyrimai apėmė ne visas LR saugomų objektų grupes ir rūšis. Dauguma LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių lokalizuojasi valstybinės reikšmės miškuose ir už jų apsaugą yra atsakinga miškų urėdijos administracija.

2 pav. Gluodenas miško aikštėje. *(Jono Lučkos nuotrauka)*

3 pav. Pelkinė puriena – pelkinių miškų augalas. *(Jono Lučkos nuotrauka)*

5. Miškų urėdijos įsipareigojimu saugomi plotai pagal FSC reikalavimus

Lietuvos miškų valdymo institucijos prisiėmė vykdyti įsipareigojimus, kurie suformuluoti Helsinkio proceso dokumentuose, Europos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės strategijoje, ES Buveinių direktyvoje, ES svarbos saugomų teritorijų tinklo Natura 2000 kūrimo dokumentuose, 21-ojo amžiaus darbotvarkėje Baltijos jūros regionui, kituose tarptautiniuose teisės aktuose. Biologinės įvairovės palaikymas ir didinimas yra svarbi subalansuoto miškų ūkio plėtros Lietuvoje dalis. Keitimasis žiniomis ir patirtimi yra vienas iš svarbiausių būdų, padedančių išskirti vertingas teritorijas miškuose, taikyti jose apsaugos ir/arba specialias tvarkymo priemones bei atsižvelgti į jas teritorijų planavimo metu. Vienos iš tokių teritorijų yra kertinės miško buveinės. Biologinės įvairovės apsauga kertinėse miško buveinėse neturėtų būti laikoma galutine ir vienintele priemone, reikalinga nykstančiai miškingo kraštovaizdžio biologinei įvairovei išsaugoti. Specialaus projekto metu Lietuvoje buvo inventorizuota tik apie 1/2 visų, realiai egzistuojančių KMB, todėl kiekviena miškų urėdija dar gali tęsti kertinių miško buveinių paiešką ir papildyti saugomų KMB sąrašą.

Vykdydama miškų sertifikavimo FSC keliamus reikalavimus, Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija **privalo saugoti ir nekirsti miško sklypų, sudarančių ne mažiau 5% visų miškų urėdijos administruojamų valstybinės reikšmės miškų ploto**. Miško plotai, kuriuose Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija įsipareigojusi nevykdyti ūkinės veiklos užima **1629,3 ha arba 5,6 %** viso miškų ploto. Tokius miško sklypus apima miškų urėdijos miškuose esančios valstybinės saugomos teritorijos – draustiniai, miškų urėdijos saugomos kertinės miško buveinės ir ūkinių miškų plotai. Miško sklypai, įtraukti į urėdijos neliečiamų medynų, sudarančių 5% valstybinių miškų ploto sąrašą, bus saugomi ir nekertami, paliekant juos natūraliai raidai ir biologinei įvairovei. Šie sklypai yra išskirti Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos urėdo 2014 m. gruodžio18 d. įsakymu Nr.1-120. Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos išskirtų plotų, kuriuose nevykdoma ūkinė veikla pagal FSC reikalavimus, sąrašas (kartu su kertinėmis miško buveinėmis) pateiktas 6 priede.

Miškų urėdija, vykdydama ūkinę veiklą, skiria didelį dėmesį miškų bioįvairovės ir Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių išsaugojimui.

5.1. Kertinės miško buveinės

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose “karštuose taškuose”. Šiuose plotuose (arba buveinėse) biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos tokios buveinės, Lietuvoje pavadintos Kertinėmis miško buveinėmis (toliau tekste - KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Potencialios kertinės miško buveinės (toliau tekste - PKMB) tai buvinės, kurios per artimiausius kelis dešimtmečius taps kertinėmis miško buveinėmis, jei per tą laiką bus tvarkomos arba saugomos pagal bendruosiuose kertinių miško buveinių nuostatuose pateikiamas rekomendacijas (13 priedas). Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje KMB inventorizacija buvo vykdoma 2002-2004 metais. Inventorizaciją vykdė apmokytas miškų urėdijos specialistas Kęstutis Žemaitis. Miškų urėdijos teritorijoje iš viso buvo inventorizuota 85 kertinės miško buveinės (KMB) ir 12 potencialios kertinės miško buveinės (PKMB), iš kurių 79 KMB ir 12 PKMB yra valstybinės reikšmės miškuose. Šiuo metu Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija saugo **71 KMB (285,05 ha)** bei **13 PKMB (23,8 ha).** Miškų urėdijos **saugomų 84 kertinių miško buveinių bendras plotas yra 308,85 ha**. Duomenys pateikti 6 lentelėje ir 5 Priede.

6 lentelė

Kertinių miško buveinių valstybinės reikšmės miškuose suvestinė

Eil. Nr.	Girininkija	Iš viso		Tame tarpe			
				KMB		PKMB	
		Vnt.	ha	Vnt.	ha	Vnt.	ha
1	Novos	8	18,8	6	17,8	2	1,0
2	Braziūkų	9	84,5	9	84,5	0	0
3	Agurkiškės	3	3,0	3	3,0	0	0
4	Šališkių	12	28,2	10	21,5	2	6,7
5	Višakio Rūdos	9	49,1	8	45,2	1	3,9
6	Jūrės	8	58,1	6	52,0	2	6,1
7	Kazlų Rūdos	30	54,85	25	50,45	5	4,4
8	Bagotosios	5	12,3	4	10,6	1	1,7
	Viso:	**84**	**308,85**	**71**	**285,05**	**13**	**23,8**

5.2. Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus

Nepriklausomas miškų ūkio sertifikavimas – sistema, pasauliniu mastu užtikrinanti miškų išsaugojimą ir sveikų bei vientisų ekosistemų atkūrimą. Tarptautinis miškų tvarkymo sertifikatas – dokumentas, įrodantis, jog miškų valdytojas miškuose ūkininkauja atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, derindamas socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas.

Pagal FSC miškų sertifikavimo sistemos reikalavimus VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija pirmą kartą sertifikuota 2004-06-08d. ir suteiktas FSC "Miškų tvarkymo" sertifikatas, kuris galiojo iki 2009 m. birželio 07 d. VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškų resertifikavimo konkursą laimėjo UAB „NEPCon LT". Urėdijos miškų tvarkymo resertifikavimas atliktas 2009 m. kovo 02-03 dienomis. Nuo 2009 metų birželio 8 d. urėdijai pratęstas FSC "Miškų tvarkymo" sertifikatas, kuris galioja iki 2014 metų birželio 7 d. Baigiantis FSC „ Miškų tvarkymo" sertifikato galiojimui, 2014 m. balandžio 9-11d. vyko urėdijos miškų resertifikavimas, po kurio buvo pratęstas sertifikato galiojimas iki 2019 m. birželio 7d.

Miškų urėdija palieka natūraliai sukcesijai ir nevykdo jokios ūkinės veiklos **1635,05 ha** miškų plote, kas sudaro **5,6 %** ploto, valdomo miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų teritorijos (pagal FSC reikalavimus turi būti ne mažiau 5%).

Suvestiniai duomenys pateikti 7 lentelėje, sklypų sąrašas – 6 Priede.

7 lentelė

Miškų urėdijos įsipareigojimu pagal FSC keliamus reikalavimus saugomi miško sklypai (suvestiniai duomenys)

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Saugomų sklypų	
			Plotas, ha	% nuo bendro miškų ploto
1	Novos	2621,0	119,3	4,5
2	Braziūkų	2338,1	222,6	9,5
3	Agurkiškės	4032,8	137,6	3,4
4	Šališkių	3782,7	360,5	9,5
5	Višakio Rūdos	3643,1	233,8	6,4
6	Jūrės	3943,0	259,2	6,6
7	Kazlų Rūdos	5129,8	171,35	3,3
8	Bagotosios	3801,8	130,7	3,4
	Viso:	**29292,3**	**1635,05**	**5,6**

NEPCon – Nature, Ecology and People Consult – nekomercinė konsultacinė kompanija, skatinanti ir padedanti subalansuotai naudoti pasaulinius gamtos turtus. Pagrindinis dėmesys skiriamas miškų išsaugojimui ir tvarkymui. Įsikūrę Skandinavijoje, Rytų Europoje ir Rusijoje dirba su sertifikuotais klientais skatindami atsakingo verslo taikymą, vystydami ir padėdami vykdyti projektus bei dalindamiesi savo profesine patirtimi su plačiąja visuomene. NEPCon FSC sertifikavimo partneris yra Amerikoje įkurta „Rainforest Alliance“ organizacija, turinti FSC akreditaciją.

4 pav. Pažymėtas natūroje sklypas, kuriame nevykdoma ūkinė veikla *(Jono Lučkos nuotrauka)*

5 pav. Kertinėje miško buveinėje ūkinė veikla nevykdoma. *(Jono Lučkos nuotrauka)*

6. Naujai inventorizuoti ekologiškai vertingi miško plotai

6.1. Ekologiškai vertingi miško sklypai

Ekologiškai vertingoms teritorijoms šiame darbe buvo priskirti miškuose esantys plotai, turintys didelę vertę biologinės įvairovės išsaugojimui, pagausinimui ir praturtinimui. Tai daugiausia iš miško medynų išsiskiriančios natūralios pelkės ir pelkiniai miškai, didesniuose miško masyvuose ypač svarbios yra nedidelės miško aikštelės ir laukymės, nes jose kaip salelėse prieglobstį randa atvirų vietų augalai ir juos apdulkinantys vabzdžiai, kiti gyvūnai, kurie vengia tankių miško sklypų Suvestiniai duomenys pateikiami 8 lentelėje. Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijoje nustatyti ekologiškai vertingi miško sklypai, girininkijų valstybinės reikšmės miškuose sudaro nuo 0,6 % (24,4 ha) bendro miškų teritorijos ploto Bagotosios girininkijoje iki 2,5 % (92,6 ha) Višakio Rūdos girininkijoje. Didelė dalis šių sklypų įeina į valstybės saugomas teritorijas, kertines miško buveines arba sklypus, kuriuos miškų urėdija saugo pagal FSC reikalavimus. Detali informacija apie šiuos sklypus pateikiama 7 – 12 prieduose.

8 lentelė

Ekologiškai vertingų miško sklypų pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Pelkiniai miškai, ha	Neapaugę medynais miško pelkės, ha	Mažos miško aikštelės ir laukymės, ha	Saugotinos nuo apaugimo aikštės ir laukymės, ha	Šlaitų medynai, ha	Ekologiškai vertingų miško sklypų bendras plotas, ha	Ekologiškai vertingų miško sklypų % nuo miškų teritorijos ploto
1	Novos	2621,0	35,2	0	2,5	0	0	37,7	1,4
2	Braziūkų	2338,1	6	12,4	1,5	0	0	49,9	2,1
3	Agurkiškės	4032,8	8,4	0	1,8	7,9	24,6	42,7	1,1
4	Šališkių	3782,7	15,9	39,5	1,8	3,6	0	60,8	1,6
5	Višakio Rūdos	3643,1	35,1	12,1	9,1	36,3	0	92,6	2,5
6	Jūrės	3943,0	22	3	0,9	2	0	27,9	0,7
7	Kazlų Rūdos	5129,8	7,2	0,7	39,9	3,4	0	51,2	1,0
8	Bagotosios	3801,8	8,9	9,8	3,7	1,3	0,7	24,4	0,6
	Viso:	**29292,3**	**168,7**	**77,5**	**61,2**	**54,5**	**25,3**	**387,2**	**1,3**

6.1.1 Pelkiniai miškai augantys Pa ir Pb augavietėse

Dažniausiai tai nedidelio ploto aukštapelkiniai pušynai ar beržynai, augantys pelkių pakraščiuose ir kitose užmirkusiose vietose. Jų eksploatavimas galėtų duoti minimalią naudą, o kartais būtų net nuostolingas. Šių miškų natūralios raidos išsaugojimas jų nenukertant yra labai svarbus, nes tokiu būdu yra palaikomas šių teritorijų ekologinis stabilumas. Taip pat svarbu yra nevykdyti jokių melioracijos darbų tiek šiuose medynuose tiek ir jų aplinkoje.

9 lentelė

Pelkinių miškų (Pa ir Pb augavietės) pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose

Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Pelkiniai miškai, iš viso	
		plotas, ha	% nuo miškų ploto
Novos	2621,0	35,2	1,3
Braziūkų	2338,1	6	0,3
Agurkiškės	4032,8	8,4	0,2
Šališkių	3782,7	15,9	0,4
Višakio Rūdos	3643,1	35,1	1,0
Jūrės	3943,0	22	0,6
Kazlų Rūdos	5129,8	7,2	0,1
Bagotosios	3801,8	8,9	0,2
Iš viso:	**29292,3**	**138,7**	**0,5**

Pa bei Pb augavietėse augantys gamtiniu požiūriu vertingi miškai Kazlų Rūdos mokomojoje miškų urėdijoje užima **138,7 ha (0,5%)** valstybinės reikšmės miškų ploto (9 lentelė).

Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijoje vertingų pušynų ir bržynų, augančių Pa ir Pb augavietėse yra visose girininkijų teritorijose. Daugiausiai jų yra Novos 35,2 ha (1,3 %) ir Višakio Rūdos 35,1 ha (1,0 %) girininkijose. Sklypų žiniaraščiai pateikiami 7 priede.

6.1.2 Neapaugusios medynais miško pelkės

Tai atviros, medynais neapaugusios pelkės. Šios pelkės turi didelę reikšmę drėgnų vietų biotopuose gyvenantiems gyvūnams ir augantiems augalams, kurie labai praturtina šalia tokių pelkių augančių medynų gamtinę įvairovę. Ypatingai vertingos nenusausintos pelkės, nes jos yra daugeliui retų ir nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių tinkami biotopai. Natūralias pelkes ir toliau rekomenduojame palikti nenusausintas, jose turi būti nevykdomi miško sodinimo ar paramos žėlimui darbai. Prasidėjus tokių plotų savaiminiam apaugimui mišku, miškų urėdijos ir regioninių parkų specialistai turėtų priimti sprendimą dėl sumedėjusios augalijos aktyvaus išvalymo darbų reikalingumo arba natūralaus pelkės apaugimo proceso stebėjimo.

10 lentelė

Neapaugusių medynais miško pelkių pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose

Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Neapaugusios medynais miško pelkės, iš viso	
		plotas, ha	% nuo miškų ploto
Novos	2621,0	0	0
Braziūkų	2338,1	12,4	0,5
Agurkiškės	4032,8	0	0
Šališkių	3782,7	39,5	1,0
Višakio Rūdos	3643,1	12,1	0,3
Jūrės	3943,0	3	0,1
Kazlų Rūdos	5129,8	0,7	< 0,1
Bagotosios	3801,8	9,8	0,3
Iš viso:	**29292,3**	**77,5**	**0,3**

Daugiausiai šių pelkių yra Šališkių girininkijoje, kur jos sudaro tik 1,0 % (39,5 ha) valstybinės reikšmės miškų ploto (10 lentelė ir 8 priedas). Į žiniaraščius ir lentelę neįtrauktos mažos pelkutės išskirtos kaip intarpai kituose sklypuose (dauguma jų taip pat paliktinos natūraliai raidai). Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose šių pelkių iš viso surasta **77,5 ha,** kas sudaro tik **0,3 %** nuo bendro miškų ploto.

6.1.3 Miško sklypai su mažomis aikštelės ir laukymės

Tai nedidelės, iki 0,3 ha dydžio natūraliai miško masyvuose susiformavusios aikštelės, retmės, laukymės arba žuvę medynai. Visi šie plotai taksacinėje medžiagoje yra pažymėti, išskiriant atskirus miško sklypus arba suformavus nedidelius intarpus taksaciniuose miško sklypuose. Išimtinais atvejais, suderinus su miškų urėdija, gali būti atrenkamos ir paliekamos didesnio ploto miško aikštės. Šios aikštelės, laukymės ir pelkutės yra svarbios daugeliui gyvūnijos ir augalijos rūšių, o jų buvimas padidina medynų ar net visų masyvų mozaikiškumą bei sudaro prielaidas biologinės įvairovės išsaugojimui ir praturtinimui. Tokios miško teritorijos turi būti paliekamos natūraliai raidai, jų neželdant ir nepildant paramos žėlimui bei nekeičiant vietos hidrologinių sąlygų. Kertant pagrindinio naudojimo biržes šios vietos gali būti įtraukiamos į biržių plotą, tačiau po kirtimo rekomenduojame palikti jas nevalytas, nevagotas ir neužsodintas.

Kazlų Rūdos mokomojoje miškų urėdijoje nustatytos mažos miško aikštelės ir laukymės, kurios užima **61,2 ha** arba **0,2 %** valstybinės reikšmės miškų ploto. Daugiausia tokių plotų nustatyta Kazlų Rūdos (39,9 ha) ir Višakio Rūdos (9,1 ha) girininkijose. (11 lentelė bei 9 priedas).

11 lentelė

Miško sklypai su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis
(suvestiniai duomenys)

Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Mažos miško aikštelės ir laukymės, iš viso	
		plotas, ha	% nuo miškų ploto
Novos	2621,0	2,5	0,1
Braziūkų	2338,1	1,5	< 0,1
Agurkiškės	4032,8	1,8	< 0,1
Šališkių	3782,7	1,8	< 0,1
Višakio Rūdos	3643,1	9,1	0,3
Jūrės	3943,0	0,9	< 0,1
Kazlų Rūdos	5129,8	39,9	0,8
Bagotosios	3801,8	3,7	0,1
Iš viso:	**29292,3**	**61,2**	**0,2**

6.1.4 Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Dažniausiai tokioms laukymėms priskiriamos natūralios miško pievos, buvusios šienaujamos pievos ir ganyklos, upių, upelių ir ežerų pakrančių pievos. Tokios miško laukymės gali būti įvairaus ploto. Šios visada buvusios atviros teritorijos neretai sparčiai užauga medžiais ir krūmais ir atskirais atvejais, suderinus su šių žemių naudotojais, jas reikalinga pastoviai valyti bei šienauti, norint išsaugoti ir palaikyti nepasikeitusius vertingus biotopus ir juose gyvenančias rūšis.

Ne tik miško laukymės, bet ir pelkės sparčiai užauga medžiais ir krūmais. Visi šie užaugimo procesai vyksta anksčiau vykdytų melioracijos darbų ir natūraliai besikeičiančių vietos sąlygų pasėkoje. Atvirų laukymių užaugimą galima sustabdyti, vykdant numatytus sumedėjusios augmenijos iškirtimo darbus, bei šienaujant. Ne visos laukymės yra ekologiškai vertingos ir ne visos jos yra saugotinos nuo apaugimo. Aptarinėjame ir pateikiame duomenis tik apie ekologiškai vertingas laukymes, kurias yra *tikslinga išsaugoti, joms neleidžiant užželti sumedėjusia augmenija* (13 lentelė ir 11 priedas).

12 lentelė

Natūralių miško laukymių pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose
(saugotinos nuo apaugimo)

Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Natūralios miško laukymės, iš viso	
		plotas, ha	% nuo miškų ploto
Novos	2621,0	0	0
Braziūkų	2338,1	0	0
Agurkiškės	4032,8	7,9	0,2
Šališkių	3782,7	3,6	0,1
Višakio Rūdos	3643,1	36,3	1,0
Jūrės	3943,0	2	< 0,1
Kazlų Rūdos	5129,8	3,4	< 0,1
Bagotosios	3801,8	1,3	< 0,1
Iš viso:	**29292,3**	**54,5**	**0,2**

Saugomose teritorijose ir Natura 2000 teritorijose esančios miško laukymės arba pelkės galėtų būti valomos, įgyvendinant gamtotvarkos planuose numatytas priemones bei vykdant įvairias kitas programas.

6.1.5 Šlaitų medynai

Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškai išsidėstę lygumose, tad ir šlaitų medynų yra labai mažai.

Vertingi medynai, augantys ant šlaitų buvo rasti tik Agurkiškės (24,6 ha) ir Bagotosios (0,7 ha) girininkijų miškuose. Iš viso urėdijoje **25,3 ha**, kas sudaro **0,1 %** nuo urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto (13 lentelė, žiniaraščiai 12 priede).

13 lentelė

Šlaitų medynų pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose.

Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Šlaitų medynai, iš viso	
		plotas, ha	% nuo miškų ploto
Novos	2621,0	0	0
Braziūkų	2338,1	0	0
Agurkiškės	4032,8	24,6	0,6
Šališkių	3782,7	0	0
Višakio Rūdos	3643,1	0	0
Jūrės	3943,0	0	0
Kazlų Rūdos	5129,8	0	0
Bagotosios	3801,8	0,7	< 0,1
Iš viso:	**29292,3**	**25,3**	**0,1**

6.2. Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais senmedžiais

Bioįvairovei yra svarbūs ir plynose kirtavietėse paliekami pavieniai medžiai bei išlikę seni antros ar net trečios kartos medžiai, dažniausiai ąžuolai, uosiai ir kiti medžiai kurie yra labai vertingi daugeliui su jais susijusių retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Tokie ekologiškai vertingi pavieniai medžiai yra visose Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos girininkijose.

Atskirai nepateikiami plotiniai duomenys apie miško sklypus su pavieniais bioįvairovės medžiais ir saugotinais senmedžiais, kadangi negalima pateikti minėtų vertingų medžių tikslaus

užimamo ploto ir jų skaičiaus. Siūloma saugoti pačius bioįvairovės medžius ir senmedžius, o duomenys apie tokius sklypus neįtraukiami į bendrą ekologiškai vertingų teritorijų sąvadą.

Bioįvairovei svarbūs yra seni - antros, trečios kartos miško medžiai, kurių kiekvienas gali būti atskira buveine daugumai retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Šiame darbe tokie medžiai vadinti senmedžiais ir duomenys apie juos pateikiami pagal girininkijas pateikiant tik sklypus, kuriuose jie surasti (Žiūrėti 14 lentelę ir 10 priedą).

14 lentelė

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais suvestinė

Girininkija	Miško sklypų su pavieniais senmedžiais skaičius, vnt.
Novos	3
Braziūkų	3
Agurkiškės	3
Šališkių	4
Višakio Rūdos	9
Jūrės	3
Kazlų Rūdos	44
Bagotosios	4
Iš viso:	**73**

6 pav. Ąžuolas – bene pats vertingiausias bioįvairovės medis.

(Jono Lučkos nuotrauka)

7. Miškų ūkinis režimas

Miškų ūkinis režimas miško žemėse apibūdinamas miškus suskirstant į miškų grupes. Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai didesne dalimi priskirti IV miškų grupei - ūkiniams miškams, kurie sudaro 82,9 % visų urėdijos administruojamų miškų. I miškų grupei priskirtų miškų nėra, II miškų grupei priskirta 3,5 %, o III – 13,6% miškų urėdijos miško teritorijos ploto (15 lentelė).

LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radavietėms atskiros miškų grupės ar pogrupiai neišskiriami, o miško sklypai su saugomais objektais lieka priskirti toms miškų grupėms, kuriose jie buvo aptikti. Tokiems nedideliems objektams gali būti nustatomas specialus apsaugos režimas, kurio reikalavimai yra griežtesni, nei aplink esančios miškų grupės. Pavyzdžiu gali būti nekertamo miško spinduliai apie retųjų paukščių lizdus, kuriuose draudžiami pagrindinio naudojimo miško kirtimai, kurtinių tuokviečių sklypai, kuriuose nustatomas rezervatinis režimas bei retųjų augalų augaviečių sklypai, kuriuose nerekomenduojami pagrindinio naudojimo arba kiti miško kirtimai.

Jei toje pačioje saugomoje teritorijoje nustatyti skirtingi ūkinio režimo reikalavimai, galioja to teisinio akto reikalavimai, kuriame nurodyti griežtesni apribojimai.

15 lentelė

Miško teritorija pagal miškų grupes valstybinės reikšmės miškuose

Miškų grupės ir pogrupiai	Miškų teritorijos plotas, ha	% nuo bendro ploto
I grupė (gamtinių rezervatų miškai)	-	-
II grupė (specialios paskirties miškai), iš viso	1024,8	3,5
A. Ekosistemų apsaugos miškai	955,8	3,3
B. Rekreaciniai miškai, iš viso	69,0	0,2
III grupė (apsauginiai miškai)	3972,7	13,6
IV grupė (ūkiniai miškai)	24294,8	82,9
Iš viso:	**29292,3**	

Miškų urėdijos suderintose saugojimui kertinėse miško buveinėse ūkinio režimo reikalavimai turėtų būti tokie, kokie taikomi I arba II miškų grupėms. Šie reikalavimai kiekvienai KMB skiriasi ir yra nurodyti KMB kortelėse, VMT duomenų bazėje bei KMB sąrašuose. Taikytino ūkinio režimo skirtumai nėra esminiai: KMB apsaugai dažniausiai rekomenduotinas rezervatinis režimas (arba I miškų grupė), kad medynai ir senieji medžiai būtų paliekami natūraliai suirti. Net ir tuomet, kai senmedžiai lūžta ar išvirsta, jie turi likti gulėti, nešalinant negyvos medienos iš KMB.

Nustatyta, kad išvirtęs beržas suyra per 20 metų, o ąžuolas - per 50 metų ir daugiau. Atskirais atvejais kertinėse miško buveinėse reikalingi trako ir pomiškio kirtimai, kai iškertamos menkavertės medžių ir krūmų rūšys arba kirtimai apie pavienius senmedžius, kada pašalinami medžiai, augantys po šių senmedžių lajomis ir šalia jų. KMB apsaugai ir palaikymui reikalingos gamtosauginės priemonės ir rekomendacijos pagal atskirus KMB tipus pateikiamos bendruosiuose kertinių miško buveinių nuostatuose (15 Priedas).

7 pav. Senmedis.

(Jono Lučkos nuotrauka)

8 pav. Raganos šluota eglėje. *(Jono Lučkos nuotrauka)*

8. Gamtosauginės priemonės ūkiniuose miškuose

8.1. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių

Saugomų rūšių paukščių lizdų inventorizacija miškų urėdijose vykdoma du kartus per vykmetį: kartu su miškotvarkos lauko darbais (prieš pirmo penkmečio pagrindinio naudojimo biržių projektavimo darbus) ir praėjus penkiems metams - prieš antro penkmečio pagrindinio naudojimo biržių projektavimo darbus. Visa papildoma informacija apie naujai aptiktus lizdus ne biržių projektavimo laikotarpiu įtraukiama į VMI duomenų bazę, informuojant miškų urėdiją. Visiems nustatytiems saugomų paukščių lizdams pritaikomi nekertamo miško apie juos spinduliai, remiantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis LR Aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79.

Norint užtikrinti geresnę saugomų paukščių lizdaviečių apsaugą, reikia kasmet vykdyti žinomų šių paukščių lizdų apžiūrą, nustatant lizdų užimtumą ir perinčias rūšis. Lizdai turi būti tikrinami vieną kartą pavasarį – balandžio, gegužės mėn. ir vieną kartą vasarą – birželio, liepos mėn. Pirmą kartą patikrinus, galima nustatyti, ar lizdas užimtas, antrą kartą patikrinus galima nustatyti kokios rūšies paukštis perėjo ir ar užaugo jaunikliai. Apžiūrėti reikėtų ne tik žinomus lizdus, bet ir biržių atvedimo metu aptiktus naujus lizdus. Jei neaiški perinti paukščio rūšis arba reikia patikslinti naujų lizdų apsaugos spindulį bei kitas apsaugos priemones, galima kreiptis į vietos regioninio parko specialistus, ornitologus. Atlikus lizdų vertinimą natūroje, patikslinama kokios paukščių rūšys peri naujai rastuose lizduose ir kokios reikalingos jų apsaugos priemonės.

Labai svarbu prieš atrėžiant biržes įvertinti ar nėra numatytose kirtavietėse ir jų aplinkoje retųjų paukščių lizdų ar veisimosi vietų. Norint sumažinti galimą trikdymą prie lizdų, reikia vasarą numatytas kirsti biržes rinktis kiek didesniu atstumu nei numatyta Pagrindinių miško kirtimų taisyklėse - nuo žinomų saugomų plėšriųjų paukščių ir juodųjų gandrų lizdų bent 300 metrų atstumu. Miško sodinimo darbų pavasario metu nevykdyti kirtavietėse, esančiose šalia lizdų apsauginių spindulių ribos, jas užsodinant rudenį.

Miško sklypuose, kuriuose naujai randamos retųjų pelėdų lizdavietės, reikalinga riboti miško kirtimo darbus vasario – gegužės mėn.

8.2. Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės

LR saugomų augalų ir grybų rūšių apsaugos priemonės nėra numatytos Miško kirtimų taisyklėse. Minėtų rūšių augavietės turi būti saugomos, remiantis Raudonojoje knygoje pateiktomis jų apsaugos priemonių rekomendacijomis. Nemažai šių rūšių aptikta Kertinių miško buveinių inventorizacijos metu ir daugelis tokių radviečių šiuo metu yra saugomos miškų urėdijos suderintose kertinėse miško buveinėse, draustiniuose. Likusiose nesaugomose radvietėse augančios augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšys turi būti saugomos pagal atskiroms rūšims pateikiamas jų augaviečių apsaugos rekomendacijas. Šios rekomendacijos buvo parengtos bendradarbiaujant su šalies botanikais. Viena iš siūlomų apsaugos priemonių – lokalizuoti retųjų rūšių augavietes nurodytuose miško sklypuose ir pagal galimybes nenukirsti ar kitaip nepažeisti šių augaviečių bei pačių augalų. Kitoms augalų rūšims optimalus medyno skalsumas yra 0,5, todėl šiuose miško sklypuose gali būti vykdomi miško retinimo darbai. Dar kitos rūšys išgyvena plynus miško kirtimus, jei jų augavietėse kertama žiemos metu, įšalus gruntui (meškinis česnakas), arba paliekami seni pavieniai medžiai ar biogrupės su augančiais individais (plunksninė pliusinė).

Sudaryti girininkijų žiniaraščiai su retų rūšių radvietėmis ir rekomendacijomis jų apsaugai pateikiami 4 Priede žiniaraščiuose pagal atskiras girininkijas.

8.3. Pelkinių miškų, augančių Pa ir Pb augavietėse išsaugojimas

Pelkinių miškų, augančių Pa ir Pb augavietėse eksploatavimas neretai duoda minimalią ekonominę naudą, o kartais gali būti ir ekonomiškai nenaudingas. Pelkinių pušynų ir beržynų natūralios raidos išlaikymas jų nenukertant, yra labai svarbus, užtikrinant tokių teritorijų ekologinį stabilumą. Tokios paliekamos teritorijos galėtų sudaryti buferį tarp aukštapelkių telmologiniuose draustiniuose ir ūkinių miškų bei atvirų palaukių.

Tokius pelkinius miškus reikalinga palikti natūraliam vystymuisi ir nevykdyti jokių kirtimų, miško želdinimo bei melioravimo darbų, išskyrus stichinių nelaimių pasekmių likvidavimo atvejus. Pelkiniuose miškuose gali būti vykdomos tik miškų apsaugos priemonės, susijusios su gaisrų gesinimu ir apsauga nuo masinių ligų ir vabzdžių antplūdžių. Visi šie pušynai galėtų būti išsaugoti ir nepakeisti – nenusausinti, neiškirsti ar kitaip nesunaikinti, paliekant juos ateities kartoms.

Šiai kategorijai netinka jau nusausinti miškai, augantys Pan ir Pbn augavietėse, nes jose jau keičiasi ne tik hidrografinės sąlygos, bet ir medžių bei krūmų rūšinė sudėtis, skalsumas. Toks procesas jau yra nekontroliuojamas ir negrįžtamas.

8.4. Natūralių miško pelkių, mažų aikštelių ir laukymių palikimas savaiminei raidai

Natūralios miško pelkės, mažos miško aikštelės ir laukymės turi didelę reikšmę drėgnų ir atvirų vietų biotopuose gyvenantiems organizmams, kurie labai praturtina šalia tokių vietų augančių medynų gamtinę įvairovę. Šios teritorijos yra vertingesnės, jei jos yra nuošaliau nuo funkcionuojančių melioracijos kanalų. Tiek pelkės tiek ir mažos aikštelės bei laukymės yra tinkami biotopai daugeliui retų ir nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių. Netikslinga ir nerekomenduotina yra keisti šių vietų natūralų hidrologinį režimą arba užsodinti jas mišku. Geriausia apsaugos priemonė - palikti jas natūraliai raidai.

Tikslinga vykdyti pastovią tokių pelkių stebėseną, ypatingai sausringais metais. Jei, nukritus vandens lygiui, savaime prasideda pelkės apaugimas krūmais bei medžiais, būtina įvertinti tokio apaugimo intensyvumą ir parengti priemonių apaugimui šalinti planą bei priemones. Parengus tvarkymo planą galima kreiptis į tarptautinius fondus bei programas ir gauti lėšų, už kurias būtų organizuojami ir vykdomi pažeistų pelkių atkūrimo darbai. Jei tokios pažeistos pelkės anksčiau buvo ganomos arba šienaujamos, pasinaudojus fondų lėšomis galima vėl organizuoti jų ganymą ir šienavimą. Tam pirmiausia reikėtų atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir nustatyti visas potencialias grėsmes bei galimybes.

8.5. Miško laukymių valymas nuo apaugimo

Natūralios miško laukymės apaugdamos sumedėjusia augalija, praranda savo išskirtinę reikšmę bei tinkamumą atviras miško erdves besirenkančioms augalijos ir gyvūnijos rūšims. Išlikusios atviros miško laukymės kaip ir miško pievos padidina miškų masyvų mozaikiškumą ir jų dėka kompaktiškuose miškų masyvuose padaugėja vietų, pasižyminčių pamiškės efektu. Šiose pamiškių vietose ir medžių struktūra yra ypatinga ir pamiškės ekotonas ryškesnis, jose kuriasi specifinės ir todėl retos rūšys. Panašų vaidmenį atlieka ir atviros miško pelkės, kuriose miško mozaikiškumas didėja dėl specifinių pelkinių augaviečių.

Miško laukymių ir pelkių apaugimas suintensyvėjo paskutinį dešimtmetį, kada didelė dalis buvusių žemės ūkio naudmenų liko dirvonuoti, pievos, o vietomis ir pelkės tapo nebešienaujamos, nebeganomos. Kad buvusios atviros pelkės, pievos, miško laukymės ir toliau išliktų atviros, neužaugtų medžiais ir krūmais bei nesuvešėtų tankia žoline augmenija – užtenka vieną kartą per sezoną nušienauti žolę, nendres, išpjauti krūmų ir medžių atžalas. Geriausia tai daryti antroje vasaros pusėje – rugpjūčio mėn., kada jau būna pabaigę žydėti reti žoliniai augalai ir kada nupjautos medžių bei krūmų atžalos turi mažiausiai potencialo ataugti ir atlaikyti žiemos šalčius.

Miškų urėdija galėtų vykdyti šiuos darbus, atsižvelgdama į turimų lėšų kiekį ir darbų prioritetus, valymo darbams pasirinkdama tuos atvirus plotus, kurie šiuo metu dar nėra pilnai apaugę medžiais bei krūmais ir juos nedelsiant reikia valyti. Kituose plotuose reikalinga vykdyti tik šienavimo darbus, sausą žolę išvežant iš teritorijos. Buvusių atvirų vietų valymas Natura 2000 teritorijose gali būti finansuojamas iš tarptautinių fondų lėšų ir vykdant teritorijų gamtotvarkos planuose numatytas veiklas. Šioje srityje tikslinga bendradarbiauti su valstybinių parkų direkcijomis, tinkamai panaudojant minėtų fondų lėšas.

Buvusioms atviroms vietoms neretai galėtų būti priskiriamos ir vandens telkinių pakrantės, kurios netolimoje praeityje buvo atviros, dažnai ganomos ir šienaujamos, o dabar apaugusios medžiais ir krūmais. Dėl šios priežasties reikalinga pristabdyti eutrofikacijos procesus vietose, kur pakrantės gausiai apaugusios ir kur į vandenį patenka daugiausia sumedėjusios augalijos, yrančių lapų. Ši priemonė gali būti taikoma upių, ežerų, tvenkinių ir kitų vandens telkinių pakrantėse, kuriose iki pat vandens auga minkštieji lapuočiai, ypač juodalksniai ir baltalksniai. Tokias vietas reikėtų apžiūrėti natūroje ir nuspręsti, kurias vandens telkinių pakrančių atkarpas valyti ir kas tai turėtų atlikti.

8.6. Šlaitų medynų specifika ir reikšmė

Miškai, augantys ant šlaitų, pasižymi didele biologine įvairove ir retųjų rūšių gausa, nes yra artimi sengirėms, taip pat ir dėl pastovaus mikroklimato, kitų sąlygų. Šlaitai gali būti susiję su atviro vandens telkiniais arba nesusiję. Pirmuoju atveju medynai auga ant šlaitų, esančių upių, upelių ir ežerų pakrantėse, antruoju atveju – ant šlaitų, veikiamų dirvožemio erozijos su atsidengusiomis dirvodarinėmis uolienomis, kurios sukuria papildomas ekologines nišas. Šlaitų medynuose neretai aptinkama šaltinių ir šaltiniuotų vietų bei tufų. Pasitaiko ir gana stambių nuošliaužų. Šiaurės ekspozicijos šlaituose augantys medynai dažnai būna nuolat drėgni arba

užmirkę. Pietų ekspozicijos šlaitai nuolat būna saulėkaitoje ir miškai čia sausi. Miško upelių pakrančių šlaituose augantys medžiai paprastai būna aukštesni ir gyvybingesni, negu aplinkiniuose miškuose. Dėl palankesnių medžiams augti drėkinimo sąlygų medynų rūšinė sudėtis taip pat skiriasi. Pavyzdžiui, eglės ir lapuočiai medžiai gali būti dažniau aptinkami vandens telkinių pakrančių šlaituose, negu aplinkiniuose aukščiau įsikūrusiuose miško masyvuose. Eglės, beržai ir kiti lapuočiai medžiai, retai aptinkami pelkiniuose pušynuose, gali vyrauti iš pelkės ištekančio upelio pakrantėse.

Šlaituose daugeliu atvejų susidaro palankios sąlygos išlikti biologinėms miško vertybėms ir retosioms rūšims, kadangi tokiose vietose dažnai yra sunkiau ūkininkauti. Drėgnus šlaitus dažniausiai aplenkia ir miško gaisrai. Kadangi šlaitų medynuose ilgiau išlieka tinkamos retųjų rūšių gyvenamosios sąlygos, upių ir kitų vandens telkinių šlaitai gali būti įvairių retųjų rūšių plitimo koridoriais. Šių rūšių organizmai taip pat gali čia rasti prieglobstį, jeigu jų gyvenamosios vietos sunaikinamos kitose kraštovaizdžio dalyse. Palankiausias tokių teritorijų tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šlaitų medynus turėtų būti paliekama 20–40 m papildoma apsaugos zona.

Šlaitų medynuose sanitariniai kirtimai galėtų būti kertami tik susiklosčius ypatingai grėsmingoms aplinkiniams medynams sąlygoms – po stichinių nelaimių, gaisrų ir pan. Kitais atvejais reikėtų vadovautis miško kirtimų taisyklėmis bei tinkamai pasirinkti tokių darbų prioritetus.

8.7. Pavienių paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas

Remiantis Miško kirtimų taisyklių nuostatomis, plynose ir kitose kirtavietėse turi būti paliekami pavieniai medžiai, ypatingai svarbūs bioįvairovės apsaugai. Tai gali būti įvairūs stuobriai, uoksiniai medžiai, potencialūs plėšriųjų paukščių lizdiniai medžiai su patogia lizdui krauti laja bei medžiai iš buvusio medyno pagrindinio ardo. Mišriuose spygliuočių-lapuočių medynuose labai svarbūs yra lapuočiai medžiai, kuriuos pirmiausia reikia palikti. Bioįvairovei svarbūs yra ąžuolai, klevai, uosiai, liepos, guobiniai medžiai.

Rėžiant biržes, atrenkami bioįvairovės medžiai, atitinkantys šiuos kriterijus:

1. Sengirių biologinei įvairovei svarbūs medžiai – augantys su natūraliomis drevėmis ir paukščių iškaltais uoksais, medžiai milžinai, nudžiūvę medžiai ir jų liekanos (stuobriai);

2. Būsimų sengirių biologinei įvairovei vertingi medžiai – augantys vidutinio ir brandaus amžiaus, ilgaamžiai ir lėtai brėstantys medžiai (pušis, ąžuolas, uosis), vidutinio amžiaus ir senesni trumpaamžiai greitai brėstantys medžiai (beržas, drebulė, liepa, juodalksnis, baltalksnis);

3. Biologinės įvairovės didinimui vertingi medžiai: eglė, klevas, guobiniai, šermukšnis ir kiti.

Vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, miškų urėdijos ūkiniuose III ir IV miškų grupės miškuose kertant mišką plynai, 1 ha turi būti paliekama ne mažiau 7-10 buvusio pagrindinio ardo sėklinių ir biologinės įvairovės palaikymui skirtų medžių.

Bioįvairovės medžiai įprastai paliekami, stengiantis juos tolygiai išdėstyti kirtavietėse. Norėtųsi patikslinti, kad tokie medžiai turėtų būti paliekami ir pavieniui ir biogrupėmis - po kelis ar net keliolika medžių. Taip atrenkant medžius, vienoje didesnėje biogrupėje gali būti palikti visi toje biržėje esantys nekertami medžiai. Biogrupėje turėtų būti palikti ne tik pagrindinio ardo medžiai, bet ir senesni medžiai bei jauni plačialapiai medžiai, o taip pat ir trakas bei žolinė augalija. Grupėmis paliktus medžius mažiau verčia vėjas, jie auga gyvybingesni ir galės sudaryti ateities medyno seniausiųjų medžių pagrindą. Suformuotoje biogrupėje gali perėti suopis, kranklys ir sketsakalis, jei šių paukščių lizdiniai medžiai po plyno kirtimo bus palikti kartu su kitais biržėje paliekamais medžiais. Perėjimui tokias vietas rinksis ir uoksiniai paukščiai – įvairūs geniai, meletos bei smulkieji paukščiai. Tokiose miško salelėse telksis ir žinduoliai.

Paliekamus bioįvairovės medžius netikslinga yra nužievinti, nes tuo atveju jie nebeauga ir nebežaliuoja, o greitai nudžiuvę nebetarnauja nei uoksiniams nei kitiems paukščiams ar gyvūnams.

8.8. Senmedžių išsaugojimas

Seniausieji miško medžiai arba senmedžiai Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdijos teritorijoje išlikę nuo buvusių sengirių laikų. Tokie antros ar net trečios kartos medyno medžiai yra svarbūs biologinei įvairovei, nes ant jų ir šalia jų auga ir gyvena daug retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Patys seniausi ir tinkamiausi tokie medžiai ar jų grupės buvo inventorizuoti kaip kertinės miško buveinės, priskiriant jas KMB tipams: pavienis medis milžinas ir medžių milžinų grupė. Likę senmedžiai dėl įvairių priežasčių nebuvo aptikti, todėl ir dabar tokie medžiai gali būti skelbiami kertine miško buveine, o jei jie dar neatitinka KMB keliamų reikalavimų, turi būti išsaugomi miško kirtimų metu. Svarbu išsaugoti ne tik patį tokį medį, bet ir jam būdingą aplinką. Jei senmedis pasižymi plačia, žemai išsišakojusia laja ir yra užaugęs buvusioje atviroje vietoje, reikalinga

palaipsniui jį atidengti, nepaliekant nei pačioje lajoje, nei kelių metrų spinduliu apie ją kitų augančių medžių. Jei senmedis - buvęs miško medis, turintis aukštutinę lają, negalima tokio medžio atidengti pilnai. Apie tokį miško medį turi būti palikta nenukirsta apsauginė miško juosta, kurią sudaro bent du tokių medžių aukščiai.

Svarbiausias biologinei įvairovei yra paprastasis ąžuolas, su kuriuo yra susijusios 284 bestuburių, 324 kerpių bei daugelis paukščių ir žinduolių rūšių. Ąžuolai natūraliai gali sulaukti 600 ir daugiau metų, todėl svarbu palikti seniausius šiuos medžius nenukirstus. Su paprastąją pušimi susiję apie 90 rūšių bestuburių ir 130 kerpių rūšių. Pušys gali sulaukti iki 400 metų. Su beržu susijusios 229 bestuburių ir 126 kerpių rūšys. Beržai gali sulaukti virš 100 metų, juodalksniai – virš 200 metų amžiaus. Spygliuočių medynuose biologinei įvairovei ypatingai svarbios yra drebulės. Su drebule susijusios 97 bestuburių rūšys, dalis miško paukščių ir žinduolių. Pavienės drebulės gali sulaukti 150 ir daugiau metų.

Medynuose augantys senmedžiai turi likti nenukirsti ir neišgabenti iki visiško savo nudžiūvimo ir nuvirtimo bei natūralaus sunykimo, nes visose irimo stadijose šių senųjų medžių mediena būna labai svarbi vis kitoms retosioms organizmų rūšims.

8.9. Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga

Miškų urėdijos teritorijoje inventorizuotos saugomos kertinės miško buveinės turėtų būti tvarkomos, remiantis „Bendraisiais kertinių miško buveinių nuostatais“, parengtais pagal „KMB inventorizavimo metodiką“ (detaliau žiūrėti 13 Priede). Kiekvienai KMB tipų grupei ir atskirai kiekvienam KMB tipui yra numatytos skirtingos priemonės, kurių reikia laikytis, norint kuo ilgiau išsaugoti šias kertines miško buveines nepakitusias. Esant reikalui, specifinės apsaugos ir galimo tvarkymo priemonės gali būti pateikiamos iš VMT duomenų bazės atskirai kiekvienai KMB.

Kertinės miško buveinės gali būti saugomos tiesiogiai, nevykdant jose jokių ūkinių priemonių arba vykdant numatytas specialias ūkines priemones. KMB gali būti saugomos, nustatant jose I arba II miškų grupę, KMB koncentracijų vietose įsteigiant draustinius arba Natura 2000 teritorijas, skirtas buveinių apsaugai. KMB sąrašuose (5 priede) pateikiamos nustatytos šių buveinių apsaugos ir tvarkymo priemonės (kodai) plačiau išaiškintos Bendruosiuose KMB nuostatuose (15 Priedas). Kaip matome vyrauja kodas „11“‘ – jokių ūkinių priemonių.

5 priede, kertinių miško buveinių sąraše lentelėje pateiktų apsaugos ir tvarkymo priemonių kodų reikšmės:

11 - jokių ūkinių priemonių,

12 – apsaugos zona,

13 – nešalinti sausuolių ir medienos liekanų,

14 – nesausinti,

15 – kirsti traką,

16 – kirsti pomiškį,

17 – šviesinimas apie pavienius medžius,

18 – eglių kirtimas.

8.10. Kitos priemonės

Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje rekomenduotume šias papildomas gamtosaugines priemones:

- ***Kertinių miško buveinių papildoma inventorizacija***

Lietuvoje 2001-2005 metais vykdyto specialaus projekto metu buvo inventorizuota tik pusė visų realiai egzistuojančių kertinių miško buveinių. Tai patvirtino kontrolinė KMB inventorizacija. Tokiu būdu kiekviena miškų urėdija turi savo teritorijoje dar neinventorizuotų KMB. Visos kertinės miško buveinės yra retųjų organizmų išlikimo salos ūkiniuose miškuose, jos taip pat svarbios ir miškų sertifikavimo procese. Dalis KMB yra veikiamos nepalankių oro bei klimatinių sąlygų, kuomet po sausrų, gaisrų, ir uraganų kertinės miško buveinės gali būti smarkiai pažeistos ar net visai sunaikintos. Remiantis Generalinės miškų urėdijos nurodymais, sunaikinta KMB gali būti išbraukiama iš saugomų KMB sąrašų, į jos vietą įtraukiant naują KMB. Dėl visų išvardintų priežasčių svarbu yra papildomai inventorizuoti naujas kertines miško buveines, kaip rezervą jau išskirtoms ir pažeistoms. Šį darbą gali atlikti licencijuoti specialistai. Pati Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdiją sprendžia apie papildomos KMB inventorizacijos būtinumą ir galimą jos vykdymo laiką.

- ***Vienos-kelių dienų trukmės mokymų apie miško bioįvairovę ir jos apsaugą ūkiniuose miškuose pravedimas urėdijos darbuotojams bei rangovams.***

Pastaraisiais metais labai aktualūs yra pagrindinio naudojimo biržėse paliekamų pavienių medžių atrinkimo klausimai. Paliekami biržėse medžiai gali būti atrenkami, išdėstant juos pavieniui, biogrupėmis arba visai jų nepaliekant. Neretai būna sunku nuspręsti - kokius medžius

reikia palikti skirtingose augavietėse ir skirtinguose medynuose bei kaip tuos medžius geriau išdėstyti.

Visus šiuos klausimus galima spręsti, organizuojant vienos-dviejų dienų trukmės mokymus apie miško bioįvairovę ir jos apsaugą ūkiniuose miškuose. Mokymai būtų pravedami kartu su miškų urėdijos atsakingais darbuotojais visiems miškų urėdijos darbuotojams, dirbantiems šį darbą, o taip pat ir rangovams.

Prie papildomų gamtosauginių priemonių priskiriamos ir šios galimos vykdyti biotechninės priemonės:

- ***Inkilų gamyba ir kėlimas*.**

Įvairių tipų inkilai yra labai svarbi biotechninė priemonė. Inkilus reikia kelti vietose, kur trūksta natūralių uoksų arba medžių tinkamų jiems kalti - jaunuolynuose bei pusamžiuose medynuose. Tradiciškai nemažai inkilų keliama smulkiesiems uoksiniams paukščiams: zylėms, musinukėms, taip pritraukiant juos į pageidaujamas perėti vietas. Dalį inkilų reikėtų iškelti ir pelėdoms - retosioms žvirblinėms pelėdoms, lututėms bei įprastoms mūsų miškuose naminėms pelėdoms. Į pelėdoms keliamų inkilų vidų svarbu įberti stambių lapuočių medžių pjuvenų, nes kitaip pelėdos neperės. Pelėdų pritraukimas yra biologinė kovos priemonė su peliniais graužikais, ypatingai naujai pasodintose kultūrose ir augančiuose jaunuolynuose. Ežerų pakrančių medynuose inkilai gali būti keliami ir vandens paukščiams. Juose perės klykuolės ir dančiasnapiai. Keliant inkilus, ypač stambesniems paukščiams, svarbu taikyti apsaugos priemones nuo kiaunių (arba paties inkilo viduje, arba apie medį, kuriame iškeltas inkilas).

Inkiluose be paukščių įsikuria retieji žinduoliai - miegapelės, įvairių rūšių šikšnosparniai ir vabzdžiai - širšės, vapsvos, kamanės. Šie gyvūnai yra ne tik naudingi miškui, bet daugelis jų yra reti ir saugomi.

Tikslinga kiekvienoje girininkijoje kasmet iškelti vidutiniškai bent po 20-30 inkilų smulkiesiems uoksiniams paukščiams ir iki 5 inkilų pelėdoms.

Dar prieš inkilų kėlimą labai svarbu surasti, atrinkti ir pažymėti natūralius uoksinius medžius bei medžius su drevėmis. Tokių medžių su paukščių natūraliais uoksais ir drevėmis atrinkimas labai svarbus išsaugant natūralią šių paukščių ir kitų gyvūnų gyvenamąją aplinką.

- ***Tupėjimo vietų plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms įrengimas.***

Svarbi biotechninė priemonė, pritraukianti daugumą plėšriųjų paukščių, ypatingai suopių bei didžiąsias pelėdas. Specialios tupėjimo vietos turėtų būti įrengiamos pamiškėse, šalia laukymių ir naujai iškirstose plynose kirtavietėse. Įrengta tupėjimo vieta yra T formos kartis, kurios vienas galas įkasamas į žemę, kad būtų nuo 1,5 iki 3 m aukščio. Tokių tupėjimo vietų įrengimas labai nesudėtingas, tačiau labai efektyvus, nes iš karto pritraukia paukščius, kurie medžioja pelinius graužikus. Tokiu būdu tupėjimo vietos kartu su netoliese iškeltais inkilais veikia kaip biologinių kovos priemonių su peliniais graužikais kompleksas. Tikslinga įrengti tokias tupyklas daugelyje plynų kirtaviečių, o sklypuose netoli jų iškelti inkilų pelėdoms. Jei kirtavietėse bus įrengtos tupyklos, didesnė tikimybė, kad greta jų perės suopiai ir kiti plėšrieji paukščiai.

Kiekvienoje plynoje kirtavietėje, jei joje nėra natūralių tupyklų, reikėtų įrengti bent po 2-3 tokias tupėjimo vietas.

- ***Medingųjų augalų sodinimas, įveisiant ir atkuriant mišką.***

Nauji įveisiant ir atkuriant kirtavietėse mišką svarbu sodinti ne tik miško kultūras, bet ir medinguosius augalus. Labai svarbūs yra šie augalai: įvairios gudobelių rūšys, miškinės obelys, miškinės kriaušės, trešnės, erškėtrožės, blindės, šermukšniai ir kiti. Žydėdami tokie augalai pritraukia vabzdžius, kurie praturtina vietos biologinę įvairovę. Atskirų normatyvų, kiek reikia sodinti arba palikti nenukirstų tokių medžių ir krūmų nėra, tačiau 1 ha turėtų augti nemažiau kelių tokių augalų.

Minėti augalai yra svarbūs ne tik vabzdžiams, bet ir paukščiams, tad jų sodinimas turi keleriopą naudą gausinant bioįvairovę miškuose.

- ***Kiaunių, mangutų, lapių, kanadinių audinių ir varninių paukščių sezoninis skaičiaus reguliavimas.***

Sugriežtintos šių plėšrūnų medžioklės miškų urėdijos teritorijoje nenumatytos, jei tai nenurodoma atskiruose gamtotvarkos planuose pateikiamų uždavinių įgyvendinimo priemonėse. Kranklių medžioklės Lietuvoje uždraustos.

Literatūros sąrašas

1. Andersson L., Kriukelis R., Skuja S. 2005. Kertinių miško buveinių inventorizacija Lietuvoje. Vilnius.
2. Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatai. Patvirtinta LR Aplinkos ministro 2004 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-374.
3. Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. Patvirtinta LR Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr.276.
4. Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai. (Patvirtinta LR Vyriausybės 2008 m. balandžio 2d. nutarimu Nr. 318).
5. Gamtinio karkaso nuostatai. (Patvirtinta LR Aplinkos ministro 2010 m liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624).
6. Gamtos paveldo objektų nuostatai (Patvirtinta LR Aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214).
7. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas. (2001 m. gruodžio 4 d. Nr. IX-628 redakcija).
8. Lietuvos raudonoji knyga. 2007. Rašomavičius V. (vyr. redaktorius). Lietuvos respublikos aplinkos ministerija. Lututė. Kaunas.
9. Miško kirtimų taisyklės. 2010. Patvirtintos LR Aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79.
10. Rašomavičius V. (redaktorius ir sudarytojas). 2001. Europinės svarbos buveinės Lietuvoje. Vilnius.
11. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (Patvirtintos LR Vyriausybės nutarimu 1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343. Aktuali redakcija).
12. www.am.lt/gamtotvarka.
13. www.vstt.lt
14. Bendrųjų buveinių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų aprašas (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 614 redakcija).

P R I E D A I

1 PRIEDAS

Saugomų teritorijų žiniaraščiai

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
024 Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
07 Kazlų Rūdos girininkija							
52(10-65), 59(28-32, 44-99), 60-62, 68(99-132, 134-152, 154), 69, 77(44-46, 55), 253-255	814,7	809		770,7			38,3
024 Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**814,7**	**809**		**770,7**			**38,3**
095 Skriaudžių geomorfologinis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
06 Jūrės girininkija							
347(9-49, 71-75), 348(1-7)	40	38,2				38,2	
095 Skriaudžių geomorfologinis draustinis iš viso:	**40**	**38,2**				**38,2**	
245 Novaraisčio ornitologinis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
01 Novos girininkija							
7(1-18, 20, 21), 8(5)	26,8	26,8		19,3		0,3	7,2
245 Novaraisčio ornitologinis draustinis iš viso:	**26,8**	**26,8**		**19,3**		**0,3**	**7,2**
5801 Raudonplynio kraštovaizdžio draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
03 Agurkiškės girininkija							
67(4-19), 68, 69, 70(1-12, 19-40), 77-80, 91(1-10)	425,6	424,3		94,6		321,4	8,3
05 Višakio Rūdos girininkija							
111(1-21, 23, 25-41, 70)	50,1	47,7				42	5,7
09 Bagotosios girininkija							
1-4	171,5	168,5				168,5	
5801 Raudonplynio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**647,2**	**640,5**		**94,6**		**531,9**	**14**
5802 Višakio slėnio botaninis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
02 Braziūkų girininkija							
47(65, 85-89), 56(22, 23, 32, 34, 36-41, 53-55, 90, 91, 93)	11,6	11,2		9,3		1,9	
03 Agurkiškės girininkija							
85(7, 8, 38), 86(1, 20)	5,1	4,8		3,9		0,9	
05 Višakio Rūdos girininkija							
109(38, 53, 56, 58, 60, 68, 88, 115, 117, 140, 146-148, 161, 162, 165, 178, 180, 182, 185-188, 191)	26,6	16,5		4,9		11,6	
5802 Višakio slėnio botaninis draustinis iš viso:	**43,3**	**32,5**		**18,1**		**14,4**	

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
5803 Kazlų Rūdos botaninis-zoologinis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
09 Bagotosios girininkija							
48, 53, 54, 57	358,3	357,1				355,3	1,8
5803 Kazlų Rūdos botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**358,3**	**357,1**				**355,3**	**1,8**
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**1930,3**	**1904,1**		**902,7**		**940,1**	**61,3**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	1461,9	1449,5		865,3		531,9	52,3
geomorfologinis draustinis	40	38,2				38,2	
ornitologinis draustinis	26,8	26,8		19,3		0,3	7,2
botaninis draustinis	43,3	32,5		18,1		14,4	
botaninis-zoologinis draustinis	358,3	357,1				355,3	1,8
Iš viso saugomose teritorijose:	**1930,3**	**1904,1**		**902,7**		**940,1**	**61,3**

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
024 Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
07 Kazlų Rūdos girininkija							
52(10-52, 61-63), 59(28-32, 44-81, 99), 60(11-116), 61(1-89), 62(1-89), 68(99-132, 134-149, 152, 154), 69(1-92), 77(44-46, 55), 253(6-12, 14-53, 55-89), 254, 255(1-62, 64-85, 87-102)	790,2	787,7		755,2			32,5
024 Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**790,2**	**787,7**		**755,2**			**32,5**
245 Novaraisčio ornitologinis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
01 Novos girininkija							
7(1-18, 20, 21), 8(5)	26,8	26,8		19,3		0,3	7,2
245 Novaraisčio ornitologinis draustinis iš viso:	**26,8**	**26,8**		**19,3**		**0,3**	**7,2**
5801 Raudonplynio kraštovaizdžio draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
03 Agurkiškės girininkija							
67(4-19), 68, 69, 70(1-12, 19-40), 77-80, 91(1-10)	425,6	424,3		94,6		321,4	8,3
05 Višakio Rūdos girininkija							
111(1-21, 23, 25-41, 70)	49,7	47,7				42	5,7
09 Bagotosios girininkija							
1, 2(1-24, 31-38), 3(1-31), 4(1-19)	141,9	139,2				139,2	
5801 Raudonplynio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**617,2**	**611,2**		**94,6**		**502,6**	**14**
5802 Višakio slėnio botaninis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
02 Braziūkų girininkija							
56(22)	0,2	0,2				0,2	
05 Višakio Rūdos girininkija							
109(140, 146-148, 162, 178, 180, 182, 188)	15,6	5,8		0,1		5,7	
5802 Višakio slėnio botaninis draustinis iš viso:	**15,8**	**6**		**0,1**		**5,9**	
5803 Kazlų Rūdos botaninis-zoologinis draustinis							
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija							
09 Bagotosios girininkija							
48, 53(7, 8, 11-62), 54, 57(9-41)	350,3	349,1				347,3	1,8
5803 Kazlų Rūdos botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**350,3**	**349,1**				**347,3**	**1,8**

VALSTYBĖS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**1800,3**	**1780,8**		**869,2**		**856,1**	**55,5**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	1407,4	1398,9		849,8		502,6	46,5
ornitologinis draustinis	26,8	26,8		19,3		0,3	7,2
botaninis draustinis	15,8	6		0,1		5,9	
botaninis-zoologinis draustinis	350,3	349,1				347,3	1,8
Iš viso saugomose teritorijose:	**1800,3**	**1780,8**		**869,2**		**856,1**	**55,5**

2 PRIEDAS

NATURA 2000 žiniaraščiai

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
PAST											
Novaraistis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Novos girininkija, 7d,8d											
	47	26,1	26,1	26,1	26,1			18,8		0,3	7
Iš viso Novaraistis: 26,1		**26,1**	**26,1**	**26,1**	**26,1**			**18,8**		**0,3**	**7**
Iš viso grupėje PAST: 26,1											
BAST											
Ąžuolų Būdos miškas, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Kazlų Rūdos girininkija, 52d,59d,60d,61d,62d,68d,69d,77d,253d,254d											
	20	822,5	821,4	771,4	800,5	22		657,8			164,7
Iš viso Ąžuolų Būdos miškas: 822,5		**821,4**	**771,4**	**800,5**	**22**			**657,8**			**164,7**
Višakio upės slėnis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Braziūkų girininkija, 47d,56d											
	410	11,2	11,2	9,8	0,2	11		9,3		1,9	
Višakio upės slėnis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Agurkiškės girininkija, 85d,86d											
	410	4,8	4,8	4,8		4,8		3,9		0,9	
Višakio upės slėnis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Višakio Rūdos girininkija, 109d											
	410	24,3	14,6	14,4	15,4	8,9		14,6		9,7	
Iš viso Višakio upės slėnis: 40,3		**30,6**	**29**	**15,6**	**24,7**			**27,8**		**12,5**	
Iš viso grupėje BAST: 862,8											

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
PAST											
Novaraistis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Novos girininkija, 7d,8d											
	47	26,1	26,1	26,1	26,1			18,8		0,3	7
Iš viso Novaraistis: 26,1		**26,1**	**26,1**	**26,1**	**26,1**			**18,8**		**0,3**	**7**
Iš viso grupėje PAST: 26,1											
BAST											
Ąžuolų Būdos miškas, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Kazlų Rūdos girininkija, 52d,59d,60d,61d,62d,68d,69d,77d,253d,254d											
	20	800,5	800,5	752,4	800,5			641,5			159
Iš viso Ąžuolų Būdos miškas: 800,5		**800,5**	**752,4**	**800,5**				**641,5**			**159**
Višakio upės slėnis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Braziūkų girininkija, 56d,109											
	410	0,2	0,2		0,2					0,2	
Višakio upės slėnis, Kazlų Rūdos sav., Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija, Višakio Rūdos girininkija, 109d											
	410	15,4	5,7	5,6	15,4			9,8		5,6	
Iš viso Višakio upės slėnis: 15,6		**5,9**	**5,6**	**15,6**				**9,8**		**5,8**	
Iš viso grupėje BAST: 816,1											

3 PRIEDAS

Saugomų teritorijų priskyrimas valstybinių parkų direkcijoms

PATVIRTINTA

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2014 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. V- 83 (2014 m. spalio 23 d. įsakymo Nr.V-224 redakcija)

Nacionalinių saugomų teritorijų ir "Natura 2000" tinklo teritorijų priskyrimas saugomų teritorijų direkcijoms

Eil. Nr.	Atsakinga institucija	Nacionalinės saugomos teritorijos pavadinimas	PAST pavadinimas ir kodas	BAST pavadinimas ir kodas
291	Nemuno kilpų RPD	Skriaudžių geomorfologinis draustinis		
364	Panemunių RPD	Novaraisčio ornitologinis draustinis	Novaraistis, LTSAKB001	
591	Žuvinto BRD	Kazlų Rūdos kraštovaizdžio draustinis		Ąžuolų Būdos miškas, LTMAR0001
592	Žuvinto BRD			Višakio upės slėnis, LTKAZ0004

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:
BAST - buveinių apsaugai svarbi teritorija;
BRD - biosferos rezervato direkcija;
INPD - istorinio nacionalinio parko direkcija;
IRPD - istorinio regioninio parko direkcija;
NP - nacionalinis parkas;
NPD - nacionalinio parko direkcija;
PAST - paukščių apsaugai svarbi teritorija;
RPD - regioninio parko direkcija;
VGRD - valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

4 PRIEDAS

LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių žiniaraštis

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių žiniaraštis

Sklypai su saugomų paukščių lizdavietėmis

Eil. Nr.	Paukščio rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m)
Novos girininkija				
1	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	66	12	Medžių grupė su lizdu.
2	Nenustatytos rūšies stambaus paukščio lizdavietė	31	1	Medžių grupė su lizdu.
		60	28	
		66	26	
		68	14	
Agurkiškės girininkija				
1	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	80	11	Medžių grupė su lizdu.
2	Nenustatytos rūšies stambaus paukščio lizdavietė	40	26	Medžių grupė su lizdu.
Šališkių girininkija				
1	Juodasis gandras *(lot. Ciconia nigra)*	169	30	200
2	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	145	10	Medžių grupė su lizdu.
		146	11	
Višakio Rūdos girininkija				
1	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	65	12	Medžių grupė su lizdu.
		81	5	
2	Paprastasis kranklys *(lot. Corvus corax)*	63	20	Medžių grupė su lizdu.
Jūrės girininkija				
1	Juodasis gandras *(lot. Ciconia nigra)*	271	16	200
2	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	232	10	Medžių grupė su lizdu.
3	Mažasis erelis rėksnys *(lot. Aquila pomarina)*	254	18	100
4	Nenustatytos rūšies stambaus paukščio lizdavietė	204	7	Medžių grupė su lizdu.
		243	13	
Kazlų Rūdos girininkija				
1	Juodasis gandras *(lot. Ciconia nigra)*	93	38	200
2	Jūrinis erelis *(lot. Haliaeetus albicilla linnaeus)*	81	52	200
		95	56	
3	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	210	3	Medžių grupė su lizdu.
4	Nenustatytos rūšies stambaus paukščio lizdavietė	51	82	Medžių grupė su lizdu.
		61	6	
		255	89	
Bagotosios girininkija				
1	Jūrinis erelis *(lot. Haliaeetus albicilla*	99	3	200

Eil. Nr.	Paukščio rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m)
	linnaeus)			
2	Paprastasis suopis *(lot. Buteo buteo)*	1	6	Medžių grupė su lizdu.
		5	14	
		42	9	
		45	53	
		50	18	
		56	65	
3	Nenustatytos rūšies stambaus paukščio lizdavietė	38	32	Medžių grupė su lizdu.
		97	56	

Sklypai saugomų paukščių perimvietėmis

Eil. Nr.	Paukščio rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Apsaugos priemonės
Jūrės girininkija				
1	Karvelis Uldukas (lot. Columba oenas)	226	30-32	Nekirsti sanitarinių kirtimų.
Kazlų Rūdos girininkija				
1	Karvelis Uldukas (lot. Columba oenas)	78	71-73	Nekirsti sanitarinių kirtimų.

Sklypai su saugomų grybų rūšių radvietėmis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	RK kategorija; Rekomenduojamos apsaugos priemonės
Kazlų Rūdos girininkija				
1	Tikrinis blizgutis *(lot. Ganoderma lucidum)*	4	4	3; Nekirsti senų juodalksnių ar kitų lapuočių medžių. Nešalinti negyvos medienos.

5 PRIEDAS

Kertinių miško buveinių sąrašas

Kertinių miško buveinių sąrašas valstybinės reikšmės miškuose

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB Nr.	KMB tipas	KMB plotas, ha
Novos girininkija				
3	15d.	523702	Pavienis medis milžinas	0,05
3	11d.	523708	Pavienis medis milžinas	0,05
3	19,21,22	523703	Šlapieji juodalksnynai	4,3
3	39,40	523704	Šlapieji juodalksnynai	4,0
10	2,5	523706	Šlapieji juodalksnynai	8,1
16	19,21,22	523707	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,3
58	49	513601*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,1
59	13	513602*	Šlapieji juodalksnynai	0,9
				18,8
Braziūkų girininkija				
6	40,39	533701	Upelio salpa	6,8
6	47	533702	Pelkiniai pušynai ir beržynai	12,1
6	51	533705	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,3
13	2	533704	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,9
13; 19	28,29; 1-4	533703	Pelkiniai pušynai ir beržynai	41,6
20; 27	38,39; 6,11-13,15	533602	Pelkiniai pušynai ir beržynai	12,2
34	54	523601	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,9
46	57,60,63,64,67	533603	Pušynai ir mišrūs miškais su pušimis	5,2
52	44	523602	Medžių milžinų grupė	0,5
				84,5
Agurkiškės girininkija				
40	40	543501	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,3
64	18	543508	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	1,6
74	4,8	543502	Šlapieji juodalksnynai	1,1
				3,0
Šališkių girininkija				
131	2	553501	Šlapieji juodalksnynai	0,5
137	15	553502	Šlapieji juodalksnynai	0,6
141	1-5	563501*	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3,2
161	29,30	543505	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	3,0
165	5	553503	Pelkiniai pušynai ir beržynai	4,1
165	12	553504	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	3,6
167	1	553401	Šlapieji juodalksnynai	2,9
169	2	553402	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,5
177	14	553403	Medžių milžinų grupė	0,2
198	27,28	553404	Šlapieji juodalksnynai	2,7

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB Nr.	KMB tipas	KMB plotas, ha
199	14	553405*	Šlapieji juodalksnynai	3,5
200	8-10	553406	Šlapieji juodalksnynai	3,4
				28,2
Višakio Rūdos girininkija				
65	1-3	523603	Pelkiniai pušynai ir beržynai	18,0
65	11-13	523604*	Šlapieji juodalksnynai	3,9
70; 76	33,41-44,50-54; 11,12	523605	Pelkiniai pušynai ir beržynai	16,7
71	19-21	523607	Pelkiniai pušynai ir beržynai	4,0
72	4,5	523606	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,9
100	10	523401	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,6
101	2	523403	Šlapieji juodalksnynai	1,1
101	16	523402	Šlapieji juodalksnynai	0,8
107	28	533501	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,1
				49,1
Jūrės girininkija				
190; 202; 203	44; 3-7,9; 1,2	543401	Pelkiniai pušynai ir beržynai	21,4
192	29,30	543402*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	2,2
207	11	543403	Pelkiniai pušynai ir beržynai	4,4
217	17-19	543404	Pelkiniai pušynai ir beržynai	7,2
223	17-19	543406	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,2
226	29,32,33	543405*	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3,9
239; 240	3-10; 1-3	543407	Šlapieji juodalksnynai	15,2
241; 242	21; 5	543305	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,6
				58,1
Kazlų Rūdos girininkija				
5	1	533201*	Šlapieji juodalksnynai	1,5
5	6,13	533210	Šlapieji juodalksnynai	2,3
5	15	533202	Šlapieji juodalksnynai	0,5
5	17	533203*	Šlapieji juodalksnynai	0,5
5	34	533204	Šlapieji juodalksnynai	1,9
6	17	533205	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,5
8	2	543202*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	0,8
8	30	543203	Kiti lapuočių miškai	0,8
8	41	543204	Šlapieji juodalksnynai	1,6
254	1,2	543301*	Šlapieji juodalksnynai	0,4
254	68,69,75,78,98	543303	Šlapieji juodalksnynai	2,2
254; 255	80; 2	543302	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,9
255	60,61	543304	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,5

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	KMB Nr.	KMB tipas	KMB plotas, ha
69	31,39,40,42-48,50,51,92	533206	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	8,3
272	4 d.	543205	Medžių milžinų grupė	0,05
78	12,13	533207	Šlapieji juodalksnynai	3,4
89	4	533209	Šlapieji juodalksnynai	2,3
38; 42	58; 3	533401	Šlapieji juodalksnynai	1,4
41	57,75,76	543306	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,4
43	18	533307	Šlapieji juodalksnynai	0,6
46; 50	38,39,58; 8	533309	Šlapieji juodalksnynai	2,4
47	13,14	533306	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,2
56	3-5,23,24	533311	Šlapieji juodalksnynai	1,8
67	9-11	533304	Šlapieji juodalksnynai	2,7
77	2	533308	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,6
79	39,42,43	523301	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	3,1
81	38,52	533312	Šlapieji juodalksnynai	2,7
93	12	523303*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,2
94	2-4	523302	Šlapieji juodalksnynai	1,1
94	21	523305	Šlapieji juodalksnynai	3,2
				54,85
Bagotosios girininkija				
37	57	533402	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,9
45	73-75	533403	Pelkiniai pušynai ir beržynai	3,1
48	40	523404	Šlapieji juodalksnynai	3,3
58	32	523405*	Šlapieji juodalksnynai	1,7
59	19,20,66	533313	Šlapieji juodalksnynai	3,3
				12,3
Iš viso: **KMB** **PKMB**		**84** **71** **13**		**308,85** **285,05** **23,8**

d – taksacinio sklypo dalis

* – potenciali kertinė miško buveinė (PKMB)

6 PRIEDAS

Miško sklypų, kuriuose nevykdoma ūkinė veikla pagal FSC reikalavimus, sąrašas

VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos išskirtų plotų, kuriuose nevykdoma ūkinė veikla pagal FSC reikalavimus, sąrašas

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
Novos	3	3,5,41,42	13,6	
	4	7,8	3,5	
	14	37,38	4,6	
	21	2,36,37,39,40	6,7	
	22	30,31	3,8	
	31	1,2	4,0	
	40	42	2,3	
	41	53	3,3	
	49	20,23,24	17,7	
	51	7,18-20	31,8	
	61	49-53	5,1	
	69	5-9	4,1	
	KMB (8 vnt.)		18,8	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**119,3**	
Braziūkų	5	35,48	3,3	
	6	29-31,41-46,48-50	26,2	
	11	33,34	3,9	
	12	16	2,2	
	13	1	3,2	
	18	27,28,30,31,37-40	29,3	
	26	20	5,3	
	43	9,10,17	12,5	
	44	23,26,27,29-31	32,5	
	46	73	0,1	
	52	23-26,29,30	8,2	
	53	45	3,8	
	54	9,31	5,9	
	55	2	1,7	
	KMB (9 vnt.)		84,5	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**222,6**	
Agurkiškės	12	24,28	1,3	
	13	22,25,30-35	6,6	
	14	3	3,5	
	22	6	0,7	
	23	1	0,2	
	27	6	1,1	
	38	2,4	5,8	
	40	27,36,37	7,8	
	44	22	1,2	
	47	36-38	2,8	

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
	48	14	2,0	
	49	41,46,51	3,2	
	54	29,33	2,7	
	55	17,18	3,9	
	59	30,31,39	6,5	
	64	11,23-25	4,2	
	69	1-14	46,7	
	70	7,8	2,4	
	74	7,11,12,14,15	4,3	
	80	4,5,8,9,25	5,5	
	84	4,6,8,11,12	6,7	
	94	2,3,5,6,13,14,18,20,21	11,7	
	103	14,16,18-20	3,8	
	KMB (3 vnt.)		3,0	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**137,6**	
Šališkių	161	23,25,26	1,7	
	164	7,9,10,16-18,23-27	35,0	
	170	1,2,9,11,12,14	8,2	
	171	1	0,6	
	173	3-22,27,30-32,42-47	76,5	
	174	1-6,15-22,25-34,36,37	77,2	
	181	5,17-19	2,9	
	183	4,11-17,23-31	32,2	
	184	1-13	32,2	
	190	5,19	19,7	
	192	15,20-22,29-37,39-42	46,1	
	KMB (12 vnt.)		28,2	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**360,5**	
Višakio Rūdos	63	29	2,2	
	65	4,18,26	5,5	
	70	45,55	1,9	
	71	23,24,38,39	5,8	
	73	4	1,1	
	76	10	1,3	
	79	30	0,8	
	86	7	0,5	
	87	23	1	
	88	31	1	
	91	25,33,35,38-40	27,6	
	94	25,29,30,31	9,8	
	95	8	1,2	
	96	23	1,3	
	99	47,63-66,79	4,3	
	101	23,41	2,0	

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
	103	14,47	0,6	
	104	37	5,4	
	106	64,65	1,1	
	111	3,4	3,2	
	113	1-7,10-23,25-37	107,1	
	KMB (9 vnt.)		49,1	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**233,8**	
Jūrės	190	1,9,10,12,14,15,35	9,0	
	193	24,25	7,1	
	194	1,3,4,6,11	12,5	
	201	1-4,6,7,10-14;	10,5	
	206	8,9	7,5	
	207	12,13	5,2	
	210	1,5,10,13,15	5,0	
	214	29-35	22,1	
	215	4,5,7,8,23-25	10,7	
	223	3,5,6,10,11,13,14	14,6	
	240	9,16,18-25	25,8	
	241	1-8,10,12-19,21,24-32	53,1	
	243	10	1,3	
	244	5-8,25	4,3	
	247	1-3,7,8,10	10,0	
	275	26	2,4	
	KMB (8 vnt.)		58,1	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**259,2**	
Kazlų Rūdos	5	4,12,16	1,9	
	41	2,6-21,23-25,29,41-44,50-54,61,65,70,72	54,6	
	44	112-114,122,123	3,9	
	62	6,11-18,21,29	7,9	
	77	40-43,45,46,54-56	9,1	
	81	39-43,50,51,53,54,62-69,72-79	34,5	
	254	65-67,70,71,74,76,77,79,81	4,6	
	KMB (30 vnt.)		54,85	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**171,35**	
Bagotosios	3	18,21,23-30	4,3	
	4	5,6	3,3	
	6	7-13	6,0	
	37	18-21,25,26,52,55,58,61,68,69	15,8	
	41	1-10,14-18,22,31,34	32,2	

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
	48	25-29,31-39,41,43-50,52,53	49,6	
	50	17-19,28,29	7,2	
	KMB (5 vnt.)		12,3	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**130,7**	
Iš viso urėdijoje:			**1635,05**	

7 PRIEDAS

Pelkinių miškų žiniaraštis

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
01 Novos girininkija													
17													
	33	16,8	1	9P1P+B		65	17	18	0,8	Pa	4	200	
22													
	3	0,3	1	10P		85	15	16	0,7	Pa	5	150	
24													
	5	15,3	1	10P+B		65	13	16	0,9	Pa	5	160	Nr.50
	6	0,7	1	10P		50	12	12	0,8	Pa	4	130	Einam. k.
	7	2,1	1	9B1P		40	9	10	0,7	Pa	4	40	
Plotas iš viso: 35,2													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
02 Braziūkų girininkija													
6													
	50	1,7	1	5P1E4B+J		75	16	22	0,6	Pb	4	160	
	51	2,3	1	6P2E1B1J+D		140	23	32	0,6	Pb	4	230	
13													
	1	3,2	1	9P1B		105	20	26	0,7	Pb	4	220	
			2	10E		50	12	12	0,1			20	
18													
	38	4,5	1	10P+B		140	18	22	0,9	Pb	5	250	
	55	0,8	1	10P		85	18	22	0,9	Pb	4	250	
20													
	38	1,1	1	10P+B		85	20	24	0,7	Pb	4	220	Nr.533602
			2	10B		40	12	8	0,1			10	
25													
	17	0,8	1	10P		85	15	16	1	Pb	5	220	Einam. k.
26													
	20	5,3	1	10P+E,B		85	20	22	0,8	Pb	4	250	
27													
	13	8,2	1	9P1B		140	19	26	0,8	Pb	5	220	Nr.533602
44													
	29	4,8	1	10P+B		120	19	24	0,8	Pb	5	230	
46													
	63	0,2	1	10P		190	23	28	0,8	Pb	4	300	Nr 533603
	67	2,8	1	10P+B		190	23	30	0,7	Pb	4	260	Int.0,1ha kirtavietė,Int.0,1ha pelkė Pc,Int.0,1ha P(90) Pc
56													
	73	0,3	1	9P1B		80	17	18	0,4	Pb	4	100	
Plotas iš viso: 36													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
03 Agurkiškės girininkija													
12													
	24	0,8	1	10P		80	15	14	0,7	Pb	5	150	
	28	0,5	1	10P		85	16	16	0,7	Pb	5	170	
13													
	31	0,2	1	8P2B		25	4	4	0,8	Pb	5	25	Neugdyti
22													
	6	0,7	1	10P		90	15	16	0,9	Pb	5	200	
40													
	36	3,9	1	10P		60	14	14	0,8	Pb	4	160	Neugdyti / Int.0,1 ha pelkė,Pa
47													
	37	0,7	1	10P+B		90	16	18	0,6	Pb	5	140	
49													
	23	0,6	1	6E2P2B		65	17	16	0,7	Pb	4	240	
80													
	4	0,6	1	10P		75	14	14	0,9	Pb	5	180	Neugdyti
	9	0,4	1	10P		75	13	12	0,7	Pa	5	130	Neugdyti
Plotas iš viso: 8,4													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
04 Šališkių girininkija													
163													
	8	13,8	1	7P3B		25	5	8	0,5	Pa	4	15	
175													
	9	0,3	1	7B3P		25	7	6	0,5	Pb	4	20	
183													
	13	0,9	1	7B3P		25	7	6	0,6	Pb	4	20	
	26	0,9	1	10B		20	5	4	0,8	Pb	4	20	Int.0,1ha pelkė
Plotas iš viso: 15,9													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
05 Višakio Rūdos girininkija													
64													
	22	0,6	1	10P+B		20	4	8	0,7	Pa	4	25	
65													
	1	15,6	1	10P		80	14	14	0,8	Pa	5	160	Nr 523603
	4	2,3	1	7P3P		80	16	16	0,8	Pa	5	190	
70													
	51	1	1	10P		70	14	18	0,9	Pb	5	180	Nr 523605
	53	0,2	1	10P+B		70	16	20	0,8	Pb	4	190	Nr 523605
73													
	4	1,1	1	10P		85	16	16	0,8	Pb	5	190	
76													
	11	2,8	1	6P2P2B		30	5	4	0,6	Pa	5	40	Nr.523605
78													
	14	0,8	1	10P		85	15	16	0,6	Pb	5	130	
79													
	5	2	1	10P		85	19	20	0,8	Pb	4	230	
94													
	25	3	1	10P+B		75	18	18	0,9	Pb	4	250	Int.0,2 ha P(75)0,7 sk.,Nbl
	29	3,6	1	10P		80	14	16	0,6	Pa	5	120	
95													
	8	1,2	1	10P		75	14	14	0,7	Pa	5	140	
99													
	48	0,5	1	10P+P		110	18	26	0,8	Pb	5	220	Int.0,05ha P(40) 0,7sk
103													
	34	0,4	1	7P1P2B		25	6	4	0,6	Pb	4	50	
Plotas iš viso: 35,1													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
06 Jūrės girininkija													
190													
	44	3,9	1	10P+B		160	22	24	0,8	Pb	4	280	Nr 543401
193													
	25	4,4	1	6P2P2P		60	11	12	0,8	Pb	5	120	
194													
	6	0,9	1	10P+E		110	20	26	0,7	Pb	4	220	
	11	1,5	1	10B+E,B		30	9	8	0,8	Pb	4	60	
201													
	13	0,6	1	7B3E+P		30	8	6	0,8	Pb	4	50	
202													
	4	1,2	1	10P		140	20	22	0,8	Pb	5	250	Nr 543401
	7	0,7	1	10P+B		120	20	26	0,9	Pb	4	280	Nr 543401
	9	3,2	1	10P+P		100	21	22	0,9	Pb	4	300	Nr 543401
203													
	1	0,9	1	10P+P,B		105	20	24	0,9	Pb	4	280	Nr 543401
	2	1,3	1	7P1B1J1E		110	22	26	0,7	Pb	4	230	Br 543401
			2	10E		50	14	14	0,1			25	
207													
	12	2,8	1	10P		120	19	24	0,7	Pb	5	210	
208													
	8	0,2	1	10P+E		100	21	24	0,7	Pb	4	230	
			2	10E		50	8	8	0,1			10	
217													
	24	0,4	1	10P+E		100	21	24	0,7	Pb	4	230	
Plotas iš viso: 22													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
07 Kazlų Rūdos girininkija													
43													
	43	0,5	1	10P		130	18	20	0,9	Pb	5	250	
44													
	112	0,8	1	8P1P1P		85	18	18	0,9	Pa	4	250	Einam. k.
	114	0,2	1	10P		100	20	24	0,7	Pb	4	220	
			2	10B		40	13	12	0,1			15	
	129	0,3	1	8P2B	K	35	8	10	0,9	Pb	4	90	Retinimas
47													
	22	1,1	1	6P3P1B+P		120	23	30	0,6	Pb	4	230	
			2	6E4B		50	7	8	0,3			55	
68													
	77	0,8	1	3P3B3J1E		160	22	26	0,6	Pb	4	200	
			2	10E		90	10	10	0,1			15	
73													
	50	0,3	1	9P1B		120	19	20	0,8	Pb	5	230	
80													
	7	1,6	1	10P		120	20	22	0,8	Pb	4	250	
			2	10B		40	11	10	0,1			10	
81													
	13	0,4	1	10P		130	22	32	0,6	Pb	4	210	
93													
	12	1,2	1	6P1P3B		180	22	30	0,6	Pb	4	220	Nr.523303
			2	10E		60	14	14	0,1			25	
Plotas iš viso: 7,2													

Pelkiniai miškai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
09 Bagotosios girininkija													
25													
	12	2	1	7B3P		30	8	8	0,6	Pa	4	25	
	26	3,4	1	7B3P		30	8	8	0,6	Pa	4	30	
45													
	75	1,8	1	4P3J2B1E		130	20	26	0,7	Pb	5	220	Nr 533403
53													
	43	0,6	1	10P		80	14	18	0,8	Pb	5	160	
	44	1,1	1	10P		80	18	24	1	Pb	4	270	Einam. k.
Plotas iš viso: 8,9													

8 PRIEDAS

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraščiai

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
02 Braziūkų girininkija													
20													
	39	0,3	9	Pelkė 10P		85	18	22		Pb		10	Nr.533602
27													
	6	0,2	9	Pelkė 8B1P1E		60	22	24		Pc		10	Nr.533602
	15	0,8	9	Pelkė 5P3B2B+P		140	19	26		Pb		15	Nr.533602
43													
	17	9,3		Pelkė						Pc			
52													
	30	1,8		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 12,4													

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
04 Šališkių girininkija													
163													
	32	0,2		Pelkė						Pb			
173													
	13	0,2		Pelkė						Pb			
	21	4,3		Pelkė						Pc			
	44	1		Pelkė						Pc			
174													
	17	0,3	9	Pelkė 10B		25	12	12		Pc		10	
	25	2,1		Pelkė						Pc			
175													
	1	0,9		Pelkė						Pc			
183													
	12	5,6		Pelkė						Pb			
	15	5,7		Pelkė						Pc			
	17	0,7		Pelkė						Pc			
	33	6,6		Pelkė						Pc			
184													
	1	9,4		Pelkė						Pc			
192													
	7	0,3		Pelkė						Pb			
	41	1,4		Pelkė						Pb			
	42	0,8		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 39,5													

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
05 Višakio Rūdos girininkija													
99													
	47	2		Pelkė						Pc			
	64	0,1		Pelkė						Pc			
	66	0,3		Pelkė						Pc			
109													
	147	6,6		Pelkė						Pc			
	178	1,6		Pelkė						Pc			
	180	1,1		Pelkė						Pc			
	182	0,4		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 12,1													

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
06 Jūrės girininkija													
215													
	8	2,6		Pelkė						Pc			
240													
	16	0,4		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 3													

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
07 Kazlų Rūdos girininkija													
44													
	80	0,7		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 0,7													

Neapaugusios medynais miško pelkės

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
09 Bagotosios girininkija													
3													
	6	1		Pelkė						Pc			
5													
	20	0,6	9	Pelkė 10J		50	17	20		Pd		20	
6													
	10	1,5	9	Pelkė 10J		50	17	20		Pc		5	
	11	0,3		Pelkė						Pc			
21													
	6	0,9		Pelkė						Pc			
28													
	28	0,6		Pelkė						Pc			
	39	1,5		Pelkė						Pc			
29													
	9	0,4		Pelkė						Pc			
47													
	65	1,3		Pelkė						Pc			
48													
	29	0,4	9	Pelkė 8J1J1B		40	17	18		Pc		15	
71													
	25	0,9		Pelkė						Pc			
98													
	14	0,4	9	Pelkė 10J		40	18	18		Pc		25	Int.0,1ha J(40) 0,7sk
Plotas iš viso: 9,8													

9 PRIEDAS

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraščiai

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
01 Novos girininkija													
4													
	3	1,7	1	10J+B,E	K	45	21	20	0,8	Udl	1	280	Int.0,05ha kūdra,Int.0,15ha aikštė Pd
8													
	27	1,8	1	5J1J2E2B+D,Gl,U	K	40	18	18	0,7	Pc	1	190	Int.0,15 ha pelkė
9													
	36	2,8	1	8E2P		65	26	28	0,7	Lcl	1	340	Int.0,1ha retmė
10													
	26	2,5	1	8E1E1B+P	K	40	17	16	0,7	Lbl	2	230	Int.0,1ha aikštė
21													
	6	2,1	1	9P1E+B		85	28	28	0,7	Nbl	1	350	Int.0,1 ha aikštė,Int.0,05 ha BE(15)0,6 sk
			2	10E		50	16	16	0,1			30	
32													
	52	2,2	1	6B3J1E		60	23	22	0,7	Pc	1	190	Int.0,1 ha aikštė
42													
	18	3,2	1	7B2J1E+D		65	26	24	0,7	Pdn	1A	220	Du int.po 0,1ha aikštės
			2	10E		45	14	14	0,1			20	
57													
	98	4	1	6J2B2E		65	23	24	0,7	Pcn	1	290	Int.0,1 ha aikštė
58													
	23	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	33	1,9	1	7B2J1E		80	28	28	0,7	Lcl	1A	260	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		50	16	16	0,1			30	
	36	3,1	1	10P+E,B	K	65	24	24	0,8	Nbl	1	320	Int.0,1 ha aikštė
59													
	35	34,3	1	10P+B		95	29	34	0,7	Nbl	1	370	Du int.po 0,1 ha aikštė
			2	10E		55	15	16	0,1			25	
60													
	19	1,7	1	4E2E3B1J+D,P		90	28	32	0,6	Pcn	2	280	Int.0,05 ha aikštė,Ncl,Int.0,1 ha aikštė
	37	3	1	10B+J		20	12	10	0,8	Ldl	1	80	Du int.po 0,1 ha aikštė,Pdn,Int.0,15 ha J(20)0,6 sk.,Pdn
61													
	6	2	1	10P+B,E	K	75	26	26	0,8	Nbl	1	360	Int.0,1 ha aikštė,Int.0,1 ha medienos sandėlis
			2	10E		45	13	14	0,1			20	
67													
	1	13,9	1	9P1E+B		95	29	32	0,7	Lbl	1	370	Du int.po 0,1 ha B(10)0,7 sk,Int.0,2 ha aikštė
			2	10E		65	17	18	0,2			60	
68													
	9	2	1	9E1B		55	21	22	0,7	Lcl	2	270	Int.0,15 ha retmė
	26	8,2	1	10P		90	29	32	0,8	Lbl	1	420	Int.0,1 ha retmė
			2	10E		35	10	10	0,1			15	
	29	1,9	1	5J3B2E+L		45	19	18	0,6	Ucl	1	180	Int.0,15 ha žuvęs medynas
Plotas iš viso: 92,4													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
02 Braziūkų girininkija													
11													
	44	2,1	1	5P2E3E		100	29	40	0,9	Nbl	1	440	Int.0,1 ha aikštelė
18													
	64	0,3		Miško aikštė						Lcl			Želdinimas
25													
	23	2,3	1	4E2E4P		110	30	36	1	Lcl	2	540	Int.0,1 ha retmė
	56	0,4	1	10E+B	K	12	6	8	0,8	Lbl	1A	60	Jaunuol.ugd. / Int.0,1 ha aikštė,Ub
			5	10B		5	1,5	2					
			9	10P		90	25	30				5	
34													
	24	3,1	1	4E1E4P1B	K	16	7	8	0,7	Lbl	1	80	Jaunuol.ugd. / Int.0,1 ha E(35)Ucl,Int.0,1 ha retmė
43													
	46	1,4	1	8P2E+B		85	28	32	0,7	Nbl	1	350	Int.0,1ha pelkė Pc
			2	10E		45	14	14	0,1			25	
44													
	38	2,3	1	6P1E3E		80	26	30	0,7	Nbl	1	280	Int.0,1ha pelkė
46													
	67	2,8	1	10P+B		190	23	30	0,7	Pb	4	260	Int.0,1ha kirtavietė,Int.0,1ha P(90) Pc,Int.0,1ha pelkė Pc
52													
	34	2,9	1	10E+J	K	45	20	22	0,8	Pcn	1	300	Int.0,15 ha pelkė Pc
	46	1,5	1	7J3B		65	20	22	0,6	Pd	2	190	Int.0,15 ha pelkė
55													
	17	1,6	1	10P		105	29	32	0,7	Lbl	1	360	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		65	17	18	0,1			30	
Plotas iš viso: 20,7													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
03 Agurkiškės girininkija													
1													
	44	0,1		Kirtavietė						Lcl			Želdinimas
3													
	31	1,3	1	8P2E		80	29	34	0,6	Lcl	1	310	Int.0,08ha aikštė
			2	10E		45	18	14	0,3			100	
6													
	11	0,7	1	10P+B	K	60	21	22	0,8	Nbl	2	270	Int.0,08ha retmė
11													
	8	0,3	1	8E2B+P		20	10	8	0,7	Lcl	1	110	Int.0,08 ha-retmė
			9	5P2E3B		100	29	36				30	
13													
	1	0,6	1	7P3E		75	31	36	0,7	Lbl	1A	390	Int.0,08ha kirtavietė
			2	10E		40	17	14	0,3			90	
21													
	2	2,8	1	8P1E1B		80	29	32	0,7	Nbl	1	370	Int.0,1 ha-aikštė
			2	10E		60	18	16	0,2			70	
24													
	19	0,8	1	3B1B2J1J1D2E+P		60	27	26	0,9	Lcl	1A	300	Int.0,08ha aikštė
			2	10E		45	14	10	0,2			50	
25													
	19	5,7	1	7B2D1J+E		60	30	32	0,6	Ldp	1A	230	Du int.po 0,08ha retmės
			2	9E1U	K	40	20	18	0,3			110	
	35	0,9	1	7E2E1B+P	K	15	10	10	1	Lcl	1A	180	Jaunuol.ugd. / Du int.po 0,08ha retmės
26													
	44	1,5	1	10E+B	K	50	23	22	0,8	Lcl	1	340	Einam. k. / Int.0,08ha retmė
27													
	12	0,2		Miško aikštė						Pc			Žėlimas
34													
	32	1	1	9E1J+B	K	30	18	18	1,1	Lcl	1A	360	Retinimas / Int.0,08 ha retmė
			9	8P1E1B		80	24	26				5	
35													
	1	0,3	5	Kirtavietė 9J1D		1	0,5	0		Pcn			Žėlimas
39													
	11	1	1	7B3J+D		15	14	12	0,7	Pdn	1A	100	Int.0,08 ha retmė
	20	2,2	1	10P+E,B	K	17	7	8	0,9	Nbl	1	80	Jaunuol.ugd. / Int.0,07 ha retmė
40													
	6	0,2	1	7P2E1B	K	45	22	22	0,8	Nbl	1A	280	Einam. k. / Int.0,08 ha retmė
			2	10E		30	9	8	0,2			30	
	36	3,9	1	10P		60	14	14	0,8	Pb	4	160	Neugdyti / Int.0,1 ha pelkė,Pa
	39	1,7	1	10P+E,B	K	19	10	12	0,9	Nbl	1	120	Int.0,08 ha-aikštė
45													
	25	3,1	1	7J3B		15	12	12	0,7	Udl	1A	80	Int.0,1ha retmė

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	36	1,3	1	9E1B		45	17	18	0,7	Lbl	3	220	Int.0,08ha aikštė
46													
	8	1,1	1	10E+B,J	K	40	19	20	0,8	Lcl	1	290	Int.0,1 ha retmė
47													
	40	3,4	1	6E4P+B	K	35	14	14	0,7	Lbl	2	170	Du int.po 0,08 ha-aikštės
48													
	7	3	1	9P1E+B		80	27	30	0,7	Nbl	1	340	Int.0,1 ha retmė
			2	10E		55	16	14	0,4			120	
49													
	22	0,3		Miško aikštė						Pb			Žėlimas
54													
	26	3,4	1	8E2E+B		55	26	24	1	Lcl	1A	480	Einam. k. / Int.0,05ha žuvęs medynas
55													
	15	0,4	1	9D1J+B,U,E		20	16	14	0,5	Pdn	1A	110	Int.0,07ha žuvęs medynas(vėjovarta)
58													
	18	20,1	1	7P2E1B		80	28	32	0,8	Nbl	1	400	Einam. k. / Int.0,08ha aikštė
			2	8E2Ą		40	16	14	0,4			110	
59													
	5	0,7	1	7B3J+E		45	17	16	0,8	Pcn	2	150	Neugdyti / Int;.0,1ha retmė
			2	10E		45	10	8	0,2			30	
60													
	7	3,9	1	8P1E1B		85	30	36	0,7	Lbl	1A	390	Int.0,07ha kirtavietė
			2	10E		65	19	18	0,3			100	
	24	1,2	1	9P1E		80	29	36	0,7	Lbl	1	370	Int.0,08ha retmė
			2	10E		65	20	18	0,3			110	
61													
	1	0,2	9	Žuvęs medynas 10E		70	26	26		Lcl		20	Želdinimas
67													
	14	17,1	1	9P1B	K	60	23	24	0,9	Nbl	1	340	Int.0,08 ha retmė
68													
	6	4,8	1	7P3B+E	K	55	22	22	0,8	Nbl	1	280	Einam. k. / Int.0,08ha retmė
70													
	10	1	1	6E3E1P		85	29	38	0,8	Lbl	2	400	Int.0,1ha retmė,Int.0,07ha medienos sandėlis
	31	2,7	1	10P		85	30	32	0,7	Nbl	1A	400	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		60	18	16	0,2			70	
75													
	16	3,2	1	4E2E3P1B		50	21	22	0,8	Lcl	2	340	Einam. k. / Int.0,08ha aikštė
	17	1,7	1	6E2E2B+J	K	40	21	20	0,8	Lcl	1A	340	Einam. k. / Int.0,1ha aikštė
	18	6,9	1	6E2E2P+B,Ą	K	17	10	10	0,8	Lcl	1A	130	Jaunuol.ugd. / Keturi int.po 0,08ha retmės
	21	1,1	1	7E1P2B+J	K	13	5	6	0,8	Lcl	2	40	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha retmė
	23	1,6	1	5E3P2B	K	13	4	4	0,9	Lcl	3	30	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha retmė
			5	10B		4	2	2					
	28	1,6	1	8E1P1B+E	K	40	22	22	0,8	Lcl	1A	340	Int.0,1ha žuvęs medynas
	48	0,4	1	8J2E	K	10	8	8	0,8	Ldl	1A	45	Jaunuol.ugd. / Du int. po 0,07 ha retmės
76													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	6	0,6	1	10E+P	K	19	10	10	0,9	Lbl	1	140	Int.0,1ha aikštė
	9	0,3	5	4J4B2E		3	1	0		Ucl			Žėlimas / 2011m želdinta E 1000vnt/ha
			9	Kirtavietė 4P4B2J		85	26	28				10	
	18	0,5	1	5E2P1A2B+D	K	17	8	8	0,7	Lcl	1A	90	Jaunuol.ugd. / Int.0,08ha aikštė
77													
	9	1	1	10P	K	45	19	20	0,8	Nbl	1	240	Int.0,08ha aikštė
	23	0,7	1	7E3E+P,B		60	23	22	0,7	Ncl	2	320	Int.0,1ha aikštė
	46	1	1	9P1E+B	K	17	8	8	0,9	Nbl	1A	90	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
78													
	5	3,2	1	9P1B	K	45	19	20	0,8	Nbl	1	230	Du int.po 0,07ha retmės,Lbl
80													
	25	2,8	1	10J+J		40	21	20	0,8	Udp	1A	290	Neugdyti / Du int.po 0,1ha retmės
84													
	6	0,2		Žuvęs medynas						Ucl			Žėlimas
103													
	16	0,7	1	10J+B		80	22	28	0,6	Pc	2	230	Int.0,15 ha žuvęs medynas
	18	0,6	1	8J1B1E		30	8	10	0,4	Pc	4	30	Int.0,15 ha pelkė Pc
Plotas iš viso: 121													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
04 Šališkių girininkija													
148													
	11	2,6	1	6J4B+Ą		15	13	10	0,9	Udl	1A	140	Jaunuol.ugd. / Int.0,1 ha-retmė
160													
	1	0,2		Miško aikštė						Pd			Želimas
173													
	16	1,7	1	7B3P		20	12	10	0,7	Lbl	1	70	Int.0,09ha miško aikštė
	17	5,1	1	7B3D		25	17	16	0,9	Lbl	1	170	Int.0,08ha miško aikštė
174													
	24	1,5	1	9B1P+D		25	16	16	0,6	Lbl	1	100	Int.0,15ha miško laukymė
179													
	27	2,5	1	10E+J		90	30	34	0,8	Lcl	1	440	Int.0,1 ha J(80)Udl,Int.0,1 ha retmė
183													
	10	1,1	1	10B+P,E		30	15	14	0,8	Pcn	2	130	Int.0,09ha miško aikštė
	26	0,9	1	10B		20	5	4	0,8	Pb	4	20	Int.0,1ha pelkė
	36	0,9	1	10B		35	17	16	0,3	Pc	2	60	Int.0,10ha B(20) 0,6sk,Int.0,15ha pelkė
184													
	12	2,2	1	7D3B		15	9	8	0,6	Ucl	1	50	Int.0,15ha pelkė Pc
185													
	8	4,2	1	9P1B	K	2	0,3	0	0,9	Nbl	2	0	Želd.priežiūra / Int.0,08ha miško laukymė Lbl
199													
	2	0,5	1	4B4D2E		10	8	6	0,4	Ldl	1A	15	Trako kirtimas,Dalinis želd. / Int.0,08 ha aikštė Udl
200													
	10	0,3	5	Žuvęs medynas 6J4E		3	0,5	0		Udl			Želimas / Nr.553406
Plotas iš viso: 23,7													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Auga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
05 Višakio Rūdos girininkija													
62													
	7	2,3	1	10E+P,B	K	30	15	14	0,8	Ncl	1	220	Retinimas / Int.0,1ha retmė
65													
	14	1,4	1	10P+E,B	K	55	23	28	0,9	Nbl	1	340	Int.0,1ha miško aikštė
			2	10E		55	18	18	0,2			70	
70													
	6	0,7	1	10B+J		20	10	10	0,7	Pc	2	50	Int.0,1ha pelkė
	29	5	1	5E3P2B+Bl,J	K	15	7	10	0,7	Nbl	1	80	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha BlB(15) 0,6sk,Int.0,1ha retmė
			9	10E		50	18	18				5	
	46	2,6	1	7E2P1B	K	16	8	12	0,9	Lbl	1A	100	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha retmė
75													
	1	1,3	1	9E1J	K	40	12	12	0,3	Ubl	4	60	Int.0,1ha 9J1B(25) 0,9sk Lcl,Int.0,1ha miško laukymė
	5	2,3	1	8B2D+Ą,P,J		75	28	32	0,4	Lcl	1A	150	Int.0,2ha D(15) 0,8sk,Int.0,1ha miško laukymė,Int.0,1ha B(30) 0,8sk,Int.0,2ha miško laukymė Ucl
	9	0,9	1	8J2B+J,J,D		55	25	26	0,8	Ucl	1A	370	Int.0,1ha pelkė
	11	3,9	1	6J4B+E		60	26	28	0,4	Ucl	1A	200	Int.0,1ha J(10) 0,5sk,Int.0,1ha aikštė
76													
	21	1,5	1	8J2B		60	26	30	0,7	Pd	1A	350	Int.0,1 ha aikštė,Int.0,1 ha B(60)0,8 sk.,Lcl
			2	10E		60	16	14	0,1			30	
77													
	36	2,2	1	9J1B+E		55	25	26	0,8	Pd	1A	370	0,1 ha aikštė
78													
	16	2,3	1	8P1E1B		85	29	32	0,8	Lbl	1	400	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		65	15	14	0,2			50	
	25	1,7	1	6B2P1E1D		60	27	28	0,6	Lbl	1A	210	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		40	16	16	0,2			60	
79													
	32	1	1	7B1E1P1D+J		75	28	26	0,6	Lcl	1A	220	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		55	16	14	0,2			60	
	41	0,6	1	6D3B1E+P,J		75	30	40	0,6	Lcl	1A	320	Int.0,1 ha aikštė Ubl
			2	10E		55	15	14	0,1			25	
	53	4,6	1	9P1E+B		105	30	34	0,8	Nbl	1	440	Int.0,1 ha miško laukymė
			2	10E		75	16	16	0,1			30	
	65	1,1	1	6B3E1D		75	31	28	0,9	Lcl	1A	360	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		55	14	14	0,1			25	
80													
	25	5,7	1	7P1E2B		90	29	34	0,9	Lbl	1	470	Int.0,1ha retmė
			2	10E		60	20	20	0,3			110	
81													
	2	0,7	1	7J2B1D+Ą		10	9	8	0,7	Udl	1A	60	Int.0,1ha pelkė
			9	10J		75	24	26				5	

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	12	3,1	1	5P2E2B1D		75	28	28	0,7	Ncl	1	330	Int.0,1ha miško laukymė,Int.0,1ha EBD(75) 0,9sk
			2	10E		65	18	16	0,1			35	
82													
	27	3,4	1	7B1P1J1D+E		20	15	12	0,9	Pd	1A	120	Retinimas / Int.0,1ha J(20) 0,6sk,Int.0,1ha pelkė,Int.0,2ha E(16) 0,9sk Lbl
84													
	11	0,5	1	10J+B,E		45	21	22	0,5	Pcn	1	180	Int.0,1 ha miško laukymė
	12	1,1	1	8P1E1P+E	K	55	25	26	0,8	Ncl	1A	360	Int.0,1 ha E(55)0,7 sk,Int.0,1 ha aikštė
	27	0,5	1	10P	K	55	25	26	0,5	Ncl	1A	210	Int.0,1 ha aikštė
	28	0,2	5	Kirtavietė 6J4B		2	1	0		Ucl			Želimas
	31	0,2	5	10J		2	1	0		Ucl			Želimas
			9	Kirtavietė 10J		70	26	28				5	
	40	3,1	1	7P2E1B		65	26	28	0,7	Lbl	1	310	Int.0,1 ha B(65)0,7 sk,Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		45	16	14	0,2			60	
	41	0,5	1	7B2J1E+D		65	27	26	0,6	Lcl	1A	210	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		45	16	16	0,1			30	
	54	0,8	1	5J3B1J1B+E		45	23	24	0,6	Pdn	1A	260	Int.0,1 ha žuvęs medynas
86													
	9	1,3	1	8J1B1D		15	12	12	0,6	Pdn	1A	80	Int.0,05ir0,1ha aikštės
	24	0,7	1	4B3E3P		70	28	30	0,5	Lbl	1A	190	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		60	20	20	0,2			75	
87													
	6	1	1	10E	K	40	20	20	0,8	Lcl	1	310	Int.0,1ha žuvęs medynas
			9	10B		70	27	28				5	
	40	1,9	1	3E3B2D1J1P		75	28	32	0,6	Lcl	1	310	Int.0,1ha pelkė
			2	10E		55	18	18	0,1			35	
88													
	25	0,5	1	6P4E	K	2	0,3	0	0,8	Lbl	1	0	Želd.priežiūra / Int.0,1ha miško laukymė
	31	1	1	6K1P1M1E1L	K	80	27	32	0,5	Ncl	1A	180	Int.0,1ha miško laukymė
	39	4	1	7B3J+D,E		50	26	24	0,9	Lcl	1A	280	Einam. k. / Int.0,1ha pelkė
			2	10E		40	16	16	0,1			30	
	43	0,8	1	8J2B		25	17	16	0,8	Ucl	1A	200	Int.0,1ha pelkė
	46	1,8	1	7P2B1E+D,J		85	29	32	0,7	Lbl	1	350	Int.0,1ha pelkė
89													
	9	0,4	1	8J2B+E		45	23	24	0,7	Pdn	1A	290	Int.0,1ha aikštė
	32	12,2	1	7P2E1B		85	31	34	0,8	Lbl	1A	440	Einam. k. / Int.0,1ha aikštė
			2	10E		65	17	16	0,1			30	
90													
	13	0,5	1	5P3E2B		105	27	32	0,5	Nbl	2	240	Int.0,1ha aikštė
	18	1	1	7P2M1E+B	K	50	23	24	0,8	Lbl	1	300	Einam. k. / Int.0,1ha miško laukymė
	20	12,6	1	9P1E+B		95	29	32	0,8	Nbl	1	420	Int.0,1ha miško laukymė
			2	10E		60	16	16	0,1			30	
	32	2,3	1	8P2E+B	K	65	26	28	0,8	Nbl	1	360	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		45	14	14	0,1			25	
91													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	20	2,2	1	9P1E		115	31	36	0,8	Lbl	1	460	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		70	16	14	0,2			60	
	22	0,5	1	10E	K	30	16	14	1	Lcl	1A	290	Retinimas / Int.0,1ha aikštė Ucl
	24	6,6	1	10P+E,B		95	28	30	0,8	Nbl	1	400	Int.0,1ha miško laukymė
			2	10E		65	16	14	0,2			60	
	25	1	1	6J3B1P+E		85	21	22	0,5	Pc	2	190	Int.0,1ha pelkė
92													
	21	0,4	1	5J3E2B		75	27	28	0,5	Pdn	1A	260	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		55	14	14	0,1			25	
	24	1,9	1	4B2P3E1J+D		75	27	28	0,8	Lcl	1A	290	Int.0,1ha J(75) 0,4sk,Int.0,1ha žuvęs medynas
			2	10E		65	14	14	0,2			50	
93													
	9	1,4	1	4E3J3B+D	K	16	10	10	0,6	Pdn	1A	120	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
	33	1,2	1	8P2E+B,J	K	7	3	2	0,8	Lcl	1A	15	Int.0,1ha aikštė
			9	10P		75	27	28				5	
	35	1,3	1	10J+B,D		7	5	4	0,8	Pd	1A	25	Int.0,1ha pelkė
			9	10J		85	27	30				5	
	37	1,5	1	10E+J,B	K	35	20	20	0,9	Lcl	1A	330	Retinimas / Int.0,1ha miško laukymė
94													
	21	1,2	1	7B2E1P+J		70	28	26	0,6	Lbl	1A	220	Int.0,1 ha aikĘtė
			2	10E		50	17	16	0,2			60	
	47	1,6	1	5B3E2D+J		80	28	26	0,8	Lcl	1A	290	Int.0,1 ha aikĘtė
			2	10E		60	15	14	0,2			55	
97													
	2	2,2	1	10P+E,B	K	65	27	28	1	Nbl	1A	470	Einam. k. / Int.0,2ha retmė
100													
	27	0,3		Miško aikštė						Lcl			Želimas
103													
	3	1	1	8P1P1B+M,E		75	26	30	0,6	Nbl	1	270	Int.0,1 ha miško laukymė
			2	10E		45	10	10	0,1			15	
104													
	24	2,8	1	6E4P+B		85	29	32	1	Lcl	2	540	Int.0,1ha aikštė
	29	4,4	1	9P1B+E	K	65	25	26	0,8	Lbl	1	340	Int.0,1ha miško laukymė Ucl
			2	10E		45	10	10	0,2			30	
	36	0,3	1	8B2J		35	18	16	0,6	Ucl	1	120	Int.0,1ha aikštė Pc
			2	10E		35	14	14	0,2			50	
109													
	148	1,8	1	8B2J+D		50	18	16	0,8	Pcn	2	170	Int.0,1ha laukymė
			2	10E		50	8	8	0,1			15	
	188	0,1		Miško aikštė						Pc			Želimas
	189	0,1		Miško aikštė						Pc			Želimas
111													
	46	0,3		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	53	2,8	1	6P2E2B		85	29	36	0,7	Lbl	1	370	Int.0,1ha miško aikštė
			2	10E		60	20	20	0,2			70	

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
112													
	67	0,8	1	8B2J		80	25	34	0,7	Pdn	1	220	Int.0,1ha miško aikštė
			2	10E		60	18	18	0,2			70	
	70	3,7	1	5B2J1D1Bl1E		15	10	10	0,9	Pdn	1	60	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha laukymė
113													
	10	3,9	1	6P2B2B		10	4	6	0,5	Pcn	1	40	Du int.po 0,1ha retmės
	12	3,2	1	7B3P		30	15	16	0,8	Pdn	2	90	Int.0,1ha retmė
	13	8,1	1	8P2B		20	13	14	0,9	Lbl	1A	160	Trys int.po 0,1ha retmės
	18	1,4	1	8B2P		25	15	14	0,7	Pdn	1	100	Int.0,1ha pelkė,Int.0,1ha retmė
	25	4,5	1	6B4P		20	12	12	0,7	Pdn	1	60	Trys int.po 0,1ha retmės,Int.0,1ha B(10) 0,8sk
	26	5,6	1	8B2P+Bl		20	12	12	0,8	Pdn	1	70	Int.0,1ha retmė
	34	1,6	1	7B3P+J		15	11	12	0,7	Pdn	1	50	Int.0,1ha miško aikštė
Plotas iš viso: 166,9													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
06 Jūrės girininkija													
201													
	10	0,3	5	Miško aikštė 10J		5	2	2		Pd			Žėlimas
226													
	17	0,7	1	10P+E,K	K	65	28	30	0,9	Ncl	1A	450	Int.0,06 ha P(120)0,7 sk,Int.0,08 ha-aikštė
			2	8E2Ą		30	10	10	0,1			15	
	18	0,1	5	Miško aikštė 10B		4	2	2		Ncl			Žėlimas
227													
	48	0,6	1	6B3J1Gl+D		20	17	14	0,8	Ucl	1A	150	Retinimas / Int.0,07 ha-laukymė,Pcn
			9	6B4P		70	24	30				5	
241													
	17	0,3		Žuvęs medynas						Pd			Žėlimas
Plotas iš viso: 2													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
07 Kazlų Rūdos girininkija													
3													
	39	1,3	1	5E2B2J1D+E,B,J	K	16	6	6	0,8	Ldp	1	100	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
4													
	11	0,2		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
6													
	4	2,9	1	8E2P+B		55	25	24	0,9	Lcl	1	450	Einam. k. / Int.0,1ha aikštė
8													
	13	0,9	1	10E+J,D		60	26	26	0,8	Lcl	1	410	Int.0,05ha J(10) 0,7sk,Int.0,05ha aikštė,Int.0,15ha aikštė
	21	3,1	1	7E2E1B+P		60	25	24	0,8	Lcl	1	400	Int.0,2ha aikštė
	37	0,6	1	9J1B		20	10	8	0,7	Ldp	2	70	Int.0,1ha aikštė
38													
	45	2,8	1	5P3E2B		65	24	26	0,7	Nbl	1	290	Int.0,15ha aikštė
			2	10E		55	14	12	0,1			25	
40													
	19	5,5	1	9P1E+B,P		85	29	32	0,7	Nbl	1	350	Int.0,09 ha aikštė
			2	10E		55	17	16	0,1			30	
41													
	31	0,2	5	Kirtavietė 8B2E		2	0,3	0		Ubl			Žėlimas
44													
	60	0,1	9	Kirtavietė 8E2B		95	26	28		Lcl		30	Žėlimas
	125	0,2		Miško aikštė						Ncl			Žėlimas
	127	0,1		Miško aikštė						Nbl			Žėlimas
	132	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
48													
	42	2,4	1	9D1B	K	6	4	4	0,9	Ldl	1A	20	Int.0,2 ha aikštė
49													
	12	2,3	1	6J4B+D		70	26	28	0,5	Pd	1A	260	Int.0,08 ha aikštė
			2	10E		70	20	20	0,1			35	
	29	0,2	5	10E		20	4	4		Nbl			Žėlimas / MMTMM
			9	Miško aikštė 8E2P		55	15	16				20	
	85	0,3		Miško aikštė						Ucl			Žėlimas
50													
	38	0,3	1	9E1B+P		70	30	28	0,9	Lcl	1A	500	Int.0,09ha aikštė
	39	0,9	1	7B3E+P		70	30	30	1	Lcl	1A	400	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		55	20	18	0,3			110	
	42	0,1	1	4P2E4B		70	23	24	0,7	Nbl	2	280	Int.0,08ha aikštė
51													
	1	1,1	1	4P2E2E2B		140	28	40	0,6	Lbl	2	300	Int.0,09 ha aikštė
	7	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
	61	2,1	1	6P2E2B		75	27	32	0,8	Lbl	1	360	Einam. k. / Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		55	16	16	0,1			30	
	99	0,1		Miško aikštė						Ncl			Žėlimas

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plotas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kilmė	Amžius	Aukštis, m	Skersmuo, cm	Skalsumas	Augavietė	Bonitetas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
52													
	46	0,2		Miško aikštė						Pc			Žėlimas
55													
	6	2,2	1	7E3B+E,J		65	25	24	0,8	Lcl	2	390	Einam. k. / Int.4 aikštės po 0,09 ha
	16	0,1		Miško aikštė						Ncl			Žėlimas
56													
	18	0,1		Kirtavietė						Lcl			Žėlimas
	24	0,1		Miško aikštė						Udl			Žėlimas / Nr.533311
	34	2,8	1	9P1B+P	K	65	29	34	0,7	Ncl	1A	370	Int.0,09 ha aikštė
			2	7Ą3E		25	7	8	0,2			10	
	46	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
	48	0,1	5	10B		4	1	0		Ncl			Žėlimas
			9	Miško aikštė 10L	K	40	21	24				10	
59													
	29	0,3		Miško aikštė						Pdn			Žėlimas
	74	0,1	5	Miško aikštė 10E		10	1	0		Nbl			Žėlimas
	75	0,1	5	Miško aikštė 7E3B		15	4	8		Nbl			Žėlimas
60													
	112	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
61													
	10	0,1		Miško aikštė						Ucl			Žėlimas
	18	0,1		Miško aikštė						Pc			Žėlimas
	24	0,2	5	Miško aikštė 10B		10	7	8		Udl			Žėlimas
	35	0,1		Miško aikštė						Ucl			Žėlimas
	64	0,1	9	Miško aikštė 10J		50	20	20		Pc		10	Žėlimas
	78	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
62													
	15	0,1		Miško aikštė						Udl			Žėlimas
	29	0,1		Miško aikštė						Pc			Žėlimas
	30	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
	35	0,1	5	7B3E		15	8	8		Lcl			Žėlimas
			9	Miško aikštė 8P2L		100	31	38				10	
	39	0,1		Miško aikštė						Lcl			Žėlimas
	41	0,1	5	10E		20	3	4		Lcl			Žėlimas
			9	Miško aikštė 8E2B		65	29	28				10	
	42	0,1		Miško aikštė						Pc			Žėlimas
	58	0,1	9	Miško aikštė 10J		60	26	22		Ucl		20	Žėlimas
	73	6,1	1	5P3E2B		120	33	38	0,8	Lbl	1A	490	Einam. k. / Du int.po 0,08ha aikštės
			2	10E		90	21	20	0,2			80	
	77	0,2	5	7E3B		10	2	2		Lbl			Žėlimas
			9	Miško aikštė 10E		70	19	20				30	
63													
	26	2,4	1	5P1P1E3B+E,D		65	24	26	0,7	Ncl	1	300	Int.0,1ha aikštė
			2	10E		45	13	14	0,1			25	

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
65													
	56	0,3		Kirtavietė						Pd			Želimas
66													
	18	0,1	5	Miško aikštė 9J1B		10	8	8		Pc			Želimas
	37	0,8	1	9J1B+Gl,D		20	16	14	0,6	Pc	1A	130	Int.0,09 ha aikštė
	61	0,7	1	7E1P2B		75	27	30	0,8	Lcl	2	400	Int.0,08 ha aikštė
	90	0,7		Kirtavietė						Lcl			Mišr. atk.(želd.) / Int.0,3 ha kirtavietė Uds;
	109	0,7	1	4B4J2E		85	27	32	0,6	Udl	1A	210	Int.0,08 ha aikštė
			2	10E		70	19	20	0,1			35	
	117	0,1	5	Miško aikštė 9P1E		20	7	8		Nbl			Želimas
67													
	4	0,2	1	6J3B1E		30	16	16	0,5	Pc	1	110	Int.0,08 ha pelkė
	43	0,1	5	Miško aikštė 9E1B		20	6	6		Nbl			Želimas
68													
	82	0,2	9	Kirtavietė 3B3J2P2E		60	22	20		Ucl		15	Želimas
	130	0,1	9	Miško aikštė 6E2D2B		55	19	20		Lcl		40	Želimas
	131	0,1	5	Miško aikštė 9E1B		15	3	4		Lcl			Želimas
	133	0,1		Miško aikštė						Udl			Želimas
	147	0,1		Miško aikštė						Lcl			Želimas
	154	0,1		Miško aikštė						Udl			Želimas
69													
	30	0,1		Miško aikštė						Udl			Želimas
	43	0,3	9	Miško aikštė 6B2J2E		90	31	38		Ldl		30	Želimas / Nr 533206
	45	0,1		Miško aikštė						Lcl			Želimas / Nr 533206
	52	0,8	1	8E2B		70	25	24	0,8	Lcl	2	370	Einam. k. / Int.0,09ha aikštė
73													
	2	0,6	1	8E2B+J		75	30	36	0,7	Lcp	1	390	Int.0,1 ha aikštė,Int.0,1 ha kirtavietė
	40	0,1	9	Miško aikštė 10E		90	30	38		Ldl		10	Želimas
74													
	27	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	38	0,1	5	Miško aikštė 7B3P		5	1	0		Nbl			Želimas
	60	0,2	5	7J2B1E		2	0,5	0		Ucl			Želimas / 12 parama želimui E(1500 vnt./ha
			9	Kirtavietė 10J		85	22	28				3	
	66	5	1	10P+B		100	27	34	0,8	Nbl	2	380	Int.0,09 ha aikštė
			2	10E		40	9	10	0,1			15	
	67	0,1	9	Miško aikštė 10E		50	15	14		Nbl		50	Želimas
75													
	12	0,1	9	Miško aikštė 7B3J		70	21	20		Ucl		10	Želimas
	21	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	37	0,1	9	Miško aikštė 6B2J2E		70	26	26		Ucl		15	Želimas
	40	0,1	5	Miško aikštė 10E		20	4	4		Lcl			Želimas
	122	0,1	9	Miško aikštė 7B3E		80	29	34		Pd		30	Želimas
	150	0,1	9	Miško aikštė 10J		25	17	18		Pd		20	Želimas
76													
	13	3,3	1	6P2E1E1B		120	32	38	0,9	Lcl	1	500	Int.0,25 ha BE(95),Int.0,08 ha aikštė

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
			2	10E		80	20	20	0,1			35	
	17	1,8	1	8P1E1E+B		120	32	36	0,8	Lbl	1	480	Int.0,09 has aikštė
			2	10E		80	20	20	0,2			70	
	43	0,5	1	9E1P+E,B		65	23	24	0,5	Lcl	2	220	Int.0,09 ha aikštė
79													
	3	1,6	1	8E2B+J		65	24	24	0,7	Lcl	2	310	Int.0,09 ha miško laukymė
	37	0,2	5	Kirtavietė 8J1B1E		2	1	0		Udl			Želimas
	47	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
80													
	32	2,4	1	7P3B+E		95	30	36	0,6	Nbl	1	330	Int.0,1 ha aikštė
			2	10E		55	17	16	0,1			30	
81													
	95	0,1	9	Miško aikštė 10E	K	30	16	16		Nbl		20	Želimas
	98	0,2	1	8B1E1P		20	14	12	0,6	Nbl	1	70	Int.0,08 ha aikštė
82													
	17	0,2	9	Miško aikštė 4P3E1P1E1Ą		85	30	36		Ncl		40	Želimas
	39	0,1		Miško aikštė						Pc			Želimas
	41	0,1	9	Miško aikštė 7J2B1D		20	10	10		Lcl		10	Želimas
	49	0,2	9	Miško aikštė 6J2B2D		30	19	20		Udl		30	Želimas
	69	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
85													
	23	0,4	1	8J1B1E		30	18	18	0,7	Udl	1A	190	Int.0,9 ha aikštė,Int.0,1 ha E(35)
86													
	25	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	72	0,1	5	Miško aikštė 10E		15	3	4		Lcl			Želimas
87													
	26	0,1	5	Miško aikštė 10B		10	5	6		Lcl			Želimas
	82	0,6	1	8E2B+D,J,P		95	30	38	0,7	Lcl	2	390	Int.0,1 ha kirtavietė
			2	10E		75	19	18	0,1			35	
88													
	20	2,3	1	4E3E2P1B		55	24	22	0,8	Lcl	1	360	Einam. k. / Int.0,15 ha pelkė,Pc
	25	2,1	1	7J2B1E		50	20	22	0,6	Udp	1	200	Int.0,2 ha pelkė,Pc
90													
	48	0,9	1	6Ą4E	K	6	1	0	1	Lcp	2	0	Želd.priežiūra / Int.0,1ha aikštė apaugusi Kr,Udp
93													
	24	4,8	1	8P1E1E		90	32	36	0,9	Nbl	1A	520	Du int.po 00,1 ha miško aikštės
			2	10E		60	18	18	0,1			35	
94													
	44	0,1	5	Miško aikštė 10J		8	8	8		Ucl			Želimas
	74	0,4	1	10J		65	27	32	0,7	Udl	1A	370	Int.0,1 ha aikštė
95													
	9	1,1	9	Kirtavietė 10P		120	34	38		Lbl		15	Želdinimas / Int.0,1 ha aikštė
96													
	44	0,1	1	10E+B	K	35	15	14	0,8	Lcl	2	220	Retinimas / Int.0,09ha aikštė
209													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	9	0,3	1	5E4B1J	K	15	5	6	0,9	Lcl	2	90	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
	11	1,1	1	6E3B1J	K	11	3	4	0,7	Lcp	2	5	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
	16	1,7	1	6B4J		15	9	8	0,9	Udp	1	60	Jaunuol.ugd. / Int.0,2ha aikštė
	17	7,8	1	6B2J1D1E+Ą		20	14	10	0,9	Ldp	1	130	Retinimas / Int.0,15ha aikštė
	27	0,2		Miško aikštė						Ldp			Želimas
	28	1,5	1	5E3J2B	K	19	9	10	0,8	Ldp	1	130	Jaunuol.ugd. / Int.0,1ha aikštė
210													
	28	2,4	1	5E1Ą3J1B+K,U,L		65	26	26	0,8	Ldp	1	390	Int.0,1ha aikštė apaugusi Lz
253													
	14	0,2	9	Miško aikštė 8J2B		35	19	18		Ucl		30	Želimas
	37	0,1	9	Miško aikštė 10E		55	16	16		Lcl		5	Želimas
	43	0,5	1	8E2J+B		65	27	32	0,6	Lcl	1	310	Int.0,09 ha aikštė
	46	0,1	9	Miško aikštė 10E	K	55	24	20		Lcl		20	Želimas
254													
	8	0,1		Miško aikštė						Lbl			Želimas
	27	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	28	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
255													
	5	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	7	0,3	5	6D1B1J2E		5	2	2		Lcl			Želimas
			9	Miško aikštė 5E2D1B2J		120	26	30				40	
	13	0,1	9	Miško aikštė 7B3E		40	23	22		Nbl		20	Želimas
	53	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	74	0,1		Miško aikštė						Nbl			Želimas
	76	0,2	5	Miško aikštė 7E3B		10	2	2		Lcl			Želimas
	89	1,3	1	8J1B1E		80	28	34	0,7	Udl	1A	390	Int.0,15 ha BJ(80)Lcl,Du intarpai po 0,1 ha aikštės
			2	10E		75	18	18	0,2			70	
	101	0,3	5	10J		15	8	8		Ucl			Želimas
			9	Miško aikštė 10J		40	15	14				10	
272													
	1	1,2	1	6E2E1P1J+B,P		75	27	28	0,7	Lcl	2	360	Int.0,1ha aikštė
353													
	84	0,2	1	8D2B+Ą		25	17	16	0,8	Ncl	1A	190	Int.0,1ha aikštė
Plotas iš viso: 101													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
09 Bagotosios girininkija													
17													
	17	0,3	5	Miško aikštė 9P1B		20	6	10		Nal			Žėlimas
34													
	8	6,7	1	7P2P1E		85	29	34	0,8	Nbl	1	400	Int.0,2ha miško laukymė
			2	10E		30	10	10	0,1			15	
38													
	31	3,3	1	6J4B		15	9	10	0,4	Pdn	1	35	Du int.0,1ha aikštė
41													
	22	3,7	1	4B1J2D3E		65	26	26	0,9	Lcl	1A	300	Int.0,1 ha aikštė Ucl
	55	5,4	1	4E2E2B2J+E,Ą		80	26	32	0,6	Lcl	2	280	Int.0,1 ha aikštė
43													
	49	0,3	5	Kirtavietė 10J		2	0,3	0		Udl			Žėlimas
49													
	48	0,6	1	8B2E+P,J		65	26	28	0,6	Lcl	1A	190	Int.0,09ha miško aikštė
	51	3	1	6E2E2B		60	20	22	0,6	Lcl	3	250	Int.0,09ha miško aikštė,Int.0,15ha E(60) 0,4sk
52													
	24	0,5	1	5J3J2D+B,Ą,L		55	19	20	0,6	Lcl	2	210	Int.0,1 ha miško laukymė
53													
	58	2,4	1	10P+P,B	K	40	19	20	0,7	Nbl	1	200	Int.0,08 ha miško aikštė
55													
	28	2,2	1	5E4J1B	K	5	1,5	0	0,8	Lcl	2	10	Želd.priežiūra / Int.0,1 ha pelkė Pc
			5	8J2B		6	4	4					
			9	8J2P		75	24	28				5	
56													
	60	0,5	1	8Gl2B		45	16	20	0,4	Ucl	2	90	Int.0,09 ha miško aikštė
57													
	13	0,3	9	Miško aikštė 10J		30	12	12		Pc		15	Žėlimas
59													
	7	1,6	1	8E2P		75	25	24	0,9	Lcl	2	430	Int.0,1 ha kirtavietė
	66	0,1		Žuvęs medynas						Pc			Žėlimas
61													
	37	0,5	1	7E1J2E		60	25	26	0,7	Lcl	1	310	Int.0,08ha aikštė
65													
	11	0,4	1	7B3E		45	21	22	0,3	Lcl	1	70	Int.0,08ha miško aikštė
66													
	8	0,6	1	6B4J		50	24	24	0,6	Udp	1A	170	Int.0,1ha pelkė Pc
	9	0,8	1	8J1B1B+E		40	22	22	0,8	Udp	1A	300	Int.0,15ha pelkė Pc
	12	1,1	1	9B1J		50	25	24	0,8	Lcl	1A	250	Einam. k. / Int.0,09ha miško aikštė
	13	2,1	1	7J3J		7	5	4	0,4	Udp	1A	10	Int.0,1ha pelkė Pc,2009m sodinta J 2000vnt/ha
	18	2,4	1	10J+B		65	25	26	0,8	Udp	1A	370	Int.0,09ha pelkė Pc
67													

Miško sklypų su mažomis aikštelėmis ir laukymėmis žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	50	1,7	1	4J2J2E2B+Ą	K	8	5	4	0,7	Udp	2	25	Jaunuol.ugd. / Int.0,1 ha pelkė,Pc
71													
	34	2,1	1	10B		55	29	28	0,8	Lcl	1A	310	Einam. k. / Int.0,09ha aikštė,Int.0,15ha B(55) 0,3sk
83													
	40	1,2	1	7J2B1E	K	30	17	16	0,8	Udl	1	200	Einam. k. / Int.0,2ha pelkė Pc
91													
	1	0,9	1	5E2E3B		45	20	20	0,8	Lbl	1	340	Einam. k. / Int.0,1 ha pelkė Pc
97													
	9	0,8	1	4B3J2P1E		75	27	28	0,8	Udl	1A	280	Int.0,09ha miško laukymė
98													
	13	5,5	1	8P1E1B+D		90	30	36	0,8	Lcl	1	440	Int.0,25ha PB(90) 0,6sk,Int.0,08ha miško aikštė
			2	10E		65	19	18	0,2			70	
Plotas iš viso: 51													

10 PRIEDAS

Miško sklypų su pavieniais senmedežiais žiniaraštis

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais valstybinės reikšmės miškuose žiniaraštis

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pavienių senmedžių rūšis (amžius metais)
Novos	16	49	P (150)
Novos	32	41	E (130)
Novos	33	28	P (150)
Iš viso, vnt.:		**3**	
Braziūkų	28	15	J (100)
Braziūkų	35	27	J (100)
Braziūkų	45	7	Ą (140)
Iš viso, vnt.:		**3**	
Agurkiškės	28	15	J (100)
Agurkiškės	35	27	J (100)
Agurkiškės	45	7	Ą (140)
Iš viso, vnt.:		**3**	
Šališkių	141	8	L (110)
Šališkių	156	33	G (140)
Šališkių	168	5	U (120)
Šališkių	169	2	Ą (200)
Iš viso, vnt.:		**4**	
Višakio Rūdos	63 63	20 38	E (120) E (120)
Višakio Rūdos	75	4	L (100)
Višakio Rūdos	98 98 98 98	1 3 18 31	E (120) E (120) E (120) E (120)
Višakio Rūdos	103 103	18 46	M (140) M (130)

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pavienių senmedžių rūšis (amžius metais)
Iš viso, vnt.:		**9**	
Jūrės	226	29	E (120)
Jūrės	241	32	E (120)
Jūrės	271	29	P (150)
Iš viso, vnt.:		**3**	
Kazlų Rūdos	4 4 4 4	44 54 56 59	K (90) J (100) M (160) M (160)
Kazlų Rūdos	38 38	47 58	J (100) J (110)
Kazlų Rūdos	39 39 39	8 17 31	E (120) E (120) E (120)
Kazlų Rūdos	41 41 41	41 45 49	J (110) E (120) E (120)
Kazlų Rūdos	43 43 43	14 33 44	E (120) P (160) E (120)
Kazlų Rūdos	44	98	E (120)
Kazlų Rūdos	46	45	E (130)
Kazlų Rūdos	47 47	13 31	P (150) E (140)
Kazlų Rūdos	50 50 50	2 26 28	E (210) E (120) E (120)
Kazlų Rūdos	51 51	14 33	P (160); E(160) P (220)
Kazlų Rūdos	59	12	E (130)
Kazlų Rūdos	61 61 61 61	9 82 83 86	J (100) E (130) J (100) E (120)
Kazlų Rūdos	62 62	26 72	J (450) E (120)
Kazlų Rūdos	68	111	E (120)
Kazlų Rūdos	74 74	58 62	E (130) E (130)

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pavienių senmedžių rūšis (amžius metais)
Kazlų Rūdos	76	8	E (130)
Kazlų Rūdos	77	31	E (140)
Kazlų Rūdos	78	64	P (220)
Kazlų Rūdos	82 82	13 33	P (200) E (120)
Kazlų Rūdos	94	34	P (150)
Kazlų Rūdos	95	30	E (120)
Kazlų Rūdos	254 254	62 85	J (100) J (100)
Kazlų Rūdos	255	85	E (120)
Iš viso, vnt.:		**44**	
Bagotosios	2	7	P (150)
Bagotosios	3	25	J (100)
Bagotosios	41	33	Ą (200)
Bagotosios	53	27	P (150)
Iš viso, vnt.:		**4**	
Iš viso uredijoje, vnt.:		**73**	

11 PRIEDAS

Miško laukymių saugotinų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
03 Agurkiškės girininkija													
6													
	46	1,1	9	Miško laukymė 8B1D1Bl		20	14	14		Lcl		10	
46													
	13	2,2		Miško laukymė						Lcl			
	14	4,6		Miško laukymė						Lcl			
Plotas iš viso: 7,9													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
04 Šališkių girininkija													
156													
	13	0,4		Miško laukymė						Lcl			
	23	0,4		Miško laukymė						Ncl			
	40	2,8		Miško laukymė						Ncl			
Plotas iš viso: 3,6													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
05 Višakio Rūdos girininkija													
75													
	6	1,3		Miško laukymė						Ucl			
112													
	66	1,3		Miško laukymė						Lcl			
113													
	1	1,8		Miško laukymė						Pdn			
	7	2,7		Miško laukymė						Pdn			
	11	2,9		Miško laukymė						Pdn			
	17	0,5		Miško laukymė						Pcn			
	22	15,6	9	Miško laukymė 10B		45	23	28		Pdn		5	
	27	5,8		Miško laukymė						Pdn			
	33	4,7		Miško laukymė						Pdn			
Plotas iš viso: 36,6													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
06 Jūrės girininkija													
192													
	35	0,4	5	Miško laukymė 10P		10	1,5	2		Nbl			Int.0,1ha P(110) 0,7sk
196													
	17	0,7	9	Miško laukymė 10J		35	15	18		Ucl		5	
210													
	13	0,5	9	Miško laukymė 10J		30	16	16		Ucp		3	
262													
	11	0,4		Miško laukymė						Ncl			
Plotas iš viso: 2													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
07 Kazlų Rūdos girininkija													
60													
	11	3,4	9	Miško laukymė 7J3B		25	19	18		Lcl		10	
Plotas iš viso: 3,4													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
09 Bagotosios girininkija													
83													
	75	0,5		Miško laukymė						Nbl			
98													
	44	0,8		Miško laukymė						Lcl			
Plotas iš viso: 1,3													

12 PRIEDAS

Šlaitų medynų žiniaraščiai

Šlaitų medynai

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
03 Agurkiškės girininkija													
5													
	13	1,3	1	8P2P	K	65	24	24	0,8	Šbl	1	320	
40													
	23	0,3	1	5L3K2B+E,D,K		75	27	30	0,6	Šdp	1A	350	
	28	0,5	1	5L2L1K2B+P,Ą,Ą,E		75	26	32	0,5	Šdp	1A	280	
	40	0,3	1	8P2E+E,B		160	31	48	0,5	Ščl	1	280	Naudžių kaimo senkapiai,Nr.543501
69													
	4	5,6	1	10P+B,P,E		90	28	32	0,8	Šbl	1	410	
	5	2,9	1	10P		120	30	36	0,6	Šbl	1	330	
			2	10E		70	18	16	0,4			130	
	14	5,6	1	9P1P+B,E	K	75	26	26	0,8	Šbl	1	370	Neugdyti / Urėdijos aukščiausia vieta
70													
	26	0,3	1	10P+Ą	K	19	10	10	0,9	Šbl	1	120	
	32	0,6	1	10P+B,E		75	25	26	0,7	Šbl	2	300	
78													
	8	0,6	1	5P2E3B	K	40	18	18	0,8	Šbl	1	220	Einam. k.
	9	0,2	1	6P4B+E	K	60	24	24	0,8	Šbl	1	320	Einam. k.
79													
	7	2,7	1	9P1B+E		80	27	28	0,7	Šbl	1	340	
	18	0,9	1	6P3P1E+P,B		140	30	44	0,6	Šbl	1	330	
			2	10E		70	18	16	0,4			130	
80													
	1	2,4	1	10P+B	K	75	26	28	0,8	Šbl	1	360	Int.0,05ha atokvėpio vieta
	24	0,4	1	5E4E1P+B,Ą	K	35	17	16	0,8	Ščl	1	290	Retinimas
Plotas iš viso: 24,6													

Miško laukymės saugotinos nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija													
09 Bagotosios girininkija													
83													
	75	0,5		Miško laukymė						Nbl			
98													
	44	0,8		Miško laukymė						Lcl			
Plotas iš viso: 1,3													

13 PRIEDAS

Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai

BENDRIEJI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ NUOSTATAI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

Miško pramonės produktai ir miško gėrybės turi ypatingai didelę socialinę ir ekonominę reikšmę Lietuvai. Pastaraisiais metais miškų sektoriaus reikšmė nuolat augo, o jo įnašas kasmet siekė 2,6–3 % Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

Lietuvos miškų valdymo institucijos prisiėmė vykdyti įsipareigojimus, kurie suformuluoti Helsinkio proceso dokumentuose, Europos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės strategijoje, ES Buvenių direktyvoje, Natura 2000 saugomų teritorijų tinklo kūrimo dokumentuose, 21-ojo amžiaus darbotvarkėje Baltijos jūros regionui, kituose tarptautiniuose teisės aktuose. Biologinės įvairovės palaikymas ir didinimas yra svarbi subalansuoto miškų ūkio plėtros Lietuvoje dalis. Dalijimasis žiniomis ir patirtimi yra vienas iš svarbiausių būdų, padedančių išskirti ypatingą reikšmę aplinkai turinčias kertines buveines, taikyti jose apsaugos ir/arba specialias tvarkymo priemones bei atsižvelgti į jas teritorijų planavimo metu.

Nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyse yra kuriamos miško produktų ekologinio sertifikavimo sistemos, kurių pagrindinis tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Vertingų biologinės įvairovės atžvilgiu teritorijų inventorizacija turėtų padėti patekinti rinkos poreikį ekologiškai sertifikuotiems (“žaliesiems”) miško produktams.

Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje, pavojus išnykti gresia daugeliui miškuose gyvenančių organizmų rūšių, nes nyksta šios joms reikalingos gyvenamosios vietos:

1. Seni ir džiūstantys įvairių rūšių medžiai;
2. Įvairaus stambumo, amžiaus, apšviestumo, skirtingų rūšių medžių medienos liekanos (stovintys nudžiūvę medžiai, virtuoliai, stuobriai ir kt.);
3. Ilgai tam tikroje vietoje išliekantys miško elementai, pavyzdžiui, ilgai toje pačioje vietoje augantys nuolat drėgni šlapieji eglynai.

Saugomos teritorijos užima 11,5 % visos Lietuvos teritorijos. Miškai užima 62 % nacionalinių parkų ir 48 % regioninių parkų teritorijos. Apie 28,6 % Lietuvos miškų (I–III kategorijų miškai) saugoma arba juose taikomi tam tikri ūkininkavimo apribojimai. Daugumoje šių miškų leidžiami atrankiniai ir sanitariniai kirtimai, šalinami seni ir džiūstantys medžiai bei stambios medienos liekanos.

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose “karštuose taškuose”. Šiuose plotuose, arba buveinėse, biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Tai **Kertinės Miško Buveinės (toliau - KMB)**, kurios, kaip žinoma, sudaro tik nedidelę dalį visų miškų, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Būtina pabrėžti, kad biologinės įvairovės apsauga kertinėse miško buveinėse neturėtų būti laikoma galutine ir vienintele priemone, reikalinga nykstančiai miškingo kraštovaizdžio biologinei įvairovei išsaugoti.

Visų pirma, įvairių tipų KMB skaičius gali būti nepakankamas užtikrintai apsaugoti biologinės įvairovės elementams, kuriems išlikti būtinos įvairios aukštos kokybės buveinės.
Daugelis specializuotųjų rūšių priklausomos net tik nuo ilgai toje pačioje vietoje išliekančių buveinių; kai kurioms jų būtinos tam tikros miško savybės, nesusijusios su pastoviomis konkrečiomis teritorijomis arba buveinėmis. Daugelį šių rūšių galima išsaugoti adaptuojant tradicinius miško ūkininkavimo metodus. Pavyzdžiui, nykstančių rūšių vabalus, kuriems gyventi reikalingos saulės atokaitoje augančios biologiškai senos pušys ir stambios medienos liekanos, būtų galima lengviausiai išsaugoti paliekant šiuos kertinius elementus tradiciniuose plynuosiuose kirtimuose. Tokių organizmų kategorijai taip pat priklauso daugelio rūšių paukščiai, kurie tik iš dalies apsaugomi sukuriant platų KMB tinklą.

Būtina pabrėžti, kad kertinės miško buveinės yra plotai, skirti nykstančiai biologinei įvairovei išsaugoti. Šiame projekte KMB koncepcija tik nedidele dalimi apima ypatingos vertės kultūrinio paveldo vietoves arba teritorijas su ekologiniame gradiente kintančiu rūšių gausumu (beta-įvairove).

Kertinės miško buveinės – tarsi salos erdvėje, kurioje negali gyventi daugelio specializuotųjų buveinių rūšių organizmai. Siekiant išsaugoti atsinaujinančias šių rūšių populiacijas, ateityje gali tekti suformuoti didesnių ar mažesnių kompensuojančių teritorijų tinklą bei plitimo koridorius arba tarpines plitimo salas tarp kertinių miško buveinių.

Kertinių miško buveinių inventorizacijos tikslas – suteikti informacijos nustatant teritorijų planavimo strategiją ir sprendžiant miškų tvarkymo problemas.

Galima paminėti sritis, kuriose ateityje būtų galima panaudoti kertinių miško buveinių inventorizacijos rezultatus:

- Didelės biologinės įvairovės miškų apsaugos planavimas. Pagrindas kuriant saugomų miškų tinklą;
- Nacionalinių ir regioninių parkų, valstybinių rezervatų ir kitų saugomų teritorijų ribų ir zonavimo tikslinimas bei tvarkymo planų rengimas;
- Kertinių miško buveinių inventorizacija būtina miškų sertifikavimui, siekiant subalansuoto miškų ūkio;
- Projekto rezultatai leidžia pagrįsti poreikį miškų apsaugai ir tolesniam jų atkūrimui, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę nacionaliniame lygmenyje.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie retų ir nykstančių organizmų būklę ir paplitimą miškuose.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie faunos ir floros turtingų miško buveinių lokalizaciją visiems besidomintiems fiziniams ir juridiniams asmenims.
- Inventorizacija ir jos loginis pagrindas suteikia žinių apie miško ekologijos ir miškų ūkio veiklos tarpusavio ryšius.
- Inventorizacija pagrindžia tolesnį tam tikrų biologinių vertybių monitoringą miškuose.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS IR JŲ APSAUGA

Kertinių miško buveinių svarbą apibrėžia Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės apsaugos strategija ir veiksmų planas:

"**3.1.2. Miško ekosistemų apsauga**

Tiksliam miško biologinės įvairovės apsaugos priemonių nustatymui būtina sudaryti tikslius miško buveinių žemėlapius, taip pat vykdyti specializuotą miškų būklės pokyčių monitoringą".

Buveinė yra pakankamai homogeniška teritorija, kurioje gyvena specifiniai gyvūnai, grybai ir augalai.

Šiame projekte kertinė miško buveinė apibrėžiama kaip:

Nepažeistas miško plotas, kuriame šiuo metu didelė tikimybė neatsitiktinai aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų buveinių specializuotųjų rūšių.

Buveinių specializuotosios rūšys dažniausiai įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą (saugomos buveinių specializuotosios rūšys). Šiame projekte rūšys, kurios atitinka saugomų rūšių kriterijus, tačiau dėl praktinių priežasčių nėra įtrauktos į Raudonąją knygą (pavyzdžiui, daugelio rūšių grybai ir krūmiškos kerpės), prilyginamos saugomoms. Buveinių specializuotosios rūšys negali ilgą laiką išlikti miškuose, kuriuose vykdoma intensyvi ūkinė veikla. *Didelė tikimybė* jas aptikti yra pakankama išskirti tam tikrą miško plotą kaip kertinę miško buveinę.

Kertinės miško buveinės išskiriamos iš kitų miško buveinių pagal jų biologiškai vertingas savybes, pavyzdžiui: labai senus medžius, gausias stambių medienos liekanas arba pagal tam tikrus miško raidos pobūdžio nulemiamus požymius.

Kertinių miško buveinių plotas nėra ribojamas; **jos tik pažymi, kad tam tikra miško buveinė yra biologiškai vertinga**. Kertinė miško buveinė gali būti tiek pavienis labai stambus ąžuolas, tiek miško sklypas, užimantis daugelį hektarų.

Teritorija, kuri greitai (kelių dešimtmečių bėgyje) turėtų tapti kertine miško buveine, jeigu joje bus ūkininkaujama palaikant esančias biologinės įvairovės vertybes, vadinama *Potencialia kertine miško buveine* (PKMB).

Kas nėra kertinė miško buveinė?

Pasitaiko teritorijų, kuriose aptinkami saugomų rūšių organizmai, tačiau tai nėra buveinių specializuotosios rūšys, jos nepriklauso nuo ypatingų miško savybių ar jo raidos ypatumų, o tik atsitiktinai gyvena toje vietoje. Tokia teritorija neturėtų būti laikoma kertine miško buveine. Tokie atvejai dažni, kai susiduriama su kai kurių saugomų rūšių induočiais augalais arba netoli rūšies arealo ribos esančiomis populiacijomis.

Išskiriant kertines miško buveines, negalima remtis nykstančiomis rūšimis, susijusiomis su miškuose išsibarsčiusiais elementais, tačiau nepriklausomomis nuo konkrečių vientisų teritorijų arba buveinių. Pavyzdžiui, baltnugariams geniams (*Dendrocopus leucotus*) maitintis reikalingas pakankamas džiūstančių ar negyvų lapuočių medžių kiekis jų teritorijos ribose. Lapuočiai nebūtinai turi telktis vienoje vietoje (kertinėje miško buveinėje) bet gali būti išsisklaidę visoje miško teritorijoje. Gyvenantys baltnugariai geniai dažniausiai rodo, kad kai kurie miško sklypai jų gyvenamosios teritorijos ribose pasižymi kertinių miško buveinių savybėmis. Šiuos paukščius, ko gero, išsaugoti įmanoma ne saugant vien tik kertines miško buveines, bet apskritai paliekant miške pakankamą džiūstančių lapuočių medžių ir negyvos medienos kiekį. Šiai kategorijai priskiriama daugelio rūšių gyvūnai, turintys dideles gyvenamąsias teritorijas.

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas gali būti nagrinėjamas tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu. Vienas iš ekosistemų pastovumo laike pavyzdžių gali būti ekosistemų migracija, nulemta besiplečiančių kontinentinių ledynų. Šiuo atveju klimato sąlygų kaita yra

gana lėta, lyginant su rūšių kartų kaita, todėl buveinių specializuotosios rūšys migruoja kartu su savo gyvenamąja aplinka. Pavyzdžiui, šlapiesiems eglynams būdingas toks ekologinis pastovumas laike, nors ledynmečiu jie augo Vidurio Europoje, o tarpledynmetyje – Šiaurės Europoje. Teritorinis šlapiųjų eglynų pastovumas suprantamas kaip bendrijos stabilumas tiek toje pačioje buveinėje, tiek geografinėje teritorijoje. Kitaip tariant, kertinės miško buveinės erdvinis pastovumas dažniausiai suprantamas kaip ekosistemų stabilumas tam tikrose buveinėse. Ilgalaikis tam tikros buveinės išlikimas vienoje vietoje užtikrina pastovias gyvenimo sąlygas buveinių specializuotosioms rūšims.

Kertinėms miško buveinėms atpažinti naudojama keletas kertinių kraštovaizdžio ir biologinių elementų bei rūšys indikatorės. Tai, kad teritorijoje aptinkama pavienė rūšis indikatorė, dar nereiškia, kad ši teritorija yra kertinė miško buveinė – tam nustatyti reikalingas kompleksinis keleto veiksnių įvertinimas. Pavyzdžiui, sausuose pušynuose aptinkama tik kelių tinkamų rūšių indikatorių organizmų. Tuo pat metu šiuose miškuose tarpsta daugybė specializuotųjų rūšių, daugiausia vabalų ir grybų. Šiuos organizmus sunku aptikti vos metus akį arba tiriant netinkamu laiku, taigi daugeliu atvejų tenka pasikliauti kertiniais elementais, kurie rodo, kad teritorija tinkama įsikurti specializuotosioms rūšims.

Kodėl svarbu surasti ir išsaugoti kertines miško buveines?

Kertinės miško buveinės aptinkamos neatsitiktinai: visuomet yra priežasčių, sąlygojančių tai, kad KMB yra įsikūrusi tam tikroje konkrečioje vietovėje. Šios priežastys daugeliu atvejų susijusios su kraštovaizdžio elementais, teritorijos raida, kai kada su specifinėmis gyvenamosios vietos sąlygomis. Dažnai keleto nykstančių rūšių organizmai gali būti paplitę vienoje KMB, tačiau neaptinkami aplinkiniuose miškuose. Kertinė miško buveinė dažniausiai jautriai reaguoja į staigius aplinkos tvarkymo sąlygų pokyčius arba į nutrūkusią veiklą, lėmusią kertinės miško buveinės susiformavimą. Sunaikintai KMB atsistatyti dažniausiai reikia labai daug laiko. Plynas kirtimas ilgai toje pačioje vietoje augančiame šlapiame eglyne greičiausiai taptų negrįžtamu žingsniu, matuojant subjektyviais žmogaus laiko suvokimo matais.

Dėl šių priežasčių KMB ypač svarbios miškų biologinės įvairovės apsaugai. Siekiant išvengti skaudžių klaidų ir išsaugoti biologinę įvairovę ekonomiškai efektyviausiomis priemonėmis, svarbu žinoti, kur yra įsikūrusios kertinės miško buveinės.

2002 09 11

KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ APSAUGOS REGLAMENTAVIMAS

PRELIMINARŪS PASIŪLYMAI

(PATEIKTI MIŠKŲ DEPARTAMENTUI, 2002-2003 m.)

I alternatyva: **(P)KMB yra kokybinė medyno charakteristika ir jų apsaugą reglamentuoja veikiantys teisės aktai, nesuteikiant specialaus „KMB“ teisinio statuso.**

(P)KMB apsauga gali būti užtikrinta šių instrumentų pagalba:

1. **Miškų sertifikavimas.** Sertifikuojant miškus, užtikrinama tų (P)KMB apsaugą, kurios nepriklauso saugomoms teritorijoms (draustiniams, rezervatams, saugomiems kraštovaizžio objektams).

KMB apsauga reglamentuojama **miškotvarkos projektuose** arba jų prieduose (jei projektas parengtas anksčiau).

Miškų urėdijos atsako ir užtikrina KMB apsaugą, tvarkymą ir monitoringą.

Privačių miško valdų savininkai atsako už jų valdose esančių (P)KMB apsaugos/tvarkymo reglamentų laikymąsi, jei yra sudarytos atitinkamos apsaugos sutartys

2. **Saugomų teritorijų sistemos plėtra:**
    - **„Natura 2000“** teritorijos. (P)KMB patenkančios į šias teritorijas yra tvarkomos ir saugomas pagal tokių teritorijų planavimo dokumentus.
    - **Esamų** saugomų teritorijų **ribų koregavimas bei reglamentų papildymas** (rezervatai, valstybiniai ir savivaldybių draustiniai)
    - **Naujų** saugomų teritorijų **steigimas** (rezervatai, valstybiniai ir savivaldybių draustiniai, rezervatai, valstybiniai ir savivaldybių saugomi kraštovaizdžio objektai)

„3. Gamtiniai draustiniai yra:
5) ...**botaniniai** - retoms bei nykstančioms laukinių augalų ir grybų rūšims bei jų bendrijoms ir **buveinėms** saugoti... 7) ...**botaniniai-zoologiniai** - retoms bei nykstančioms laukinių augalų, grybų ir gyvūnų rūšims, jų bendrijoms ar **buveinėms** saugoti...
...5. Kompleksiniai draustiniai yra:
1) **kraštovaizdžio** - vertingo **gamtinio** ir (ar) kultūrinio **kraštovaizdžio** vietovėms saugoti...“ *LR ST įstatymas (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 1995, Nr. 60-1502; 2000, Nr. 58-1703;* 2001, Nr. IX-628*).*

KMB apsauga reglamentuojama saugomų **teritorijų planavimo dokumentuose** arba jų prieduose (jei jie parengti anksčiau).

Valstybinių parkų ir rezervatų direkcijos atsako ir užtikrina KMB apsaugą, tvarkymą ir monitoringą.

II alternatyva: **(P)KMB yra kokybinė medyno charakteristika ir jų apsaugą reglamentuoja specialus „KMB“ teisinis apsaugos statusas.**

I variantas. Miškų įstatymas papildomas nauja sąvoka **„kertinė miško buveinė“.**

„Miškų įstatymo paskirtis - reglamentuoti miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą ir sudaryti teisines prielaidas, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal vienodus **tvaraus ir subalansuoto** miškų ūkio principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą aprūpinant pramonę žaliava, **biologinės įvairovės išsaugojimą**, miškų produktyvumo didinimą, **kraštovaizdžio stabilumą** ir aplinkos kokybę, **galimybę dabar ir ateityje atlikti ekologines**, ekonomines ir socialines funkcijas nedarant žalos kitoms ekosistemoms.

...16. **Kompleksinė miškų ūkio veikla** - veikla, apimanti miškų atkūrimą, priežiūrą, **apsaugą**, racionalų miškų išteklių naudojimą ir prekybą mediena bei miško ištekliais.“ *LR MIŠKŲ ĮSTATYMAS(Žin., 1994, Nr. 96-1872; 1996, Nr. 110-2507; 1997, Nr. 96-2426; 1998, Nr. 56-1542; 1999, Nr. 110-3203; 2000, Nr. 111-35662*; 2001, Nr. IX-240*).*

II variantas. Saugomų teritorijų įstatymas papildomas nauja ST kategorija, **„saugoma buveine“**, atitinkančia draustinio apibrėžimą ir naudojama šiais atvejais:

- Kai ST yra **mažo ploto** (iki ... ha);
- Kai reikalingas **laikinas** apsaugos statusas.

III variantas. Poįstatyminiuose teisės aktuose išplečiama Saugomų teritorijų įstatymo nuostata dėl **„Buveinių apsaugai svarbių teritorijų“.**

...24 straipsnis. **Saugomų teritorijų** įrašymas į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus ir veiklos jose reglamentavimas

„...5. **Buveinių apsaugai svarbių teritorijų** apsaugos režimas nustatomas subalansuotomis priemonėmis: išsaugojimo (konservacinėmis), prevencinėmis priemonėmis, teritorijų planavimo dokumentų bei planų sprendiniais, taip pat vertinimo priemonėmis, nustatančiomis projektų poveikį buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms...“ *LR ST įstatymas (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 1995, Nr. 60-1502; 2000, Nr. 58-1703;* 2001, Nr. IX-628*).*

Valstybiniai miškai

I variantas. Miškų urėdijos/ST direkcijos atsako ir užtikrina **KMB** apsaugą, tvarkymą ir monitoringą.

KMB priskiriamos I arba II miškų grupėms.

„2. I grupė - rezervatiniai miškai. Tai valstybinių rezervatų, valstybinių parkų bei biosferos monitoringo teritorijose esančių rezervatų ir rezervatinių apyrubių miškai. Ūkininkavimo tikslas - palikti miškus natūraliai augti. Miško kirtimai, išskyrus Saugomų teritorijų įstatyme ir rezervatų nuostatuose numatytus atvejus, neatliekami.

3. II grupė - specialios paskirties miškai. Joje skiriami:

1) A - ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, miško genetinių, zoologinių, botaninių-

zoologinių draustinių ir šių rūšių draustinių, esančių valstybiniuose parkuose bei biosferos monitoringo teritorijose, miškai, saugomų gamtos išteklių sklypų, priešeroziniai **ir kiti miškai**. Ūkininkavimo tikslas - išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus. Stichinių arba biotinių veiksnių sudarkyti, blogos sanitarinės būklės medynai kertami neplynais arba plynais sanitariniais kirtimais. Gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynais kirtimais.“ *LR MIŠKŲ ĮSTATYMAS(Žin., 1994, Nr. 96-1872; 1996, Nr. 110-2507; 1997, Nr. 96-2426; 1998, Nr. 56-1542; 1999, Nr. 110-3203; 2000, Nr. 111-35662*; 2001, Nr. IX-240*).*

PKMB – **„rezervinės“,** biologinės įvairovės apsaugos požiūriu svarbios teritorijos.

PKMB gali būti naudojamos **kompensuoti** dėl įvairių priežasčių (ligų ar kenkėjų invazijos, gaisrai, infrastruktūros plėtra, urbanizacija, sausinimas, neteisėti kirtimai ar natūrali medyno vystymosi raida ir pan.) prarastas KMB.

KMB sąrašus ir apsaugos reglamentus tvirtina AM.

Planuojant kirtimus ar kitas ūkines priemones, (P)KMB apsauga yra prioritetinė. Vykdomos ūkinės priemonės, neatitinkančios (P)KMB apsaugos reikalavimų, galimos tik suderinus su AM ar jos įgaliota institucija.

Jei (P)KMB **įgauna** KMB požymius, ji įtraukiama į KMB registrą.

II variantas. Miškų urėdijos/ST direkcijos atsako ir užtikrina **KMB ir PKMB** apsaugą, tvarkymą ir monitoringą.

(P)KMB priskiriamos I arba II miškų grupėms.

(P)KMB sąrašus ir apsaugos reglamentus tvirtina AM.

Jei PKMB įgauna KMB požymius, ji įtraukiama į KMB registrą.

Privatūs miškai

AM įgaliota(-os) institucija(-os) **informuoja** privačių miškų savininkus apie jų žemėje esančias (P)KMB.

(P)KMB saugomos taikant šiuos būdus:

- **Savanoriška** apsauga.
- **Kompensavimas** už ūkinės veiklos apribojimus:
  - **Vienkartinės piniginės išmokos**, neišperkant žemės sklypo (šiam tikslui kasmet skiriamos Valstybės biudžeto lėšos, tarptautinių projektų).
  - Tos pačios ekonominės vertės miško/žemės ūkio paskirties žemės **sklypo skyrimas kitoje vietoje.**
  - **Sutarčių** dėl žemės nuomos/apsaugos/tvarkymo **sudarymas** su privačių miškų savininkais:
    - AM **įgaliota(-os) institucija(-os).**
    - **nevyriausybinės organizacijos** (įvairių rėmėjų - tarptautinių ir privačių fondų, organizacijų, įmonių lėšos).

- **Žemės išpirkimas** iš privataus miško savininkų (piniginės išmokos, valstybės obligacijos ir įmonių akcijos ir pan.).
- Miškų ūkio paskirties žemės **konsolidavimas** (žemės sklypų išpirkimas iš privataus miško savininkų ir pardavimas kitoje vietoje, tikslingai formuojant didesnes privačias ir valstybines žemės valdas).

Jei privačios miško valdos savininkas pareiškia norą vykdyti ūkine priemones miško sklype, kuriame yra nustatyta (P)KMB, apie tai jis privalo informuoti AM įgaliotą instituciją, kuri **per 1 mėn.** turi **nuspęsti**, ar išduoti leidimą tokiai veiklai, ar priimti sprendimą dėl (P)KMB apsaugos ir pradėti derybas su miško savininku dėl aukščiau išvardintų priemonių taikymo.

Kompensavimas ir išpirkimas vyksta pagal AM nustatytus **prioritetus** (biologinė, ekonominė, pažintinė vertė, reprezentatyvumas ir kt.).

KMB INVENTORIZACIJA, TVARKYMAS, MONITORINGAS IR REGISTRAS

KMB inventorizacija yra **Valstybinės miškų inventorizacijos** dalis. Šalies mastu ji atliekama **vieną kartą**, vėliau – **reguliariai** yra atliekamas būklės **monitoringas**. Taip pat miško teritorija gali būti inventorizuojama, atsiradus **papildomos informacijos** apie (P)KMB arba žymius (P)KMB būklės pokyčius.

KMB inventorizaciją ir jų vertinimą biologinės įvairovės požiūriu atlieka tik KMB inventorizuotojo **kvalifikaciją** (mokymo kursai, pažymėjimas) turintys asmenys.

(P)KMB tvarkymo planas yra sudėtinė miškotvarkos projekto (miškotvarkos schemos vidinio miškotvarkos plano) dalis. Miškų urėdijų/NP (P)KMB tvarkymo planus **rengia** KMB inventorizuotojo kvalifikaciją turintys darbuotojai.

KMB inventorizaciją **atlieka** valstybinės institucijos. Privataus miško savininkams (iki ... ha) ji atliekama ir suteikiama nemokamai. Didelių (bendras plotas > ... ha) privačių miško valdų savininkams tai atliekama už nustatyto dydžio mokestį.

3. Valstybinės miškų inventorizacijos specialistai turi teisę įeiti į visas miško valdas, atlikti inventorizacijos darbus ir gauti reikiamą informaciją jiems atlikti.
4. Lietuvos Respublikoje valstybinė miškų inventorizacija atliekama atrankos metodu. Ji skirta strateginiam miškų sektoriaus planavimui valstybės lygmeniu. Miškų sklypų inventorizacija atliekama miško ūkiui organizuoti miško valdos lygmeniu ir miškotvarkos projektams rengti. *LR MIŠKŲ ĮSTATYMAS(Žin., 1994, Nr. 96-1872; 1996, Nr. 110-2507; 1997, Nr. 96-2426; 1998, Nr. 56-1542; 1999, Nr. 110-3203; 2000, Nr. 111-35662*; 2001, Nr. IX-240*).*

Duomenys apie KMB yra **vieši.** KMB duomenų viešumą **užtikrina** už AM įgaliota institucija.

KMB **registrą** tvarko AM įgaliota institucija.

(P)KMB APSAUGA INVENTORIZACIJOS METU

KMB apsaugą tikslingiausia būtų darbus atliekant tokiais **etapais:**

- Visų šalies miškų KMB inventorizacija. Einamoji inventorizacijos duomenų analizė ir vertinimas. 2001-2004m.
- Inventorizacijos duomenų analizė ir vertinimas šalies mastu: kiekybinių ir kokybinių apsaugos prioritetų nustatymas. 2004-2005m.
- Sprendimų dėl KMB priėmimas. 2005m

Siekiant atlikti visapusišką ir objektyvų vertinimą bei tolimesnio planavimo procese naudoti aiškias nuostatas ir prioritetus, būtina maksimaliai užtikrinti (P)KMB apsaugą KMB inventorizacijos metu.

Siūlytume parengti AM raštą dėl KMB statuso inventorizacijos metu ir teisiškai įtvirtinti nuostatas, taikytas bandomosios KMB inventorizacijos metu (toks raštas buvo parengtas tik toms urėdijoms ir NP, kuriuose darbai vyko 2001m.).

„Inventorizuotose kertinėse miško buveinėse, esančiose valstybiniuose miškuose, jokia ūkinė veikla negali būti vykdoma iki sprendimo dėl jų apsaugos priėmimo..

Sprendimas dėl konkrečių KMB apsaugos reglamentavimo bus priimtas, atlikus Lietuvos miškų KMB inventorizaciją ir įvertinus jos rezultatų vertinimą šalies mastu.

Ūkinės veiklos galimybė kiekvienoje konkrečioje kertinėje miško buveinėje bus nustatyta atsižvelgiant į apsaugos reikalavimus“.

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. Sausi ir vidutinio drėkinimo spygliuočių ir mišrūs miškai
- A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
- A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

B. Sausi ir vidutinio drėkinimo lapuočių miškai
- B.1. Plačialapių miškai
- B.2. Kiti lapuočių miškai

C. Šlapieji miškai
- C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai
- C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
- C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai
- C.4. Šlapieji plačialapių miškai

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

D. Vandens telkinių pakrančių šlaitai
- D.1. Upės šlaitas
- D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas
- D.3. Upelio šlaitas

E. Lėkšti vandens telkinių krantai (užliejami miškai)
- E.1. Upės salpa
- E.2. Upelio salpa
- E.3. Ežero krantas

F. Kitos vandens veikiamos kertinės miško buveinės
- F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas
- F.2. Šaltiniuota vieta
- F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys
- F.4. Bebravietė

G. Nedidelės salos ir pusiasaliai vandens telkiniuose bei šlapžemėse

H. Statūs šlaitai
- H.1. Šlaitas
- H.2. Raguva

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

I. Gaisravietės

J. Medžiais apaugusios naudojamos arba apleistos pievos ir ganyklos
- J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
- J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
- J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva
- J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

K. Medžiai milžinai
- K.1. Pavienis medis milžinas
- K.2. Medžių milžinų grupė

L. Senas parkas

M. Miško sala dirbamuose laukuose

1 lentelė

KMB tvarkymo ir apsaugos priemonės bei apsaugos statusas

KMB tipas	**KMB potipis**	**Tvarkymo/apsaugos priemonės**	**Reikalingas apsaugos statusas**
A	A1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (LP, E)	Pastovus
	A2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
B	B1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	B2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
C	C1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	C2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C4	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
D	D1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
E	E1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E3	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
F	F1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F3	Atrankiniai kirtimai (medžiai, krūmai), ganiava, šienavimas	Pastovus
	F4	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
G		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
H	H1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	H2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
I		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
J	J1	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J2	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas, pievų atkūrimas	Pastovus
	J3	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J4	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
K	K1	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
	K2	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
L		Medžių ir krūmų kirtimas, ganiava, šienavimas arba, parko atkūrimo atveju, tvarkymas pagal parko tvarkymo planą	Pastovus/laikinas
M		Atrankiniai kirtimai, ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus/laikinas

TINKAMIAUSIOS PRIEMONĖS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS VERTYBĖMS IŠSAUGOTI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO SPYGLIUOČIŲ IR MIŠRŪS MIŠKAI

A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su eglėmis, geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai pusiau natūralūs eglynai vystosi į pirmykščius miškus, galima iškirsti dalį jaunesnių beržų, siekiant suformuoti retmes. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su lapuočiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės neigiamai veikti šias vertybes, geriausia būtų iškirsti dalį eglių pomiškio ir/arba jaunesnių medžių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas lapuočiams.

A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

Geriausias tvarkymo metodas – jokios ūkinės veiklos. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su pušimis ir/arba lapuočiais medžiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės kenkti šioms vertybėms, geriausia būtų iškirsti dalį eglių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pušims ir lapuočiams. Kai kurios pažaidos (pavyzdžiui, gaisrai) biologinėms vertybėms nekenkia. Kai kada gali būti reikalingi valdomi miško gaisrai. Sausuoliai ir medienos nuokritos turi būti paliekami buveinėje.

B. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO LAPUOČIŲ MIŠKAI

B.1. Plačialapių miškai

B.2. Kiti lapuočių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai miškai kilę iš senovinio kultūrinio kraštovaizdžio, juose dažnai plinta eglės. Jeigu tai kelia pavojų su plačialapiais medžiais susijusioms biologinės įvairovės vertybėms, egles reikėtų iškirsti. Džiūstantys medžiai arba medienos liekanos neturėtų būti šalinamos, nebent tai reikalinga gyvulių ganymui.

C. ŠLAPIEJI MIŠKAI

C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsauginę juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu prieš kurį laiką nusausintose buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. KMB sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Jeigu šalia plynai kertamas miškas, reikėtų palikti 20–40 m apsaugos juostą, siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. KMB sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Čia gana dažnai pasireiškia natūralūs pažeidžiantys veiksniai (gaisrai); jie šio tipo kertinėms miško buveinėms grėsmės nekelia. Kai kada tvarkant buveines gali būti reikalingi kontroliuojami miško gaisrai. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti šalinamos.

C.4. Šlapieji plačialapių miškai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose kertinėse miško buveinėse drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsaugos juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu dėl ankstesnio nusausinimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų žiemą dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių.

D. VANDENS TELKINIŲ PAKRANČIŲ ŠLAITAI

D.1. Upės šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

D.3. Upelio šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

E. LĖKŠTI VANDENS TELKINIŲ KRANTAI (UŽLIEJAMI MIŠKAI)

E.1. Upės salpa

E.2. Upelio salpa

E.3. Ežero krantas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Sausinimas arba tėkmės reguliavimas neigiamai veikia ekosistemą. Jei dėl hidrologinio režimo reguliavimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų biologinės įvairovės vertybėms, geriausia būtų egles iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Be to, išlieka pavojus pažeisti kitų rūšių medžius ir dirvožemį. Nuolat čia augusių rūšių medžiai gali išlikti netgi nusausintose buveinėse, jeigu šio veiksnio poveikis nėra didelis, tačiau rūšių santykis gali pakisti. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

F. KITOS VANDENS VEIKIAMOS KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS

F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas

F.2. Šaltiniuota vieta

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šio tipo kertines miško buveines turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai. Netgi už kelių kilometrų nuo šaltiniuotos vietovės vykdoma sausinamoji melioracija gali būti pražūtinga biologinėms vertybėms. Jeigu šaltiniuota vieta vaizdinga arba yra kitaip naudojama, būtina įrengti medinį lieptelį, siekiant išvengti dirvožemio suardymo.

F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys

Jeigu medžiai ir krūmai pradeda gožti buveines, juos galima pasirinktinai praretinti. Kad šlapiose karbonatingose pievose neįsiveistų krūmai, joms reikalingas vidutinio intensyvumo ganymas, taip pat labai padedantis atsigauti konkurencijai neatsparioms rūšims. Sausinimas pražūtingas šių buveinių biologinei įvairovei, todėl draudžiamas. Jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai, turėtų būti paliekama bent 20 m pločio apsaugos zona, siekiant išvengti hidrologinio režimo sutrikdymo.

F.4. Bebravietė

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Bebrų užtvankos šiose KMB neturėtų būti ardomos.

G. NEDIDELĖS SALOS IR PUSIASALIAI VANDENS TELKINIUOSE BEI ŠLAPŽEMĖSE

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Šiose buveinėse nuolat pasireiškia gamtiniai pažeidžiantys veiksniai (gaisrai, vėjovartos ir kt.), gausu pereinamųjų zonų tarp skirtingų ekosistemų, todėl, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, šių veiksnių įtaka turi išlikti nepakitusi.

H. STATŪS ŠLAITAI

H.1. Šlaitas

H.2. Raguva

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Jeigu šiaurės ekspozicijos šlaito papėdėje plynai kertamas miškas, siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą aplink KMB turėtų būti paliekama 20–40 m pločio apsaugos zona.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

I. GAISRAVIETĖ

Tinkamiausia priemonės – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bent iš dalies reikia leisti miškui atželti natūraliai, negalima šalinti džiūstančių medžių ar medžių liekanų. Kai kuriais atvejais šio tipo KMB gali natūraliai išnykti, galutinai suirus apdegusių medžių liekanoms.

J. MEDŽIAIS APAUGUSIOS NAUDOJAMOS ARBA APLEISTOS PIEVOS IR GANYKLOS

J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva
J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

Kadangi šios KMB kilusios iš buvusio žemės ūkio kraštovaizdžio, joms išlaikyti paprastai reikalinga ūkinė veikla. Norint išlaikyti šių KMB bioįvairovę reikia:

- šalinti plintančias egles ir kai kuriuos lapuočius medžius;
- išlaikyti esamą medžių ir krūmų mozaiką; palaikyti neužžėlusias atviras vietas ir medžiais apaugusių pievų pakraščius;
- išsaugoti senus medžius ir senus krūmus;
- nešalinti iš buveinių džiūstančių medžių ir medžių liekanų;
- išlaikyti ganiavą ir šienavimą, kurie teigimai veikia bioįvairovės išsaugojimą. Jei tebėra išlikusios rūšys, rodančios ilgą žolių dangos pastovumą, reikėtų įvertinti mišku apaugusios pievos atstatymo galimybes;
- atstatant pievą, nevartoti trąšų ir pesticidų.

K. MEDŽIAI MILŽINAI

K1. Pavienis medis milžinas
K2. Medžių milžinų grupė

Pavienis medis milžinas dažnai būna išaugęs atviroje vietoje, ir tiek pats medis, tiek ant jo gyvenančios specializuotosios rūšys reikalauja saulės atokaitos. Norint išsaugoti biologinę įvairovę, reikia aplink iškirsti kitus medžius ir krūmus, paliekant bent 2 m pločio tarpą nuo toliausiai iš medžio lajos išsišovusių šakų iki arčiausiai stovinčio medžio. Jei medžiai milžinai pradėjo augti tankiame miške, jį supančios aplinkos nereikėtų keisti. Netgi nuo žemės nereikėtų rinkti nukritusių šakų, išskyrus tuos atvejus, kai medis auga prie kelio ar kai jos trukdo žemėnaudai. Tai netaikytina, jei pavieniai biologiškai seni medžiai auga tankiuose medynuose, kuriuose dominuoja eglė. Tokiuose medynuose būtina šalinti aplik ąžuolus augančias egles. Tai padės prailginti medžių gyvavimo trukmę.

L. SENAS PARKAS

Kadangi šio tipo buveinės sukurtos žmogaus, reikalingas šioks toks ūkinis įsikišimas. Senus medžius su plačiomis lajomis reikia saugoti nuo jaunų juos gožiančių medžių. Galimas saikingas ganymas ir šienavimas. Priešingai negu kitaip tvarkomuose parkuose, šio tipo buveinėse turi būti paliekama visa negyva mediena.

M. MIŠKO SALA DIRBAMUOSE LAUKUOSE

Tai dažniausiai išsibarstę nedideli miškeliai, kuriuose vyrauja įvairių rūšių medžiai, dažniausiai beržai arba pušys. Daugeliui tokių miškų būdingas pamiškės efektas, sukuriantis papildomas ekologines nišas įvairiems organizmams, daugiausiai vabzdžiams ir paukščiams. Šiuose miškuose dažnai buvo ar tebeganoma, taip pat pasirinktinai kertami medžiai. Kai kada šiose buveinėse nebuvo vykdoma jokia ūkinė veikla, todėl jose gali išlikti biologinės įvairovės vertybių, susijusių su senais medžiais, negyva mediena arba pamiškėmis.

Rimvydas Kriukelis
Projekto vadovas